

3/07/23

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ మార్చి నెల 8-వ తేది శనివారము
రుథిరోడ్లారి నామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస తృతీయ శుద్ధ 3.

No. 185
సంచిక ౧౮౫

కఫహరిచూర్ణము

దీన్ని డబ్బీ 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రూ 2-0-0
ఈ చూర్ణము వామనాశికలచే చేయబడినది.
జగ్గు, ఉబ్బునూ, పిప్పి నూ, కైతెజ్వరము మొదలగు వానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటకంబుకొనబడుచుంది.

జీర్ణరసాయనము

అజీర్ణముకలన భుజించిన తర్వాత రక్తమును సరిగా మారవు.
అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరోగము
లందు సుస్థిరము క్రమముగ గలిగి దుర్బల మేర్పడి ఆయావు
షిచించును. 26 మూత్రల డబ్బీ వెల రూ 1-4-0.

కుష్టుకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0
ఈ తైలము పొడలు, బొట్టి, తెలుపు, నలుపు,
కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

రోజులు రూ 3 లను

జనుభవము లేకనే మిగుల తీరికయింపజేయు మిగ్గువాడునందు 6 లేక 8 గంటలకాలము పనిచేసిన సుపాదించగలవరు.
గాన మిగ్గువాడు ననుచునుండు మా

దర్బార్ ఆటో నిట్టరును

ఉపయోగించి లాభమును పొందుదు.

మీరు సొమ్మును పెట్టుబడి పెట్టిన తలిమీ వను లన్నియు మేమే నేర్పెదము.

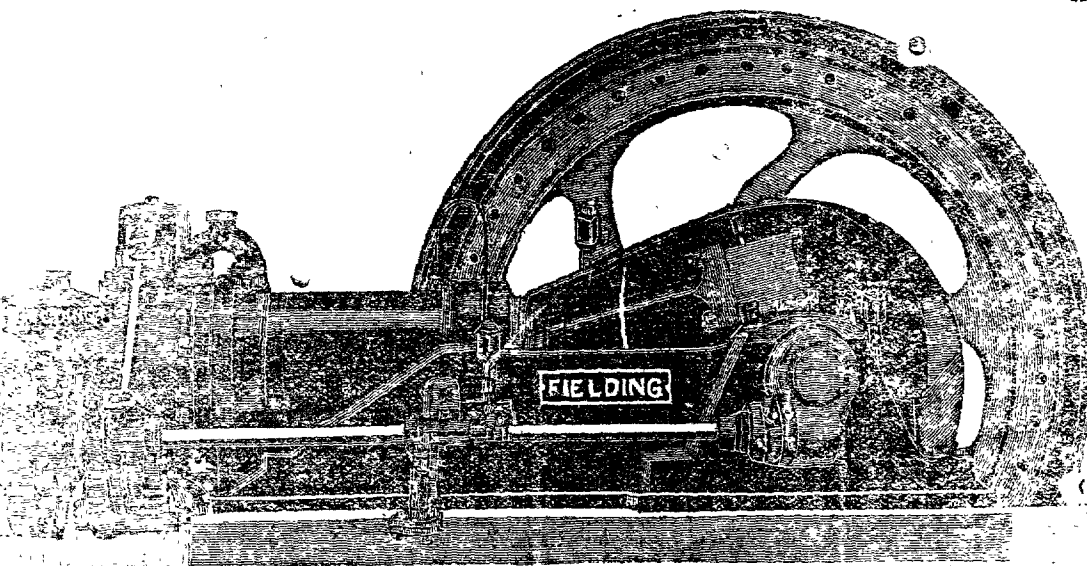
దీనిని ఉపయోగించిన వా రొకరు యట్లు వ్రాయు
చున్నాడు.
7 క్లవీల్ ఆండు రో,
కలకత్తా.

గెడ్డవీల్ ఆండు రో, 40-6 డిపార్టుమెంటు
3, కమ్యూనిటీ బిల్డింగ్స్
కైఫ్ వీధి, కలకత్తా.

నేను మీ శ్రద్ధకుండి దర్బార్ నిట్టరును తెప్పించి
ర దు వెలలైంది. వా గొప్పకృత్యము అన్నియు నెర
వేర్చుకొని రోజుకు 9 జరిమానా మేజోళ్ళకు తయారు
చేయగలను. నేను మేషి ను తెప్పించుకొనినందుకు
మిక్కిలి సంతోషించెదను. బాలబలికాను,
గోపాల్ గంజ్ బీహారు.

అయ్యా, "రోజుకు రూ 3 లను గడంచు" దుర్బారును
తెలుపు మీ ప్రాప్తమైనను కంతును. కపాలభర్తల
నిమిత్తమై యందు వెంబడి 1 అలా స్థాపించు పని
యన్నాడు.
భూర్తి చేరు
భూర్తి దిలాసు

ప్రసిద్ధికెక్కిన ఫిల్డింగు శెమిడిశల్ క్రూడాాయిలు యింజనులు

యా యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పుష్కలస్వ నిధులకే అమ్మబడు
చున్నవి. అన్నియుజాలు స్థాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేతను
లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సరస
మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

586

పోల్ యేజంటు:—డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

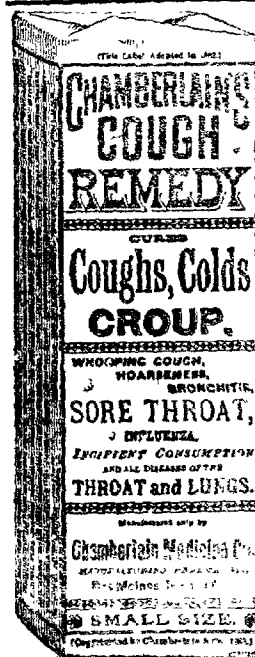
ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

భూమును సువాసన గలవి

అజీర్ణము, వాయువు, జలుబుజ్వరము, సన్నీ పాతము, ద
గ్గు, ఉబ్బునూ, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటికోషములు
మొదలగు వ్యాధుల కిది వ్యూహధము.

250 మూత్రల సీసా రూ 0-4-0 డబ్బీ రూ 2-0-0 వివి సహా.

(పి.కె. ప. అండు కంపెనీ వెరిజేపి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

చేంబర్లెన్ గారి

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వా

యపు అను విడ్డలకు వచ్చు

రోగము, గొంతుపుండు

గొంతు రాపు, రొమ్ముపడి

సెము, కుక్కిదగ్గును, అన్ని

రకముల, గొంతు వ్యాధులు

మొదలగునవి పతా పలచ

లై పోవుచు, ఇంకా

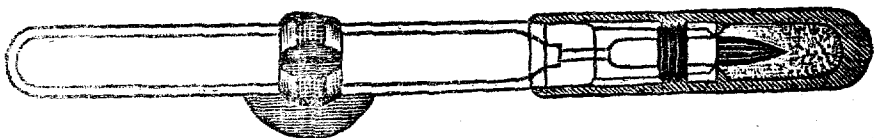
లలో విల్లింగుడగు

చున్నది. (3)

నెల్లె పిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్ వేనా

ఈ కాలమున ఇంక ప్రపంచమునందు, నూతనవిధమున అని చెప్పవచ్చు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా అస్టోరియా, మొదలగు ప్రదేశములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడెప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలియుగా జనావరణము కలుగుచున్నది.

సాదరణముయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మనములగా ఈ ప్రయోగింపబడు ఉత్కృష్టానికి బహులు "ఆ గేట్" గాజుపాత్ర నుపయోగించుట యద్భుతమగు నూతన ప్రయోగము. దీనివలన పిరాతో ముంచినయెడల అయిదు నిమిషములకుచు చక్కగా వ్రాయును. ప్రయోగము విశ్లేషణియూ డిప్లోమదాసు.

అత్యద్భుతకుస్తురోగని వారి లాభి

రూ 116-0-0 లు బహుమానము గుణములేదని రుజువుచేయువారి కియ్యబడును

ఈ విద్యావేదమును పొంద నేర్పరాదుచే ఒక గొప్ప ఘోష మహాత్మునివల్ల కలిగినది. ఇది నేదెవని ఎవరికి తెలుసు, రాగివల్లపు బుచ్చయ్య, తెలుపు మొదలగు అష్టాదశ భక్తులొగమము, కృష్ణానామ లేఖనములు ఎట్లు వ్రాసిన నుభయము, అరకాళ్లు, అచేతులు, దిశసరిగానందు చున్నచు మొదలైనవాటిని ఖండించి కరీకాంతిని కలగ జేయును. మరలపోయిన కేర్లు యథాప్రకారము వచ్చును. 1 నెలకు సరిపోవు డ్రావణము రూ 6-0-0, 2 నెలలకు రూ 10-0-0, 3 నెలలకు రూ 15-0-0, 4 నెలలకు రూ 20-0-0, 5 నెలలకు రూ 25-0-0, 6 నెలలకు రూ 30-0-0, 7 నెలలకు రూ 35-0-0, 8 నెలలకు రూ 40-0-0, 9 నెలలకు రూ 45-0-0, 10 నెలలకు రూ 50-0-0, 11 నెలలకు రూ 55-0-0, 12 నెలలకు రూ 60-0-0.

మార్పు గమనింపు:— భారతదేశ నామభ్యాభిప్రాయము కాదు. ఈ ఘోష వ్యాధిచే భాగవదును నా సోదరుల విజ్ఞాన క్షేత్ర పాఠశాలనున్నది ని నమ్మెదగు గాక. ఇది బీదలకు ఉచితముగా నివారణచేసి కంపెనీదను. ఈ గ్రామమునందే స్వామిప్రవాహించిన మిత్రుడు విశ్వాధిపతి నా కంపెనీయందని వల్లడిచేయుచు మాకు కృష్ణ రోగిగాఁగలము ప్రకటించుచు, ముమ్మాటికి నమలను మోపుచున్నాడు. జాగ్రత్త! మోసపోకుడు !! ఎమ్. నుశ్వానెడ్డి ప్రొప్రైటరు, రెడ్డి ఆ.డుకంపెనీ గోపాలపురం, కొత్తపేటపోసు గోదావరిజిల్లా.

గురు నాథ్ ఆంధ్రుకో

ఫర్నిచర్ వ్యాపారస్థులు

33-వ, పేములు అంగడి, ఒత్తవాడ, మద్రాసు

మేలైన సామానాలు న్యాయమైన ధర ప్రకారము విక్రయింపబడును.

బయటి వూర్లకు సామానాలు చక్కగా ప్యాకుచేసి మిక్కిలి జాగ్రత్తగా వి. పి. మూలముగా పంపబడును. వి. పి. మూలముగా సామానాలను తెప్పించ కోరువారు 100 కి రూ 25 రూ అడ్వాన్సు గా పంపవలెను.

Gurunath & Co., Cabinet Makers.

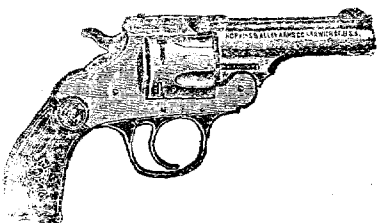
33 A, Rattan Bazaar Road, Madras.

ఒంటివారముతోటా రుపాకి ముద్రాధము

కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది. (8068)

నానావిధములగు రివాల్యూర్లు అరులే

విరుతోటాలు కుక్కునని [ఫాక్టరీ నంబర్ 1023 సం]

ధరలు
సంసము.
కేటలాగు
ఉచితము

కాగము 3.5, 38, 32 అంగుళములలో దొరకును ఇన్నవి. కేటలాగ్ కేటలాగ్ గలిగినది కూడ దొరకును. యు. వి. కామాచిబండ్ల కేటలాగ్ లు కంపెనీ, నెం. 10, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

శ్యామా సుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి నత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాంద్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయాధ్యము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు వృద్ధ్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిబ్బియైజ ౧౮౦ పేజీలు : నెల రూ 1-0-0

ఒకసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కవికా నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

మద్రాసు గవర్న మెంటు

ఇండస్ట్రియల్ యిన్ స్టిట్యూట్ లో

తయారు చేయబడిన

ప్రకృత్యనుగు మంచినీరాలు దొరకు చున్నప్పుడు మీరు దిగుమతియుగు నీరాలు వలకొనెడను.

బ్లూ బ్లాక్ వ్రాతసిరా

బ్లూ బ్లాక్ రికార్డు వ్రాయుసిరా

బ్లూ బ్లాక్ ఫౌంటెన్ పెన్ సిరా

బ్లూ బ్లాక్ చెక్కులు వ్రాయు సిరా

ఎర్రసిరా

పచ్చసిరా

స్టాంపులు వేయుసిరా

ఇంకి పాడర్లు

ఈసిరాలన్నియు నీరుగానుండి

ధారాళముగా పారుచు శాశ్వత

మైన వ్రాతగా నేర్పగలవు.

ఇతర విషయములు ధరలు తెలిసికొనగోరువారు సోల్ ఏజంట్లు.

మెస్సర్స్ టి.వి. తెయిలర్ ఆండ్ కో

తపాల పెట్టె నెం 51 మద్రాసు.

నవీన గ్రంథములు

నవీన గ్రంథములు

అచ్చగుచున్నది.

అచ్చగుచున్నది.

ఇతిహాస గ్రంథమున ఆంధ్రరాజ యంధిష్ట్ర గ్రంథము లిదివరకులేదు

గ్రంథకర్త:—వేలూరి సత్యనారాయణగారు చెరసాలావాస మనుభవించుచు వ్రాసిన గ్రంథములు.

పరాసు విప్లవము

మహాత్మ్యమైన విషయము. రసరంజితమై, మృదుమధురమై గంభీరముగా కైతి ఇతి హాస్యపరిధులగు మహాపురుషుల జీవితములతో నలగారునది.

పరాసు ప్రజలు దుష్టనిరంతుక పరిపాలనమును బరిమార్చుకొని స్వాతంత్ర్య సమరమునువల్ల దిగ్విజయమును బడసినదియు, పరాసులు భూమకుమను, దమయంతియు, నగులూ యాన్నపాలునెట్లు శిరశ్చేదమొనర్చి ప్రజాస్వామికమును బ్రతిష్ఠించినదియు గంభీరముగా కైతిలో కల్పించబడినది.

లూ యీ భూపాలమేరిలముల శిరశ్చేదన కృతాంతము చాస్తేనుదల్ల విధ్వంసకథనము, అబలా సంకతుల దిగ్విజయయాత్ర కార్తవీర యువతీమణి, స్వాతంత్ర్యదేవి పాదములకడ, తనయు మరుల బలిదాన మొనంగిన సాహసవిధానము, పరాసుల రణ ప్రాధి, వారల ప్రజాస్వామిక సంరక్షణకై వారలొనర్చిన రణపరంపరలు, వారల స్వాతంత్ర్యరాంధ్ర, మిరాబో, కామిన, మారటు, కోబన్నేర, మున్నగు పరాసు విప్లవవీరుల కౌశల్యోన్మతి స్వాతంత్ర్యదత్త, యిందు చిత్రీకరబడినది. పరాసు దేశవీరుల చిత్రపటములు గలవు.

నెం 0-14-0 మూలము 800 పుటల గ్రంథము.

స్వాతంత్ర్య విజయము

ఇందు యిటాలియా, కొరియా ద్వీపకల్పముల యందును, అమెరికా, బర్మాండు, ఇంగ్లాండు, పోలాండు, రష్యా, హంగేరి; హాలెండు, చీనా, ఇండియా రాజ్యములయందును కేగిన స్వాతంత్ర్యసమరములు భావగర్భితముగా కైతిలోనిర్మింపబడినవి మాజిన గారి వాల్మీ ఆల్.జి.మండా లాభిశ్యము, దీవీలీరా మాక్సిమీ. సన్యటూనేను; రి. కాంతియాలోపి, లక్ష్మీభాయిమాన్సుగు; శేఖోద్ధారకుల చరిత్రలిందు చిత్రీకరబడినది. స్వాతంత్ర్యము నభిలషించు ప్రతి భారతమాత బిడ్డకును ఇదివీ తీవలయును

నెండు సంపుటములు సంపుటము నెం 0-12-0

శేఖరీదుల చిత్రపటము అందును.

మేనేజరు ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ప్రెస్సు బెజవాడ

గ్రంథకర్త ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యాలయము బెజవాడ

క్షీరవధాని

జి.వి. పసిబిడ్డలపాలిటి అమృతము

దీనిగుణము అత్యుత్తమము. దీనినివాడు పాలును పునరుత్పత్తిని ఆహారమును బిడ్డలకు నిత్యము వ్రతములేదు. ఒకబుడ్డికి ఒకయోగించిన చవ నిజము మీకు తెలియను. బుడ్డి 1 కి. వి. పి. ఖర్చుతోనూ 2-0-0.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

50 నవలలు

తైబ్రీలకు!

రు 34 వెలగలవి - రు 16 మాత్రమే

తగ్గింపు ధర సంవత్సరాది (5-4-1924) వరకే

రూ 0-8-0 ఆ అడ్వీనక్ ఇచ్చి చంపాదారుగా చేరవారికే ఒకసెట్టు దొరకును. ఇతరులకు రూ 20 ఆ.

అన్నియు మనోహరమగు నవలలే

దరఖాస్తుతో రూ 5 (అయిదురూపాయలు) పంపు ఏ, మీకు దగ్గర రైలుస్టేషను వ్రాయుడు. ఖర్చులు కొనువారే భరింపవలెను. 0-1-0 అకాబిల్ల పంపిన లిస్టు పంపునుము.

ఆంధ్రప్రచారిణిగ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

OM

THE MYSORE GOVERNMENT SECURITY

Life and Marriage Assurance Company Limited.

Head Office: Life and Marriage Assurance Buildings, Mysore (South India).

Capital (Fully subscribed) Rs. 5,00,000; Capital Paid up exceeds Rs. 3,00,000.

Government Securities held Rs. 1,50,000; Life Insurance policies issued Rs. 15,00,000.

Annual Premium income Rs. 50,000

Necessary security Deposit furnished to the Government of India as per Indian Life Assurance Companies Act 1912.

Loans from Rs. 1,000 to Rs. 5,000-

Will be given with and without interest and security to our life Policyholders and bondholders. Apply for particulars sharp to:-

Next drawing for granting loans on 31st July 1924

Messrs. P. K. Rau & Sons.

Chief Agents, for Madras Presidency.

289, Thambu Chetty Street, MADRAS.

Wanted Agents everywhere on liberal terms.

ఇ న నో వే లి

ఇకనోవేలి అనుమా అంటి మలేయలో జౌవధమును వాడుటచే మలేయ రాసీయక అటంక పరచును. కనుక కాలమును జౌవధము లన్నిటిలోను దివ్యమైనది. ఇతరగర్భ కల్పనానామ సేవించుటచే కుదురును, అయితే ఈ దివ్యవధము సేవించిన బహు కాలము నుంచుచున్నను తిప్పక కుదురును. తిరిగిరాదు. గొప్పవైద్యకాశ్రుజ్ఞులేదీనిని శిష్యాత్వ చేసి యున్నార ప్రతిదినము ఉదయాదు, సాయంత్రము ఒక మాత్రము సేవించిన మలేయ రాసీయక అటంక పరచును. బిడ్డలకు ఉపయోగించుటకు ఇకనోవేలి అను జౌవధముగలదు. ఇకనోవేలి అనునదియే ద్రవరూపముగా తయారు చేయబడినది.

ఫెటో - చెనా

రక్తగణములను మంచి స్థితికి తెచ్చుట యందు మిక్కిలి అద్భుతముగా పనిచేయును. మలేయజ్యోముచే బలపీస పైసెట్టియు మరి ఇతరకాణములచే కలిగిన అవయవముల కడలిక, నిస్సత్తున మున్నగువాటిని బోగట్టుటయందు దీనికి సమానమై టూనికు మలేయ లెదని నిస్సాయముగా చెప్పవచ్చును.

అంటాగ

తియరు వాయువు, మాత్రకృచ్చు రోగము, మాత్రమునందు ఉత్పన్నమగుగా చేరుట, యితరమాత్రనాశ సంబంధమైన వ్యాధులను పారదోలుటయందు అనమానమైనది, వాత రోగమునకు రామబాణము వంటిది.

Sole Agents for:- INDIA, BURMA & CEYLON

Messrs Gorio Ltd. P. O. Box. 159 BOMBAY

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్కరుతప్పక వాడతగినది!!

పాశ్చాత్య ఔషధాలచలపండితులు ౪౮ లోకామయవార కన్యామాత్రము:- ఈ దివ్యవధము మిక్కిలి విలువయైనకన్యారి, మంతమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన వనమూలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల జౌవధముబీదహారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-800 మాత్రలు గల బుడ్డి 1-౩ ధర ౧-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1-4-0. పాకింగు పోస్టుఖర్చు. బిడ్డలు మొదలు పెద్దలవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపానభేదములతో వాడవలెను. ఇవిగాక ఈ దిగువ తెలుపబడినవి అత్యద్భుతమగు గుణమిచ్చును.

వృద్ధ్యురాలసాయము:- బలపీసము, రక్తములేనివారు, నిశ్శక్తులు, జ్ఞాపకశక్తిలేనివారు, అతి కాకము దలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామబాణమువంటిది. వైద్యులును కుదుర్చుటయేగాక మంచిర కృత్తిని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగామలకతైలము:- కండ్లుమంటు, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, కుమరి తలనొప్పి, మొదలు పనిచేయకుండుట మొదలగు శిరో, నేత్రరోగములను తప్పక కుదుర్చును. 0-8-0

ద్రువపరిహరణి:- ఎటిరకము తీట, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మడిపోవును. 0-4-0

చాకిరీజంజము:- కండ్లలో ఎంబులు, నీళ్లు కారుట, ముసక గాయంబుట, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవి మాయమగును 0-8-0

మా జౌవధములన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజను ఒకసారి మాజౌవధములు కొనినవారికే తెలియను.

పాశ్చాత్య ఔషధాలచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు.

శ్రీ సీతారామవరదక్షిణాల, మేసూరు.

హిందీపరిక్షలు

రాబోవు పరీక్షావివరములు

(ప్రాథమిక, ప్రతీక, రాష్ట్రభాష, హిందీ, ఉచారక పరీక్షలు) రాబోవు సెప్టెంబరు 9 కి తారీఖు భాద్రపదశుక్ల నవమి అదివారమువాడు ఉదయము 7 గం. మొత్తము 10 ది. గంటల కరకును పూర్వము పరీక్షలు జరిగి సానూలందే జరుగును. దరఖాస్తు ఫారములన్ను యమును అనుభవకు పూర్తిచే 16-7-24 నాటికి పంపవలయును. అయిదారుకురు విద్యార్థులు పరీక్షకు హాజరు అవును. పరీక్షాస్థానముగా చేయబడును. కాని పరీక్షాఫల గుణమును దరఖాస్తుఫారములను ఆయా భాష ములోని హిందీభాషాభిమానియగు, సజ్జనుని ద్వారా పంపవలయును. హిందీపరీక్షల వాయాస్థానముల కడమించు రాష్ట్రక యామని మొదనే యిడును.

ఇప్పటికంటే పరీక్షలు సంవత్సరమున కొక్కసారిగానే జరుగుచుండును. ఆంధ్రప్రదేశ్లో హిందీభాషాభిమానులను ఎన్నో వగా నున్నది. కచ్చెడి పరీక్షలకు విద్యార్థులు తక్కువగా (శ్రీ అను) కత్తుని కమ్ముచున్నారను. వగ వుటకు తిరు అదివారము కలదు. ఆంధ్రప్రదేశ్లోని వాటి వివిధవ్యాలయముల వారి, ఇతర సంకలనాని (ఎక్కడనైతే హిందీప్రచారము జరుగుచున్నది) పరీక్షలకు విశేషముగా విద్యార్థులకు కయరుచేసి పంపించుటకు ఉత్తరప్రదేశ్లోకి బహుమానముల నిచ్చి (ప్రాప్తానుభవముల యునని ప్రార్థించుచున్నాము. విద్యార్థులు కేవలము మున్నగును సంపాదించుకొనుటకే ప్రయత్నింపక హిందీభాషాభిమానియై కోరి చు కలిగెడు మొదలగువాక! ప్రచారములను, విద్యార్థులు పరీక్షలయం దెక్కువగా జూచు నొడవగుచుచు తన తన యని యెంతక వాగ భాషాభిమానియై మామయిండుట తన కర్తవ్యమని తలచునగా! సమైక్యము (వాయాటము, చదువుటయ, మాటాడుటయ నలకడ జేయుటయే హిందీప్రచారముయొక్క ప్రధానోద్దేశ్యము.

పాశ్చాత్య స్రకములు

(ప్రాథమిక పరీక్ష:- (1) చాలబోధిని (2) జహీర్తి స కకు (3) దూరీపుస్తకము (4) బాలకథాకానీ (5) అనుక మాలు (మొదటిభాగము) రుసుము-0-4-0.

(ప్రతీక:- (1) తీరతిత్తప్రము (2) తిలస్సాలేములరీ (3) లాఘీతా (4) చంద్రకళసూటకము (5) హిందీస్వబోధిని తాని వ్యాకరణభాగము (6) అనువాదముల (రెండవభాగము) రుసుము-0-8-0

రాష్ట్రభాష:- (1) సప్తరశ్మి (2) కన్యకద్యులకామా (3) మహాత్మాకావాటకము (4) మేవాడుపరకము (5) జేగ దూతి (కన్యకాశ్యము) (6) భారతి వా ప్రాచీన ఇతిహాసము 7, రాష్ట్రభాష (8) హిందీవ్యాకరణము ౨ ను 1-0-0

హిందీప్రచార:- మద్రాసు, బెజవాడ, తిరుచినాపల్లి నగరములలో మాత్రము నిడుగును.

(1) జూమరసంభవము (హిందీకన్యము) (2) సూరజాన్ అవుర్ ఏక్ న జాన్ (కన్యము) (3) అయోధ్యాకాండ (కునీ దాను) (4) హిందీభాషాసారము (5) జయదర్శన (పద్యకావ్యము. (6) రాష్ట్రభాష (7) హిందీభాషాయుత్పత్తి (8) హిందీవ్యాకరణము (9) హిందీవ్యాకరణము రుసుము-రూ 2-0-0

శ్రీ అనుము నీ చుక్కలలేదు.

రాష్ట్రభాషాపరీక్షయందు ఉత్తీర్ణులైన వారే ప్రచారక పరీక్షకు రాగలరు. (ప్రాథమికపరీక్షకు తప్ప మిగతా అన్నిపరీక్షలకు రెండుపక్షపుతయ అయిదును. ప్రచారకపరీక్ష యందు 'బి.ఎ' పరీక్ష యిండును.

మాదన:- పుస్తకములయొక్క అన్ని ప్రచారకావ్యా అను మద్రాసు మే కళకువారికి పంపగలెను. కడచిన సెప్టెంబరు జరిగియున్నది జనము నొందినవారి ప్రమాణముల నున్న మత్తేయవ్యా తెలి అయితి తెన్నును క.వారిగు హిందీ ప్రచారక వ్యా యం హిందీకేసరర్థ, పరీక్షా (ప్రీక్షిక, మదను కాద్యదర్శి.

స క్య నే దం త మా క ము

ఈ మార్చును కళింకమొవ్వులలో తిరుగుచు చేయబడింది. ఒకటి రెండు పైస వ్యాధు లిచ్చి టి. సోనాయును. ౧924-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100

విశ్వబ్రాహ్మణసభ

శ్రీ కృష్ణానందాచార్యుల విశ్వబ్రాహ్మణసభ పరిషత్తు
మహాసభ 1924 నా! ఫిబ్రవరి 23, 24 వ తేదీలందు చీరు
డు శ్రీ గామయ్య (బ్రహ్మశ్రీ) పండిత వడ్డేపాటి నిరంజనశాస్త్రి
గారి యాధిపత్యమున ప్రేరేపితముగా జరిగినది. సభకు
800 పురుషులు 200 స్త్రీలును వచ్చిరి. సభాకార్యక్రమము
సాధారణ పాఠ్యము, ఆ సభాధిపతిగారి ప్రధానోపన్యాసము
ముగించిన పిమ్మట నీచిరవర్తి స్వామిలను గాంచిరి.

తీర్మానములు - తపోధాన ప్రజ్ఞాధురంధరులగు శ్రీగిరి
చెన్నబసవశాస్త్రిగారి యాశీర్వాదమునకు చింతిల్లిరి. గార
పాదు దీక్షితపాత్రులతో విద్యార్థులనుబడి ధనసహాయము చేయు
మనసి. సమాజపురస్కారము జలదంకి కృష్ణస్వామిశర్మగారిని నియ
మింతుమనెరి. పుస్తకాగారపుబాకీని చెల్లించెదమనెరి. పంచాంగపత్రి
కను ప్రోత్సహించెరి. మహాసభలకు జనప్రభుత్వము బిళ్లలు
పూర్వములేక పెట్టుమనెరి. తమతీర్మానములను తమ
సొంతస్థానములకు ప్రసాదించునట్లు ప్రార్థించునట్లుగాని దుంబ
నాదరింపరాదనెరి. శిరోవణిశాస్త్రిగారిని శాశ్వతధానులు
గాని అభినందించెరి. కల్పమును ప్రోత్సహించుమనెరి. నూతన
రాజులను దర్శించునట్లు సీగారాధ్యక్షులగారి యొద్ద
జరిగినది. అంజనేయశాస్త్రిగారి కలహను ప్రాసించెచ్చి
యంగళిగిరి దుర్గాచార్యులగారి సభించించెరి. తమరాధ్యక్షయ
ది గ్రంథములనుబడిన పండిత వడ్డేపాటి నిరంజనశాస్త్రిగారి
విశేషసభనుబడిన ముగించుకొనిరి. బాకీను పంప

రింపబడు, ఆచార్యవరదాసుల కొండపల్లి వీరభద్రాచార్యులు
యంగళాపురము నాగధామంబు పాతకమును రామబ్రహ్మం
గారిను రెండు నెలలకాకామిచ్చిరి. ప్రతిమానుసంకల్పములకు
నాకావ్యవస్థాపనమును నెత్తుకొనుట మామూలుగావునకురల
కార్యనిర్వహణసంఘము నెత్తుకొనిరి. కాన: నిర్మాణ కళలో
ప్రాతినిధ్యమును గోరిరి. గాంధీయచోటుని చెలసాలనుండి
పించినందుకు దొరతనమువారి కభినందించెరి. ప్రతిగామయ్యను
గ్రామసమాజములను సామీచుమనెరి. కన్యావరకులనుల పూర్తి
గనిషేపించుమనెరి. స్వతులయారము బాగుగ వృద్ధిపరచు
మనెరి. వివాహోపనయనములందు ధర్మములను బోధించు
మనెరి. ప్రవాసికోపన్యాసకమును నేర్పరచెరి. మూలధిని
కమిషన్ కర్తవ్యమును చేయునట్లు కారము పాతకమును రామబ్ర
హ్మణులగారి కిచ్చిరి.

తరువాత మహాసభనుబడి యాశువుగా కాకపర్యా
వధానులు గారను, జలదంకి కృష్ణస్వామిశర్మగారు, ఇంగ్లండు
శ్రీరామకృష్ణగారు వక్తవములకు వచ్చిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుని
వందములతోడ సభముగించెరి.

దుర్గిరాల జలధర కోటయ్య.

తీర్మానములనుబడిన తమగత వలయమును బడంబడిక
లాసకు బడంబడికకు భిన్నముగ నుండునని భావనకర్త
లేదని కామయ్యగారి పాతకములను తెలియజేసెరి.

టెలిమంబుల్ మానిస్క్రిప్టులెబ్బరి

క. మార్కండ్ డేయశర్మగారు
2

ప్రేరంధ భాండామలమును 25-1-24 తేది ఆంధ్ర
ప్రతికయందు ఇడికెటకు కొంత ప్రాసించెదటి.

పల్లి కేసును నెక్కును
ప్రభుత్వమువారి నెక్కునును యెప్పుడు పెట్టిలో అప్పుడు
మును చాల సంతసించెడిది. ఆ ప్రభుత్వము ఇకరసనములు ప్రక
టించుటకు కార్యముకానిదియు అగు గ్రంథము లనేకములు చ
క్కగా ముద్రితములయి పాఠకులకు సంతోషములనుబడినవి
తలంబువచ్చెడిది. వాదాపు 2, 3 సంతకములయందు ఒక్క
గ్రంథమును ప్రకటించినపాపముతోడు. కీర్తికేసు అను
ప్రాసనకు రంగారాధ్యక్షులగారి కాలమునందే శుభముగ గ్రంథము
కావ్యభావనసహితముగా, వాక్యపరిమళము భావనారీతిగా సహ
ముగను సంస్కరించి ముద్రాపరచుకొని నుంచెదమనెడిది. ఇంతకా
లమునండి ఈ పల్లి కేసును నెక్కునాకు చేయునన్న చివరిక
రసాస్య మేమియో బోధపడుటలేదు. సంస్కరించిన ప్రే
గ్రంథములనై ను ప్రకటించునాదా?

(టెలిమంబుల్ కేసును,
1917, 1918, 1919 సంవత్సరము
1920, 1921, 1922)

ఇంతకంటే ప్రకటించుకొని కా లేదుగా కారణమేమి
ప్రకటించెదదిన వాల్మీకిమునునాదా వారివారికి పుట్టుటకు
నిశ్చయించెదదినది. ప్రకటించెదదిన వెంటనే విలపించుటలేదో
అందుకు కారణమేమో తెలియరచ్చుటలేదు.

తెలుగు సంస్కృత దీప్తిపుస్తక కేటలాగులు మాకంద
అన లేబరివాత ముద్రణము కాగానే వంపుకుగలదు. 1921 సం
లోనే తెలుగుది వర్ణియనది. లయబ్రహ్మచారిమొదటిది. మామూ
లుగా అంతకు ముందు పుస్తకములకు పంపలేదు. కీర్తి
కేసులగు మామొదటిది. కే. వి. లక్ష్మణరావుగారి సంతోషము
త్వించి ఒక వాల్మీకిమునీకొనకలిగి మని చెప్పుచుండెదవాడు
“తెలుగునియము నూదుటకు అకళాకములేదు. సం
స్కృతము తేదభావకావున అనియములయి ప్రయత్నములయి
కేంద్రించెదవార మని తలంబించెదదల” అనియున్నట్లు. సం
స్కృతం ది. కేటలాగు 24 వాల్మీకి. 1918 ప్రకటించెదదా.
ఇప్పటికి 6 సంవత్సరములయినను 25 వాల్మీకి ప్రకటించెద
లేదు.

పుస్తకసంపాదనము
ఈగ్రంథ భాండాగారమునకు ప్రభుత్వంకర్తవ్యము అను
దితగ్రంథసంపాదనము, ద్వితీయకర్తవ్యము, ప్రత్యేకపరిశీలన
పూర్వకముగ గ్రంథలేఖనము. చతుర్థకర్తవ్యము, తమ్మద్రవా
దికము.

మానిస్క్రిప్టులెబ్బరి యొక్క పుస్తకము ఈనియములను ము
ఖ్యముగా పాటిచితిరంబయియు. ప్రాస మనలేబరి యొక్క పుస్తక
లింగులకు తల్పించుటగా వనిచేయుచున్నాడు. డబ్బులేదను
మిమతో గ్రంథముకర్తవ్యమును గ్రంథసంపాదనమునకు నున్నట్లు
నాడు. రెండవది డిటో కామయ్య. క స్త్రీలకు ఉపన్యాస
చెప్పించెదదా. ప్రభు, ద్వితీయ, కృతీయ కర్తవ్యములు లేన
పును వాల్మీకిమున పల్లి కేసును నెక్కును నామకమునావి
యంతరముకొక గ్రంథమునైనను ప్రకటించెదదలెను. బహు
కార్యభారనిర్వాహకుల కిట్టి కార్యభారమును ప్రభుత్వమువారు
ఒప్పుచెప్పకొదదనుటకు ఈనివర్తకము చాలదా?

గ్రంథములు బంపించుటకు

లేబరిలోని గ్రంథములను యిటికి తీసికొనిపోయి చాల
కాల ముందుకొనుట కుంకవ్యముకాని యదృశ్యమని నాకలంపు.
ఇదివర కెన్ని పర్యామములో ఈ సంగతి నా కనుభవమునందె
తిరిగి రెండు-24 మాద ఇదేసంగతి అనుభవ మయినది.

- 1. డి. కె. ఋగ్వేద సంహిత సభావ్యం 1 వాల్మీకి
 - 2. మాతా బరిజనల్ సాంస్క్రిప్టులు, వాల్మీకి 1, 2, 3, 4, 5, 6
- ఇంగ్లీషు లేబరి కేటలాగు సెంటర్లు 4, 5, 6, 7, 8 గలవి
ఎన్ని పర్యామము లడిగినను గ్రంథమురాదు. గ్రంథములిచ్చు
వని విద్యాగ్రంథములేని పూర్వములందుండుటచేత వారిని అడిగిన
జవాబురాదు. ఇందు గంటలు విచారించ నా త్యాగేటకగాది
దగ్గిరయన్నదని జవాబుచ్చెదది.

విద్యాభిమానులు ప్రతికాధికములు మున్నగువారలకు
ఇప్పుడు కనుదృష్టికంటేయు రాజకీయములందునాత్రే మేముంటి
అత్యాధికములకు ఇట్టి విషయములూ దురానికర్తవ్యమున వహించ
దుటచేత వినికి తేనాకలిగినవలెనుటచేతని నాకుటిపాడి విష
యమునాయుట కలసిందైనది. ఆరామోకచర్యుల స్వామ్యము
సారముగ లేబరిని గుఱించి నావతోచిన సలహాలను వతోక
పర్యామము ప్రాసె ఈ విషయమును నిజపుచున్నాడను.

డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధసస్యము

అంగములయందెల్ల కిరణులు, ఇంద్రియములయందెల్ల వయనములును, ప్రసాదము వయనములను
తెలిసికొనెదమే కాదా! ఈ రెండిటియందును కలుగు వ్యాధులు సాధారణముగా (పా పాని కలిగించుటను అని

వ్యాధిప్రస్తుతిచేయును నివృత్తియొకముగా తేసి యాచార్యులను బాధించు
చుండును. ఇట్టివ్యాధులకు లోనికి తీసికొనెదమను లనేక ముద్రాగింపబడుచు వచ్చి
నది గాని యిది యాచార్యులను నివారించ లేక పోవుటయే గాక సమగ్రగ్రంథములు
చేరినదిగా నుండుటచేత తుదకు దేహకోశ్యము సంతకు చెదవీయుననిగానూడ నే
ర్పడినది. తరువాత ప్రెహారమును పట్టును సవకాగింపబడేక మంచివైద్యములుగా తీరా
నింతకు యిట్టి ముద్రాగింపబడ ననేక మిచ్చు ముద్రాగింపబడుచున్నవి. గాని అని
నూడ నంత ప్రయోజనకరములుగా గ్రహించబడుట లేదు.

ఈ సందర్భము లన్నియును యోచించిచిరకాలము వరి శ్రమచేసి యాయుర్వే
దాంగిలేయ యూనానీవైద్యములం దారిలేదో లోకోపకారార్థమై తమసర్వస్వమును
నియోగించుచున్న డాక్టరు, జి. బి. గారి సుగంధసస్యమును కనిపెట్టిరి.

ఇదివరకే లోకమందంతటను వ్యాప్తము చేయబడి నుప్రసిద్ధమైనది కాబట్టి దీనినికొంత మేము విశేషింపింపబడినవి
పని లేదు. ఒకసారి యాచార్యులగారియందల దానియొక్కవైద్యమును నడియే స్థాపించగలదు. దీనిచే బాధానిర్మల్లి
గాంచి కృష్ణాతాపూర్వముగా గొప్పవారసు కొండవారసు పండిత యోగ్యతా ప్రతిభలు లేకపట్టి మిక్కిలిగానూడెరి.

ఈ సుగంధసస్యము నుపయోగించుటకు మొదలు, ముక్కు, కన్నులతో సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులను
సమూలముగా కలిగించును. వీరము, ఒంటితలవోప్పి, తలలోనిపోట్లు, జలదోషములు, మొదలైన, కంఠమునకు చెబడిన
గంధ వ్యాధులకును ఈ సుగంధసస్యము చెట్టింది భిక్షము. ఇట్టి గుణవిషయముల గిరి యంతరములముగా నిశ్చయించబడు
నావధ మిదికప్పు వలెయుంటే లేదు. చిరకాల ముంచిన చెదని సుగంధ విశేషములను, పొడి కి భాగము లేనివారికి
నవీ త మిది పొతపుగా నుండును.

సాధారణముగా పొడిజేయువార లీ సుగంధసస్యమునుకట్టి రెండు సారు అపయోగించినయెడల, ఇది సాధారణపు
పొడి గం, గం పా అపయోగించెంత పనిచేయును. కాకతా నెలగల సాధారణపు పొగకు పొడిలో నీ సుగంధ
సస్యము కొంచెటిక కలిపెయెడల నా పొగాకంతయును మిక్కిలి పురుగువంత మగును.

బుడ్డి గ కి అ. ర వి. పి. ఖర్చు అ ర డబ్బా గ కి రూ. ౨-౦-౦. వి. పి. ఖర్చు ౦-౦-౦
ఆంగ్ల లే: ఆంధ్రభాషలో విలక్షణము వివరముగా వ్రాసెదలెను.

విలాసము:- గురుబసవ అందు కంపెనీ లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

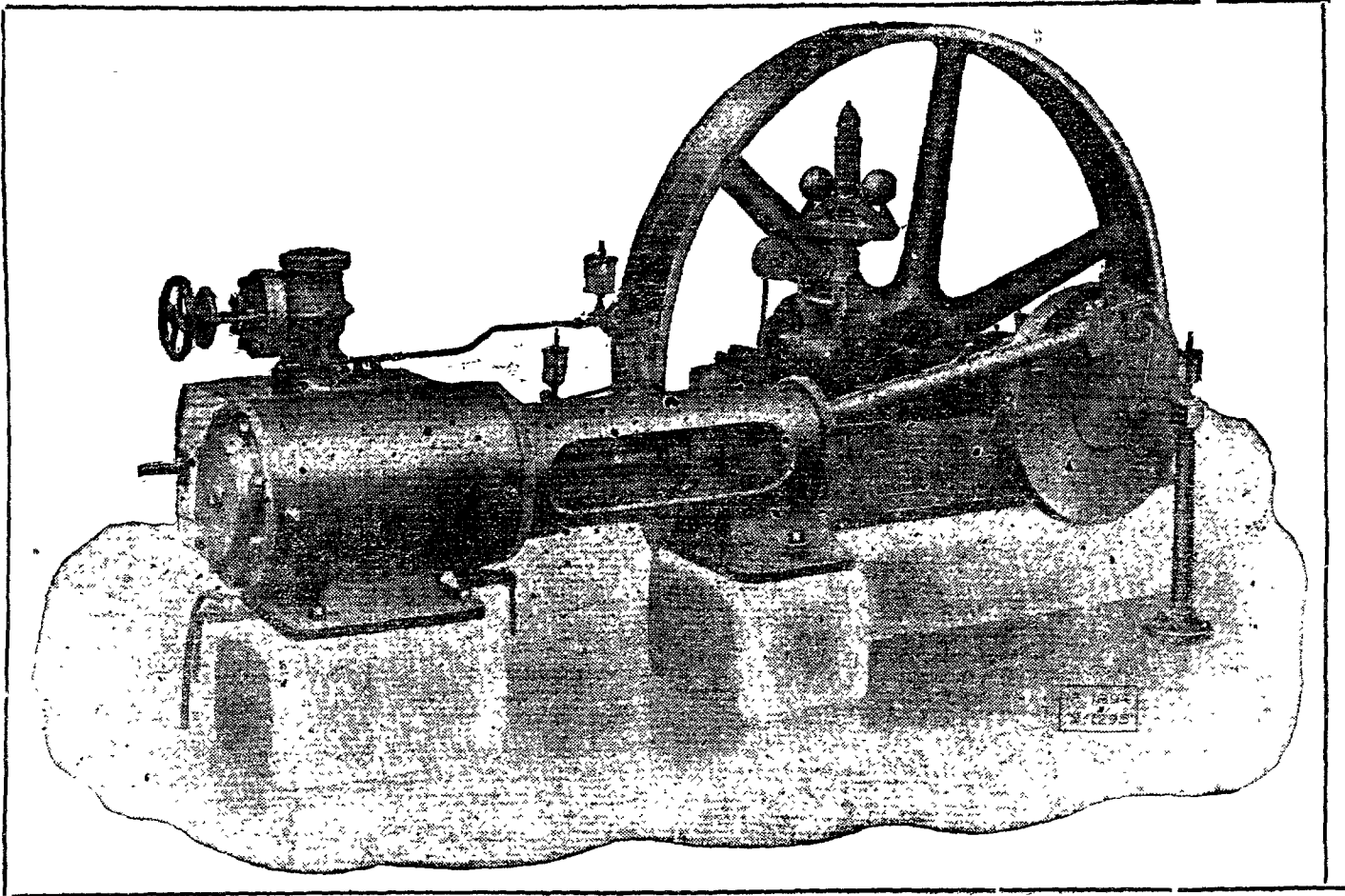
ఉచితముగా పంపబడును - నేడే వ్రాయుడు

నకలవిధ దంతవ్యాధులకు
కోతి మార్కు
నల్లదంత చూర్ణమును వాడుడు
మీము ఉచితముగా కంపు పోల్లము నకు,
మాచిక్రిమైన క్నాటలగుకు నేడే వ్రాయుడు
ప్రతిచోటను ఏజెంట్లు కావలెను
అన్ని జాగాలలోను అమ్ముచున్నది బుడ్డి 1 ధర రూ ౧-౦-౦
ఒకరూపాకు లేకు వగవచ్చు వి. పి. ఆర్డరులు కంపెనీదపు
నోగి & కో. బ్రాంచి, తపాలపెట్టె నెం 506 మద్రాసు.

“మార్షల్స్”

“కె” తరగతికి చేరిన హరిజాంటల్ ఎంజినులు

ఆటోమాటిక్ ఎక్స్ పాన్షన్ గేయ్ క్లౌ ఆమర్చబడినది

సింగిల్ సిలండర్, కాంపౌండ్ మావర్డ్ విక్రయమునకు దొరకును పోర్ట్ బుల్, సెమిపోర్ట్ బుల్ ఎంజినులు,

పెద్దరకము, చిన్నరకము పాదుటకు తగిన ఎంజినులు, వర్టికల్, లోకోమోటివ్, లంకాపైరు,

బ్రిటానియా, అరిడు కార్మిషు బాయిలర్లు మొదలగునవిసూడ మావర్డ్ గలవు.

హిందూదేశమునందు విశేషముగా నిలువజేసియున్నాము

దరఖాస్తు మాకు పంపిన తక్షణమే మదింపు, ధరల పట్టి మున్నగునవి పంపబడును.

MARSHALL SONS & Co (INDIA) L^{TD}

ENGINEERS & BOILER MAKERS

MADRAS & BEZWADA

పానుగల్లు రాజా - నరేశం గార్ల వివాదము

రహస్యపు ఉత్తరముల ప్రకటనము

డాక్టరు నరేశ మొదల్యారు గారి సమాధానము

మొన్నటి శాసనసభలో సి. నరేశం గారు ఉద్యోగము ల్పై ప్రధానమంత్రిగారికి దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన విషయమున రా. బి. ఓ. తేజికాచలం చెట్టిగారు యీ దిగువ రీతిని ప్రశ్నించిరి. దాని ప్రత్యుత్తరము వచ్చినదిగా డా॥ సి. నరేశం మొదల్యారు గారు సమాధానమును జెప్పిరి.

ప్ర॥—నవంబరు 20 వ తేదీ సమావేశమునకు విశ్వాస రాజీనామాపత్రముపై నేను మాట్లాడుచుండగా డా॥ సి. నరేశం మొదల్యారు గారు నేను జూపుచున్న అనగ్రహమెట్టిది? అదంతయు అన్వేషించు. అని పేక్షించెడిరి. కాని సమాధానము నిజము కానిచో అట్లు నిజముకాదని దృఢపరచుటకు మంత్రిగారి చేతిలో తగిన ప్రాతిపదికలు లేవు అనియు గలవా? మంత్రిగారు అట్టిమాధ్యమములకు సర్దుకొని యిరువది రోజులుగా ఉద్యోగముకొరకు తాను ముఖ్యమంత్రికి దరఖాస్తు పెట్టెదనని గా॥ సభ్యుడు చెప్పిన మాట సరిగాదు. తన్ను కార్యోపేక్షను కలిగించునదిగా లేన స్వేచ్ఛను నిజముగా అన్వేషించు నియమంబు వాని గా॥ సభ్యుడు వ్రాసిన బాబు నాపట్ల గలదు. ప్రతిజ్ఞలు ఉత్తరములను బట్టి నమచుటకు నాపట్టుకు నాకు ఇచ్చుచున్నాను. గా॥ సభ్యుడు అంగీకరించుచో దానిని సభ్యులకు తెలియబరచ సిద్ధముగ నున్నాను.

క్రమభంగము

రా. బి. ఓ. తేజికాచలం చెట్టిగారు—అట్లయినచో— సామి వెంకటరమణయ్యగారు—అయ్యా! క్రమభంగమును చూస్తున్నది. ఈ ప్రశ్నలను సభ్యులనుగూర్చి చర్చ జరుపుటకు సభకారీ కవకాశము లేనందున నిట్టి ప్రశ్నకు విచారించుట క్రమముగ 11-వ. 2-వ ప్రాంతంబులలో నిట్లుగలదు: ప్రశ్నలు తీర్మానమును గూర్చిగాని బిల్లును గూర్చిగాని సభ్యులు బాధ్యతను వహించిన సభాసభ్యులమునుగూర్చిగాని యుండవలె నని యున్నది. ప్రాంతంబు అర్థము 12 (5) నందు నిట్లు గలదు: ఒక మనిషియొక్క అధికారసంబంధమైన చర్యల గూర్చియు పబ్లిక్ చర్యలను గురించినా తప్ప ప్రైవేటుచర్యలను గూర్చి ప్రశ్న చేయరాదని యున్నది. ఈ ప్రశ్న సభ్యునియొక్క అధికార సంబంధమైన చర్యలనుగూర్చి పబ్లిక్ చర్యలనుగూర్చి సంబంధించి యుండలేదు. ఈ ప్రశ్నను సభ్యుని సభ్యులు ప్రశ్నోత్తరమును వినినా ప్రశ్నలకు తేలవలసిన యితర విషయములనుగూర్చి చర్చించుట కవకాశములేదు.

అధ్యక్షుడు—ప్రశ్న యివ్వవలసిందిగా కంగీకరింపబడినది. ఒక సారి అంగీకరింపబడిన ప్రశ్నను తిరిగి ప్రశ్నించుట యెట్లు క్రమము గునో నాకు దొరుకును.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు—ప్రశ్నలు అశేషముగా చేర్చబడుటకుముందు ఆసీనువారును మీరును వాటిని పరిశీలించుచుండినది తలచుచుంటిమి. మీరుగాని ఆసీనువారుగాని చేసిన విషయములను గూర్చి సభనారు తమకు చెప్పించుటకు వీలుగలదు చేయవలెను. వారికి విధముగా ఎంతయైనా చేసినప్పటికి ప్రశ్నల చేయుటకుగాని మీకు సలహా లొసంగుటకుగాని అధ్యక్షుడు ఏ ప్రాంతంబు అర్థము ప్రకారమో ఏ నిబంధన ప్రకారమో గా॥ సభ్యులు అభ్యంతరముచేయుచున్నారు?

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు—క్రమభంగమునకు సంబంధించిన ప్రాంతంబు అర్థములనుగూర్చి నేను మాట్లాడుచున్నాను. మీయొక్క అంగీకారమునకు లోబడి ప్రశ్నలు తాత్కాలికముగా అశేషముగా చేర్చబడవచ్చును కాని క్రమభంగము నూచించుటకును మీరు దానిని విచారించుటకును వీలుండదు. వీలుకలదు.

అధ్యక్షుడు—గా॥ సభ్యుని కూర్చుండ గోరదను. ప్రశ్నలను చేర్చుకొనుట కంగీకరించు విషయమున క్రమభంగము ప్రసక్తిలేదు. ఒకసారి చేర్చుకొనబడినచో నది పూర్తిగా అంగీకరింపబడినది.

రా॥ బి. ఓ. తేజికాచలం చెట్టిగారు—నా ప్రశ్నకు ఒకంగ బడిన సమాధానము నందలి రెవ భాగమున గా॥ సభ్యులకు అభ్యంతరము లేనిచో ఉత్తరమును బయట పెట్టుటకు సిద్ధముగ నున్నానని మంత్రిగారు నడిపిరి. డా॥ నరేశం మొదల్యారుగారికి నేనుయిన అభ్యంతరములు గలవేమో

దెలుపగోరదను. ఈ విషయమును మునిపెట్టిన ఉచితముగనుండ చేమో యని నా యభిప్రాయము.

డా॥ నరేశం మొదల్యారు సమాధానము

రా. బి. సి. నరేశం మొదల్యారు—ప్రశ్నలను ప్రశ్నోత్తరము కల్పన నాయొక్క శిలము సత్యసంభవమయ్యునంతక జనించుటకు అనకాశము పొడమనందున నేను నా చర్యను సమర్థించుకొనుటకై సమాధానమును జెప్పగోరుచున్నాను. 15 సం॥ నుండి రాజకీయ చివరయనున నేను జేసిన సేవ విషయమున తేజికాచలం చెట్టిగారి ప్రశ్నల న ఆచూకము ఒకవస్తున్నది. నన్ను కాన్సిలుకు ప్రతిభాగ బంపిన 700 ఓట్లను నానీతిని సమీక్షింపజేసిరి. ప్రశ్నల నడిగినవారు జవాబు జెప్పినవారును నా మానమునకు భంగ మొదలప నక కాశ మొనగబడిరి. నా చర్యను సమర్థించుకొనుటకు నాకవకాశ మొనగదరా?

అధ్యక్షుడు—ప్రశ్నకు సమాధానము తమమీదగానున్నది. ఇట్టి కందర్భములందే యివ్వవలసి సభ్యునికి సమాధాన మిచ్చుట కవకాశ మొనగబడినది. కావున డా॥ నరేశం మొదల్యారుగారు సంగ్రహముగా సమాధానము జెప్పటకు నాకట్టి యభ్యంతరము లేదు. ముఖ్య కారణము ప్రయిమేటు ఉత్తరమును సభ్యులకు చూపింపవచ్చునని గా॥ సభ్యుని అనుగుటయే. ఆ ప్రశ్న గా॥ సభ్యునికిని మంత్రిగారికిని సహితము వేరుబడినది.

రా. బి. తేజికాచలం చెట్టిగారు—నా ప్రశ్న కింతవరకు సమాధానము రావలె?

అధ్యక్షుడు—నరేశం మొదల్యారుగారు సమాధానము జెప్ప నుండిరి.

రా. బి. నరేశం మొదల్యారు—ఇట్టి యవకాశము గా॥ నానకాశం దొంగిలించుకొనుటకై మొనగబడుటచే అట్టి అవకాశమును పొందుటకు నాకునుదా హక్కుగలదు. విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానముపై మాట్లాడుచు తేజికాచలం చెట్టిగారు నేను 1928 ఏప్రిల్ 4 వ తేదీన పానగలు రాజాగారి “నెబాపు పానగలు” అని అగ్నించినది తెలిసిరి. తరువాత పేరాలలో ఆతిర్మానము జరిగిన పిమ్మట యేమి జరిగినదనియు అని యడిగిరి. అదిగాక డా॥ నరేశం గారు భగవంతుడు వరము నీయకబోవుటచే విగ్రహమును పగులగొట్టబోవుచున్నారని పలికిరి. అంతట “యేమి వరములు అనియబద్ధమని నేనంటిని,” నేనెప్పుటికిని ఆమాటనే సమర్థించెదను. చేతనైన అది సరిగాదని ఎవరైన దృఢపరచుచున్నాను. అయ్యా ఛానిక స్వరూపాల కాళామంత్రిగారు తమ ప్రత్యుత్తరమునందు యిట్లు జెప్పిరి: “గా॥ సభ్యులు తాము ముఖ్యమంత్రికి తమకు ఉద్యోగమునీయవలెనని కోరలేదనుచో ఆమాట సరికాదు.” అయ్యా, నేనిచ్చిన జవాబు వారి కర్మముకాలేదా? హైస్కూలులో క్రింది క్లాసులలో జదువు పిల్లలకునుదా దానియర్థము తెలియగలదు. పానగలు రాజా అనే విగ్రహమునకు నేను వర మొనగ కోరితినియు, ఆవిగ్రహము వరమొనగ యందులన నేను ప్రత్యుత్తర చేరితినియు దానికర్థము. నేను పానగలు రాజా గారిని కొన్ని వరములొసంగ వేడితిని జూపించుటకై ఆయన ఒక ఉత్తరమును జూపింప నెంచిరి.

పానగలు రాజా—ఆమాటను వినియినదిగాదు. నేనితవరకు ఉత్తరమును జూపింప లేదు. నాజవాబులో గా॥ సభ్యులకు అభ్యంతరము లేనిచో ఉత్తరమును జూపింప సిద్ధముగా నున్నానంటిని.

రా॥ బి. నరేశం మొదల్యారు—నాయొక్క మాటలను వారెట్లముజేసికొనిరో తెలుపుటయే నాయుద్దేశము. ఉత్తరమునుగూర్చి నేను మాట్లాడుటలేదు. దానినిగూర్చి తరువాతమాట్లాడెదను.

గా॥ పానగలు రాజా—నా కెదురుగాగూర్చున్న గా॥ సభ్యునివద్ద నేను ఇంగ్లీషుపాఠమును నేర్చుకొనవలసియుండునేమో కాని నాకట్లే అర్థమైనది.

గా॥ నరేశం మొదల్యారు—నేను గోరవ వరము నేను మంత్రివర్గమునకు సహాయముజేసిన కాలమున కడపటిదినమున 1922, ఏప్రిల్ 4 వ తేదీని నేను ప్రతిభుటనవర్గమున జేసిన తేదీ యను 1928, నవంబరు 27 వ తేదీని మధ్య జరిగియుండవలెను. ఈ సందర్భములకు సరిపోవు ఉత్తరము నేదయిన పానగలు రాజా

గారు జూపినచో తేజికాచలం చెట్టిగారి ప్రశ్నకును సభ్యునికిని గూడ సమాధానము చేయగలదు. తేజికాచలం చెట్టిగారి ప్రశ్న పత్రికలలో నేను జనివినపుడు “1928 సం॥ మార్చి, నవంబరు నెలలమధ్య నేను నాన్వంత విషయమున వరముగోరితి నను విషయమునుగూర్చి యే చర్చ జరుపునట్లు జేయవలెనని శాసనసభ కార్యదర్శిగారి కోరితిని. 1922 సం॥ జూను నెలలోనో జూలై నెలలోనో నేనొక ఉత్తరము వ్రాసితిని. కాని ఆయుత్తరము ప్రశ్నకు సమాధానము నీయజాలదు. ఆయుత్తరమునే యీ ప్రశ్నకు సమాధానముగ పానగలు రాజా జూపించునెడల శాసనసభ్యుని మర్యాదకు అనవసరముగ భంగము కలుగుననియు మంత్రివర్గము అభ్యుత్తుడు విచారించవలెననియు నేను కోరియుంటిని అట్టి ఉత్తరము నేను వ్రాసినను నే నేయుత్తరమును నాఖాన చేచు గూడదంటిని ఆయుత్తరమే పానగలు రాజాగారు అనెడిచో నున్నదని ప్రత్యుత్తరమునందుచెలిపెను. నేను శాసనసభా కార్యదర్శికి వ్రాసిన ఉత్తరమునంగి తెలియక యీయుత్తరమును పానగలు రాజాగారు రాఖలుజేయ నెంచెనని జెప్పినచో ఆయన పారపాటుగావించెనని యంగీకరింపవచ్చును. అతనిచేతిలోనున్న ఉత్తరము 1922 జూనులో వ్రాయబడి యుండవలెను. 1928 ఏప్రిల్ 4 వ తేదీన పానగలు రాజాగారు ఉత్తరముపై తారీఖులేదని నాతో జెప్పగా ఉత్తరము విషయములనుబట్టి తారీఖు నిశ్చయించుకొనవలెనని నేనంటిని. అయితే ఉత్తరములో నాకు రాబుబిరుదు వచ్చినసంగతిని వివరించితిని. అది 1922 జూను రెవ తేదీన జరిగినది. ఆయుత్తరములోనే కార్యోపేక్ష కలిగించునదిగా కాని గాబోవుచున్నదని వ్రాసితిని. ఆ సంగతి చాల పత్రికలలో పడెను. 1922 జూను 21, 26 వ తేదీల హిందూ పత్రికలలో యీ విషయము ప్రకటింపబడెను. ఆ విషయము ఆయన చేతిలో నున్నపుడు వ్రాసితిని. కాబట్టి ఈ ఉత్తరము 1922 జూనులో వ్రాయబడియుండవలెను. తారీఖు వేయవలసివలెను, ఆయనకాశముగైకొని లాభముపొందినారా యని పానగలు రాజాగారి నడిగెదను. నేను ఉద్యోగముకొరకు దరఖాస్తుపెట్టిన యుత్తరము జూపించెదనని ఆయన జెప్పచున్నాడు. కాని తాను నాకు ఉద్యోగము నీయ నిరాకరించుటచే నేను ప్రతిపక్షులలో చేరితిని రుజువు జేయుట ఉత్తరమును జూపింపగలరా. ఆమాట కొచ్చిన ఆయనయే ఉట్టి కేసిన తన స్వేచ్ఛను నిజముగా? కార్యోపేక్ష కలిగించునదిగా కాని కానియగుట లేదనియు, అధికారతెరులలో నెవరైన ఆ పదవికి నియమించిన తప్పు డా॥ నరేశం గారి నే నియమించుననియు చెలిపి యుండెను. అంతేగాదు, ఇంకొక సమయమున కాన్వాలిటను జూబులో నెప్పుడైన మంత్రిపదవి కానియగుచో తప్పుక దానిని నరేశం గారికి ఇచ్చెదనని ఆయన బహిరంగముగ చెలిపెను. (నార్దము, నవ్ర) అయ్యా! నేనడిగిన ఒకవరము.

సి. వెంకటరమణయ్యగారు—ఇది అక్రమము. సమాధానము జెప్పటంకతనేపు ట్టునో చెలిపెదరా. ట్టుప్రముగ సమాధానము జెప్పెదనని మీరు చెప్పినట్లు నేను గ్రహించితిని.

డా॥ నరేశం మొదల్యారు—నా ముఖ్యమంత్రి భంగ మొదలవుచున్నపుడు నే కంతవేయవలసి మాట్లాడవలసినదే.

అధ్యక్షుడు—అట్లయినచో గా॥ సభ్యుడు కూర్చొనవలెను. ఎంతవేయవలసి మాట్లాడుటకు వీలులేదు.

రా॥ బి. నరేశం మొదల్యారు—నే నీకాగెదురు జరచవలసియున్నది.

అధ్యక్షుడు—కాగెదురు చాలవెదదిగా నున్నట్లున్నది. గా॥ సభ్యుడు సంగ్రహముగా మాట్లాడవలెను. నేను నిజముగ 1928 సం॥ ఏప్రిల్, 4 వ తేదీ నవంబరు 27 వ తేదీల మధ్య నేదయినవరమును కోరియుండిన మంత్రిపదవినిగోరియుండేవాడనేగాని మదరాసు కార్యోపేక్షనుకలిగించునదిగాదు. మంత్రిపదవిని గోరుట స్వలాభముమిత్రమో, తేజనీమిత్రమో సభ్యులే నిర్ణయింపవలెను. ఎన్నికలకు పూర్వము నా స్వేచ్ఛను లొకరు పానగలు రాజాగారితో మాట్లాడి వచ్చి నేకరులకు పక్షమున జేరుచో మంత్రి గుటకు అవకాశ ముగలదుగావున మంత్రి పదవి మారితో గలది ఎన్నికలకు నిజబడవలెనని తెలిసిరి. నేనంతట నా స్వేచ్ఛను తేజ పానగలు రాజాగారి కే మంత్రి పదవి నొందుటయే నా రాజకీయ పరమావధిగా దనియు, తేజ నేనడవలెననియు అనియు, తేజ నేనడవలెనని మంత్రిపదవిని దొందుటకులన లాభములేదనియు (నవ్ర) అడుగుల నేను మంత్రిపదవి కంగీకరింపవలెనని తెలిపవలెనని కోరితిని. అంతేగాదు, నేను మదరాసునగరము, పక్షమున ఎన్నికలలో విజయమొందినపుడు గవర్నరుగారు నన్ను బిలిపి మంత్రిగారు నేర్పాటుజేయ గోరునని పత్రికలలో నెల్లరు చలించుచుండి. (నవ్ర) అసంగతి ప్రశ్నలలో గూడ ప్రచురింపబడినది. నా స్వేచ్ఛను లొకరు

మంత్రి వర్గమునందు భాగ్యమును పొందునని. వట్టి
కేం పొందగలరు - మ మిక్కిలి అర్హుని నే నెదిరిస్తాను

కలుగు దాక్తురు నటేకంమొదలగు గారు చెప్పియుండిరి. ఆ విషయము ఆయన కందించార్ సరియైనది కాదు.

కార్పొరేషన్ కమిషనరు పయ్యమ్మని ఆయన వ్రాసిన యుక్తి మేనే. ఆ కార్పొరేషన్ విషయములను ప్రకటించుట యందులకు లేని ఆయన చెప్పెను. నేను అట్లు ప్రకటించుటకు వాల వివాదము. కాని బి.సర్వేపాడు వివరములను తెలిసి కొనిగొనుట ననుభవముల వివరములను తెలిసి ఆ గౌ. సభ్యుడు ఒత్తికి గొనించినందున నేను ఆపలేక పరిస్థితు ననుసరించి అట్లు వివరములను తెలుపలేనని వచ్చెను. లేదన్న నేను ప్రకటించయే యుండదు. ఆ యుక్తియు నాకు జూను 1922 నందు అందెను. ఆ యుక్తియున లేది వేయలేదు. ఈసం వత్సములను బట్టి నా యభిప్రాయమును ఇప్పుడు తెలుపుచుంటిని.

డాక్టరు సి. నటేకంమొదలగు

గౌ. పానుల్లు రాజాగారు వైస్రెయింట్ విషయములను విచారించినను భావముతో డాక్టరు సి. నటేకంమొదలగు యారుగారు ఇట్లు చెప్పిరి: గౌ. పానుల్లు రాజాగారికి అనేక విధముల సహాయము చేసి ఆయనకునున శ్రమలకు వ్యాధిగా వ్రాసివట్టి కృష్ణస్వామి మొదలగు గారు అనవారికి గౌ. రాజాగారు ఉద్యమములనును గుండగా కార్పొరేషన్ విషయములను భాగీ లేదనియు భాగీచ్చి ఆ కార్యము నియమించు అవకాశము వచ్చినపుడు డాక్టరు సి. నటేకం మొదలగు గారుని మించినవారు నుండియొకరుండరని చెప్పిరి. మొదలగు గారు ప్రస్తుతిమిక్కడ లేరు. ప్రైవేటుగా వారు నున్నారు. ఆయన ఇప్పుడు గౌరవముననే యుండిన నా సుర సందర్భముల నెవరైనా చుట్ట పట్టుకుని పట్టుకొని వచ్చియుండెడి వాడను.

అప్పుడు గౌ. మంత్రిగారికి వచ్చి విషయములను అన్వేషించి పట్టుకొని విషయములను మార్చుట (కన్వేషించుట) పట్టుకును. కాని మరల సుప్రసిద్ధులకు నేనంగీకరింపను. డాక్టరు నటేకంమొదలగు:—ఉపాధ్యక్షునియ్యుట నా యభిప్రాయమున కాదు. మంత్రిగారు తెలిసిన విషయములను కొన్ని ఖండింప దలచితిని.

అప్పుడు డాక్టరు సి. నటేకం మొదలగు గారికి మరల ఆకాశము నొసగుటకు నిరాకరించెను. అంతటితో ఈవిషయము ముగిసెను.

* * * *

ప్రశ్నోత్తరములు

పాత శాలల డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరులను నియమించుట

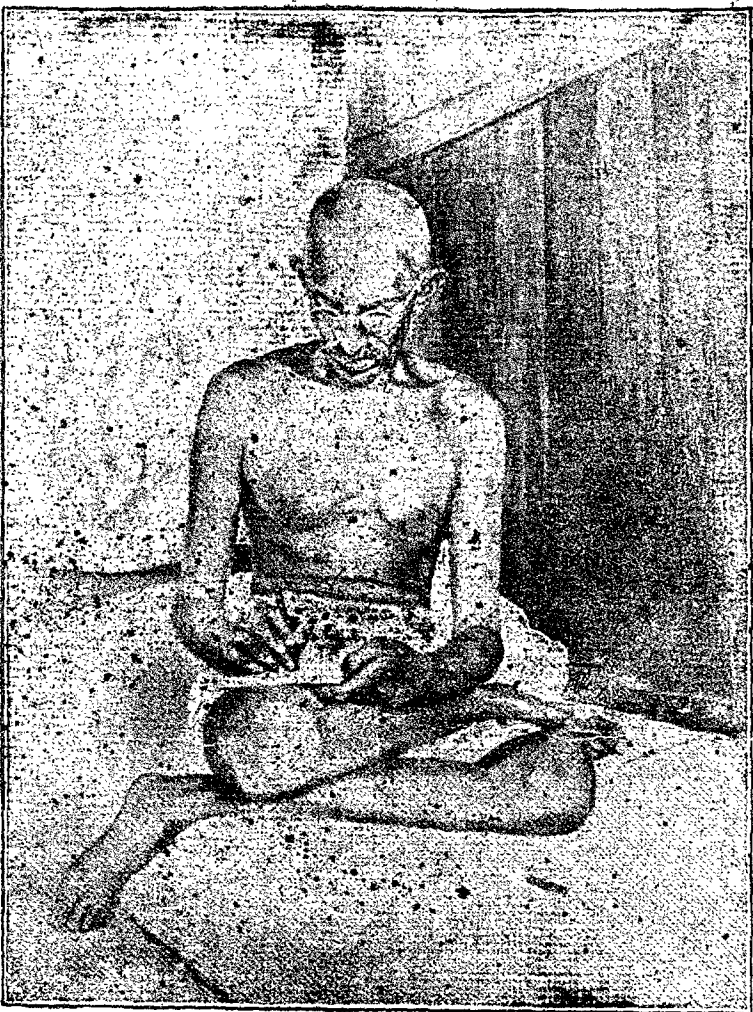
ప్ర:—అబ్బాసు అలీఖానుగారు:—నిరుదు యొకమంది సుల్తాన్ డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరులను నియమించి, అందు యెంత యంది (1) బ్రాహ్మణులు, (2) బ్రాహ్మణేతరులు (3) మౌలనాదన క్రైస్తవులు (4) మహమ్మదీయులు (5) బ్రాహ్మణులు నిమ్న వారులనాచారము ఇందు యొకమంది అధ్యక్షులు, అందు గంజాము జిల్లా వారెంతమంది.

(2) నిరుదు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు సెక్షను ప్రకటనకు వారసరి యొక గంజాము వాస్తవ్యుని నియమించి యుండిరా? ఆయనకు శ్రీ కాకుళం మౌనాబాలోని ఉద్యోగము అంత మైనదా? ఆయన కంక వతస్సు, ఎప్పుడు చేర్చుకొనిరి, ఇట్టి యెన్ని యిదివరకు రిజిస్ట్రేషన్ నెప్పుడై జరిగిందా?

జ:—నూతనముగా పాతశాలల డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరులుగా నియమించబడినవారి సంఖ్య యీ దిగు కింది కలదు:— బ్రాహ్మణులు 1922 లో 1, 1924 లో 2, (2) బ్రాహ్మణేతరులు 4, (3) మౌలనాదన క్రైస్తవులు 0, 3 మహమ్మదీయులు 44. ఆదిబ్రాహ్మణులు లేరు, మొత్త 9, 18.

1922 లో నియమించబడిన 9 మందిలో 5 గురును 1923 లో 18 మందికి 6 గురును ఆంధ్రులు, ఇందు గంజామువారులేరు.

(3) లేదు. కాని గంజాములోని ఒక ఉపాధ్యాయుని మామూలు శ్రేణులైన (150 నెలకు). సరాసరి నియమించిరి. ఆయన ఉద్యోగము అంత మొదలగునా, స్కూలు అధికారుల ఉత్తరవున అస్సాలెటి సుభుక్షువారు అంగీకరించి. ఆయన కంక 45 యేండ్లు ఇదివరకు చాలమంది ఉపాధ్యాయులకు కాలేజీ ఉన్న పాతశాలల ఉద్యోగవరవులకు యీతకంటె యెక్కువ జీతములపై గొంపోయిరి గాని, ఇన్స్పెక్టరు కాలకు గొంపోయలేదు వారి కోకనే ఆధికము చేసినను లెక్క యుండిననో నా అనుభవము అప్పుడు పుచ్చుకొనుచున్న వేరైనను భాయపుఉద్యోగము గల విషయము నున్న నాటిని బట్టి యిచ్చియుండిరి.

గాంధీమహాత్ముడు సానునవైద్యశాలలో సందేశమును వ్రాయుట (బొంబాయి క్రానికలుపత్రికాధికారుల యనుమతితో ప్రకటించబడెను)

సత్యమూర్తిగారు:—సప్లిమెంటరీ ప్రశ్న: ఆయన మంత్రికి ఎన్నికల సమయమున సహాయము చేసిన విషయము వాస్తవమేనా?

సర్ పాత్రి:—ఇట్టి సూచన గావించుట అసహ్యము గ నున్నది. ఎన్నికలసమయమున ఆయన అక్కడలేదు. అప్పుడా యన పద్మావతి డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరుగ నుండెను. విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధియైతియు విద్యావంతుడైనట్టియు ఈ సభ్యుడు వోద్యమగు సూచనలను గావించుటయందు వివేచనము పోగొట్టుకొనినందులకు నేను చింతించుచున్నాను.

సత్యమూర్తిగారు:—మంత్రిగారికి సందర్భమున కోపము వచ్చి నందులకు నేను సానుభూతి చూపుచున్నాను. కోపము వచ్చుట సహజమే. (నవ్వు) ఆ యుద్యోగ మెప్పుడేయబడెను?

సర్ పాత్రి:—గడచిన సంవత్సరము జూనుమాసమున గౌ. సభ్యుడు ఈ ప్రశ్న వేయుటకు పూర్వమే సమాధానమును ఎరిగియుండవలెను. సందర్భము లన్నిటిని సంపూర్ణముగ తెలిసి కోసక పూర్వమే ఇట్టి సూచనలను గావించుట నాకును ఇతరులకును అక్రమముగ నుండును.

సత్యమూర్తిగారు:—ఇది నా ప్రశ్నకు సమాధానము కావాలదు. (నవ్వు) ఉద్యోగ మెప్పుడు అతని కయ్యెనో తెలుపుమనియే నాప్రశ్న.

అధ్యక్షుడు:—మంత్రి ఆప్రశ్నకు సమాధాన మిచ్చెను గదా?

సత్యమూర్తిగారు:—కాని ఇంకను ఏమోమో చెప్పెను. (నవ్వు)

శ్రీభూపాలరథోగారు:—ఈయుద్యోగి అంతకు పూర్వము ప్రభుత్వ సేవయం దుండెనా?

సర్ పాత్రి:—నామితునికి (రథోగారికి) నాకు తెలిసినన్ని వివరములు తెలిసియే యున్నవి. అతడు ప్రభుత్వోద్యోగమున నుండలేదు.

రథోగారు:—నాకు తెలియును, కాని శాసనసభ్యులందరకునుగూడ తెలియవలెనని నాయుద్దేశ్యము.

సర్ పాత్రి:—ప్రశ్న అడుగు సభ్యులకే జవాబుగూడ తెలిసియున్నపుడు, మరల ప్రశ్నల నడుగుట కాలము వృధాచేయుట యని నేను తలంచుచున్నాను.

—

రంగూను అగ్నిప్రమాదము

రంగూను, మార్చి 6:—హెచ్.బాబా జిల్లాలో గొప్ప వర్షక ప్రళయము మియాగంగు నగరమున గొప్ప అగ్నిప్రమాద ముకలిగెనని వర్తమానమువచ్చింది. నిప్పు అంటుటకొన్నిది నష్ట ములనచ్చినది యింకను తెలియలేదు. (అ.వె.)

పంజాబు శాసనసభ

లాహోరు, మార్చి 6:—పంజాబు శాసనసభలో శేడు పంజాబు స్టాంపు (సర్కస్) చట్టమును పంజాబు మోటారు వత్స చట్టమును ప్రవేశపెట్టబడిన తర్వాత కమిటీలకు పంపబడెను. 1921-29 సంవత్సరములో నీటిపారుదల ఖర్చు మరియు (పాకెట్) నిర్మాణము కోసము రు. 1, 50, 00, 000 అవ్వవలెనని ప్రభుత్వముకాకి శిఫారుసుచేయు ప్రభుత్వ నిర్మాణ మొట్టి ఆ రు.లకు వుండెను. తరువాత బడ్జెటునుగురించి విచారణ జరిగెను, కాన్నియు రే.టికి వాయిదావేయబడెను. (అ.వె.)

అల్లయస్సుబ్యాంకు నేరము

అల్లాబాదు మార్చి 6:—లాహారుబ్యాంకు నేరము లో విడుదల చేయబడిన శరీర చరిత్ర, సి. ఎం. చాఖరీహ రజ్ పాఖ, సి. కె. ఘోషులపై అల్లయస్సుబ్యాంకు సంబంధము న వి. సి. సి. 420,47,120 (మొదలు, పోర్టర్ మొదలగునవి) తక్షణమంతట నిడమోపబడినది. పీఠ (ఫెండి రాష్ట్రములనుండి కట్టుకొనిరాబడిరి. అల్లాబాదు జాయింటుమేజిస్ట్రేటు ఇద్ద విచారించుచుదురు. జెయిలుకోరకు పీఠ తరఫున లార్ మో హన్ బాబ్బీగారు ఆర్జీ పెట్టి, ఆర్డరుపడలేదు. (అ.వె.)

అనరబుల్ సర్ ఆలెగ్జాండరు మద్దిముక్

ధిల్లీ, మార్చి 6:—వర్షురజేసరణ కార్యనిర్వాహక సంఘములో ఆనరబుల్ సర్ మల్ కాంపైలీ జి. సి. ఎస్. వి. సి.వి. ఇ. గారికి బకలు ప్లేటుకాన్ని అధ్యక్షుడు అనరబుల్ సర్ ఆలెగ్జాండరు వడ్డియక నైటు సి. యస్. వి. సి. ఇ. గారు సభ్యుడుగా నియమించబడుటను సార్వభౌముడు అమోదించెను. సర్ ఆలెగ్జాండరు వడ్డియగారు సర్ మల్ కాంపైలీగారిని హోంమెంబరు (దనిసుండి మార్చి నెలఖరన విడుదలచేతురు. సర్ మల్ కాంపైలీగారు కొద్దికోటుల పెంపుమీద నెల్ల మే నెలఖరన పంజాబు గవర్నరుగా వత్తురు. (అ.వె.)

మధ్యపరగణాల శాసనసభ

నాగపూర్, మార్చి 6:—ఈశాసనసభలో శేడు శేడు తీర్మానములామోదించబడెను. నీగవోగనందున బోరింగు మిను నలను సప్లయచేయవలెనను నది యొక తీర్మానమున, బాడిమల్ కమిషనరు కోర్టులోని వ్యాయాధికారి స్థానములలో కొక చా నిని వ్యాపకకాఖయిండు కని చేయుచున్న సభ్యులలో కొకరికి యవలెనను. మరొక తీర్మానమును ఓటుకుపెట్టబడి అమోదించబ డెను. బ్రిటిషు వక్తునిహిమ్మరణ తీర్మానము నిలిపివేయబడెను. (అ.వె.)

సర్. మొదటి గారు ముగించారు. సదాశివుడు.
యొక్క భర్తను మానసి దెప్పి భారత ప్రభువు.
యొక్కను పాపము చేసినా నీయగూడదు.

తన బాధ్యత తీర్చుకొనుటకు యొక కారణమునో ఆక
 నీ నీ మొత్తమును మాత్రము తీర్చుటయే యని
 ప్రధాన సేనాని దేవుడు, తన ముందుట తీర్చుకొనుటకు ఆ
 యన బాధ్యత వహించును.

నైతికవ్యయినను ముందు నిర్ణయాధికారము కాననగధ
 కుండలెననియు, ప్రధాన సేనాని ఆవ్యయమును రక్షణకై తగిలించు
 ల నిర్ణయించుకొనవలెననియు కలతగల గారు చెప్పిరి.

దావ్యకాధమి తరుగారు ఉప్పుమీద పన్ను వణుగు
 నకు రూపాయలు యిండుటవలన నిత్యజీవనమునకు నరమగు వస్తువున
 కెక్కువభర యగునని చెప్పెను. యొక్కటికడను జెరలమునై
 నాన్నుండి వేరుకీయుట; ఆయన ప్రాతిపదికలను దెబ్బ
 చు, అయ్యది భారత ప్రభుత్వకానమును సంస్కరింపవలెనని సా
 భ్యము గాదని చెప్పెను.

సర్ బేసిలు బ్లా క్లెబ్బుగారు

సర్ బేసిలు బ్లా క్లెబ్బు గారు వర్తమాన ప్రభుత్వ మొర
 గును నిట్లు నడిపిరి రైల్వే ప్రభుత్వ ఆర్థికవ్యవహారము వే
 రుకేయు విమర్శించునగ వారు మొత్తముమీద శక్తినివించిరి.
 ఈవిషయము భారత ప్రభుత్వ కట్టమునకు ప్రతిపాదనగా లేదని
 గొప్పవ్యాధికారి తెలిపెను. ఇట్లు చేయుటవలన రైల్వేకా
 ఖనై ప్రభుత్వమువారియొక్క గాని కాననగధ వారియొక్క గాని
 అధికారమును దెబ్బ మందెట్టి మార్పుకు నుద్దేశించెను ఆ
 దుకుడుడుగారి అధికారము చాల హెచ్చును. యుజును దీ
 ర్వుకు బిజ నిధియు, డెడలెనా యను విషయమున, సభ్యులు వే
 రొక తీర్మానమును దీసికొని రాదనున. అల్లాభము కల్గవలకా
 నుగారు పారిశ్రామిక బ్యాంకుల నేర్పరుపవలెనని కోరి. పారిశ్రా
 మిక కార్యములకు మూలభూమి నునుకూర్చుట, ప్రభుత్వము వా
 రియొక్క గాని, ఇంటిముఖములకు వారియొక్క గాని పరిగారు
 టూరిపు బోర్డువారివేదికలలోని సూచనలు ముద్రణలో నున్నవి.
 వీరి పూవు కాగితములు ఇప్పుడు మాకు చేరకు. ఎక్స్ ప్రెస్
 పన్ను తొలగించుచో ఈజేక్షనులన్నీ, అంగ్ల దేశములో పెట్రో
 లియధర చొప్పు నైతిక కర్మములలో, ఇంచితపు సంఘముల కి
 నూచనలకంటె, నెక్కువ తగ్గించు లాభమునైనను, ఈకాఖలానీ
 సంకల్పింప వింటును ఎక్కడ మొత్తమును తగ్గించ గోరుట
 నరీగాదు.

ఉప్పుపన్ను

ఈ 2 ల ఉప్పుపన్ను సంగీకరింపవలెనని సభవారిని గోరు
 చున్నాను. అట్లుగానిచో, అంగ్లీయు, విద్యమొదలగు ఆ త్రి
 యాభివృద్ధికాఖల నిభివృద్ధికి నీకులేదు. ఈ 2 లను 1-10
 1-100 కు తగ్గించుచో, ఈ 1 కి 1 క్వి అణా మాత్రము తగ్గు
 ను. ఈ స్వల్పవ్యయము నంగీకరించుట, అంగ్లీయును, వి
 ద్యయు నిభివృద్ధి యుండును. ఈ వ్యయముకంటె నుత్తమమైనది
 గలకాక ఈ 2 ల పన్నును నికారించునెడల ఎన్నియోరావ్వు
 ములకు అవ్యాజ్య మొనర్పించవలెనని. ఇప్పుడు అంగ్లీయు
 మునకు భవనములపై పన్ను అట్లు పంపుటచే, ఈ జీత
 మున నాజెములకు పన్నుకునున్నదనియు నెల్లా గాతడదీరిరి.
 ఎరుదైననీ కరెన్సీ నెక్కువజేయవలెనని కొందరు గోరుచున్నారు.
 ఇట్లుపంపుటవలన నీజేతమునండి భవన అంగ్లీయునకు బోవుట
 లేదు. అందుచే ఇంటి అం బ్యాంకువారును 12 కోట్ల ఎవర్లై,
 స్టీకరెన్సీ ప్రచారము నీటి దెచ్చిరి. కితకాలమున ముఖ్య
 వచ్చుకగాన, ఈ నిలగి నెప్పుడు నిల్చే యుండును. ప్రస్తుతము
 ప్రతివర్స. భీతముగ నుండుట, ప్రస్తుత ఆర్థిక కష్టానికి కొంత కారణ
 ముగాదవచ్చును. రైతులకు మొదట రోగ్గ ముండునెడల. సరకు
 ను అమ్ముకొని తిగి భవన సేకరించుకొనుటకు కాము
 కట్టును. అందుచే జూబిలీ భవన తవ్వకగానిం బర. రైతు
 లకు బ్యాంకు సౌకర్యముల నొకప్పుడు ఇండుకు ముది విరు
 గుడు. (అ.ప్రె.)

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా సాయకుల సంచారము

ఈ నెల మార్చి 9, 10, 11, 12, 13, 14 తేదీలందు ప్రభు
 ముగా నందివాడ వానపాశుల వెనకొన్నారు. కైకలూరు,
 తింగాల, గురజ చెన్నూరు ఫిరంగిలూరి కాంగ్రెస్ ప్రచారము
 చేయుటకై సభలు జరుపబడును. శ్రీమత కాకాబాధుని వాగ్
 క్షేరరావు పరులు గారు, అయ్యదేవర కార్యకర్తలు గారు.
 వెనకవాడ సరిహద్దుగాక తిరిగిర జిల్లా ప్రచారమును
 నిర్వహింపరు. కాన సదరుతేదీలందు చుట్టుపట్ల గ్రామములందు
 ప్రబంధమున వచ్చి ఆయా గ్రామములందు సభ లేకము కావలసి
 నదిగా కోరబడుచున్నార—భైరంబట్ల వెంకటసుబ్బారావు.

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమన్

క్రొత్తపాళాం మొంబరు

ప్రేటుకొన్నిలువారి అభినందనములు

సర్ మహమ్మద్ షాఫీ

ధీర్, మార్చి 7:—సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమన్ గారికి
 అభినందనము లర్పించుచు, కాన్నిలువాముకు డగు సర్ మహమ్మ
 ద్ షాఫీ గారిని చెప్పిరి. “మాడుసంవత్సరములనుండి వీరి నెరింగి
 యుండుటయేగాక, వీరు మనసభయొక్క పరువు మర్యాదలను
 గాపాడుచు, యొనర్చిన యఖండ కార్యములవలనగూడ వీరి క్రొ
 త్త యుద్ధాగ సమాచారమును విని మనము చాల సంతోషించి
 తిమి. ప్రస్తుత రాజకీయవ్యవహారములనుబట్టి హాంమెంబరు
 స్థానము కఠినమైన బాధ్యతలు గలదనుట నిజమే. కాని ఆయన
 సామర్థ్యమును అనుభవమును, రాజకీయ వ్యవహారజ్ఞానమును
 కాననగధలతోగల సంబంధమును తమవిధులను సంతృప్తికరముగా
 నెరవేర్చుకొంటుట సాయపడకలవు. ఈసమాచారమువచ్చిన నాటి
 యుదయముననే మనమందరమును వీరిని సదృశునిడికొని ఛాయా
 పటమును జీసికొనగల్గుట సమంజసముగా నున్నది.” ముగింపుచు
 ఇండియా ప్రభుత్వపు సైకేటేరియటులో ప్రవేశించి నప్పటినుండి
 యును మడ్డిమన్ గారిని తనకు తెలియుననిచెప్పి మహమ్మద్ షాఫీ
 గారు వారిని ప్రశంసించిరి.

సర్ మహమ్మద్ షాఫీగారి యభిప్రాయములలో కాన్ని
 లులో ప్రాతసభ్యులలో నొకడగు సర్ ఉమర్ హయత్ ఖాను
 గా రేకీభవించిరి.

సర్ దివ్ మహమ్మద్ మడ్డిమన్ గారి అనుభవమును
 సామర్థ్యమును కొనియాడి హాంమెంబరు పదవికి వీరే తగుదు
 రని చెప్పి వీరికి జయమునుగోరెను.

సర్ మానెజ్జీ దాదాభాయిగారు మడ్డిమన్ గారి యఖండ
 సామర్థ్యములనుగూర్చి చెప్పిరి.

సర్ దేవప్రసాద్ సర్వాధికారి

బెంగాలుతరపున మాట్లాడుచు సర్ దేవప్రసాద్ సర్వా
 ధికారిగారు యిప్పటికైనను సర్ అలెగ్జాండరుగారికి హాంమెం
 బరుపదవి నిచ్చుట బెంగాలుకు వ్యాయముజేయుటయేనని చెప్పిరి.
 (నవ్వు) సర్ అలెగ్జాండరుగారికి లాతోను లానర్లతోను గల
 సంబంధము యాక్రొత్తస్థానమున వీరికి బాగుగ సాయముచేయు
 నని చెప్పిరి. హాంమెంబరుపదవియినన పూలపాన్నువై పరుం
 డుటకాదనియు, ఈపని ముందుముందు మరింతకష్టమగునని
 యు, అయినను సర్ అలెగ్జాండరుగారు బాగుపనిచేసి ఆకాంతిం
 డి కాంతిని తీసికొనిరాగల సమర్థులని సర్వాధికారుగారు చెప్పిరి.

సర్ అలెగ్జాండరుగారి సంతకానందమును గూర్చియు
 నిర్భయసభావమును గూర్చియు నవాబ్ సర్ జుల్ఫికారుఖాను
 గారు పంజాబుతరపున మాట్లాడిరి.

రైట్ ఆనరబుల్ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

రాజా సర్ రాంపాల్ సింగ్ అబ్దుల్ కరీంగార్లు ప్రశంసిం
 చుటయైనతరువాత రైటుఆనరబుల్ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు లేచి
 మడ్డిమన్ గారిపేరు ఇదివరకెప్పుడును హాంమెంబరుచే వో
 కలుపబడియుండక పోవుటచే తమకు ఆశ్చర్యముకంటె సంతోష
 మెక్కువగా జనించినదని చెప్పిరి. రాజకీయందోశనమునుండి
 వేరుగానున్న యాస్థానమున సర్ అలెగ్జాండరుగారికి తమ విధు
 లను చక్కగ నిర్వహించుటకు సాధ్యమగుననియు, అయినను
 వీరు పరిపాలింపక, పరిపాలన యితరులకు వదిలివేయవలసినవృత్తు
 విచారకరమనియు శాస్త్రిగారు చెప్పిరి. (నవ్వు)

సర్ ఆర్థు ప్రభుగారుగూడ అలెగ్జాండరుగారి అను
 భవములనుదెల్పి వారికి జయమునుగోరిరి.

సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమన్

మడ్డిమన్ గారు యాప్రసంసావాక్యముల నందుకొనుచు
 పలుసంవత్సరములనుండి నెరింగియున్న తమ స్నేహితు లీ
 విధముగా మాట్లాడుట తమకు గాఢముగా నాటెనని చెప్పిరి.
 మొదట యానూతనపదవి సమాచారము స్నేహితులవన తెలిసి
 నపుడు భయపడి వణకిలిననియు, కాని యంతయును స్నేహితు
 లెట్టి ప్రోత్సాహవాక్యములను బల్కుటవలన భైర్యము గల్గెనని
 యును చెప్పిరి. ముగింపుచు యా నూతనబాధ్యతలను గైకొనుట
 లో తమవిధియని గైకొనుచున్నారని అలెగ్జాండరుగారు చెప్పిరి.
 (అ.ప్రె.)

మైలవరం

బాలభారతీ సమాజమువారు

శ్రీయుక్త స్వామిమూర్తి (జిస్సిగు) దివాన్
 బహదుర్ సి. వి. కుమారుస్వామిశాస్త్రియొక్క గాని
 అధినత్యముగలవర

సాచి ప్రకాశకమును
 19.3.24 తేదీ 19.3.24 తేదీ
 19.3.24 తేదీ 19.3.24 తేదీ

సాందర్య మహలునందు

(తెనుగున) ప్రదర్శింతురు.

కె. వీరయ్యవంతులు, మేనేజరు.

వెల్లింగుండ్ సినీమా

8.3.24 శనివారము నుండి 14.3.24 తేదీ శుక్రవారము వరకు
 సా. 9-11 గంటల (తెలుగు) కెండుప్రకరములు, చా. 9-10
 కేసి, ఆదివారములందు 3-15 గంటలవరకు యూనివర్సల్స్
 తి. 10-11 గంటల, సోమవారం 10-11-12 తేదీ సా. 10-11
 8-15 గంటల సినీమా ప్రకరము, మంగళవారం 11.3.24 తేదీ
 రా. 9-10 గంటల పరియ్య చా. 9-10 గంటల సినీమా.

ది సోషియల్ బుక్ క్యానీర్

జాక్ మల్ హల్ యొక్క ధైర్యసాహస ఆత్మచిత్ర
 చర్యలను చూచి తృప్తి చెందవలెను.
 5, 6, 7 ఉప. 400, రెండవవారము, 8 భాగములు
 ఇంటర్ నాష నల్ న్యూసు, హాస్యముచూపబడును

నోటీసు

స్కూల్ గు కోర్టు మద్రాసు
 బావా నెంబరు 16521/1923
 వాది:—ఎం. కన్నయ్యశెట్టి.
 ప్రతివాదులు:—1. టి. ఎన్. రామానజయ్య, 2.
 కేవలయ్య.
 వై కోర్టులో వైవావా 1924 సం. మార్చి 21 తేదీ
 విచారణ జరుగననియు ఆ విచారణ రోజున ప్రతివాదులు
 రానియెడల వాది తనకు నూట టులు అమ్మకము తాలూకు
 అని కోరినకలం రూ 65-30 కున్న దావా ఖర్చులకున్న
 డిక్రీ యిత్తురనియు, వై కోర్టువారు ఈ నెల 7 తేదీని ఇట్లు
 ఈ క్రింది ప్రమరణలు చేయ యుత్తవు చేసెయున్నారనియు
 వై ప్రతివాదులకు ఇందుచేత తెలుపవలెనని,
 ఎస్. పి. దొరస్వామి అయ్యంగారు,
 వాదకీర్తి.

నోటీసు

కడప డిస్ట్రిక్టు మునసపు కోర్టులో
 O. S. No 383 of 1924
 వాది:—కడ్లూని స్వసింహారెడ్డి శాస్త్రి,
 ప్రతివాది:—గురిజాల శీతమ్మ కన్యకా,
 వైవాదన వాదు (1) గురిజాల శీతమ్మ, (2) కడ్లూని
 వెంకమ్మ, (3) గురిజాల కృష్ణబాయి అను వాంతుల
 4.7.1890 తేదీ గురిజాల వ్యాపారావ్యయ సుబ్రహ్మణ్య
 చావ్యలు చేరి (వాయిదీ యిచ్చి ఆయన దస్తావేజువైవాదన
 పదిన రు 2887-7-11 ల కన్న లేక ఆ మొత్తమునకు యూ
 మానము కార్యకర్త ఆర్థిని అనుమానం వుంచగలదుల
 గాను దావా లేదీ అందులో 2 వ ప్రతివాది కడ్లూని
 కమ్మకు యిచ్చి పర్యాయము నోటీసులు కల్పించినను తీసు
 కొనక యుండుటవలన కోర్టువారి వుత్తర్య ప్రకారం 14.2.24
 తేదీని నకును వెంకమ్మ హాజరునకుటకు వాయిదా వేయబడి
 యున్నది. ఆమె ఆలేదిన హాజరై కానంకరిం ఆమె పకాడుములో
 దావా విచారించ నకునని తెలుపవలెనని,
 సి. శ్రీనివాసరావు,
 వాదితరపు క్షేదకు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 సం॥ మార్చి నెల 8 వ తేదీ

శనివారము

క్రిమినల్ కోర్టులు

1922 సంవత్సరపు క్రిమినల్ కోర్టుల రిపోర్టు, పంచాయతీ కోర్టుల లాభమును వివరించుచున్నది. క్రిమినల్ కోర్టులను విచారించుటకు 527 పంచాయతీ కోర్టులు స్థాపింపబడెను. ఇందుల కనుకూలఫలితముగలిగెనని రిపోర్టు అంగీకరించుచున్నది. పంచాయతీ ప్రతిష్ఠాపనలందునిమిత్తము స్థాపింపబడినను, ప్రయోజనకరముగ నున్నటుల వార్తలు వివరించుచున్నవి. పంచాయతులపట్ల, కాంగ్రెసు సంఘములు తగు శ్రద్ధను వహించుచో, స్వపరిపాలనాభివృద్ధి కెక్కుడవక శములుండుననుటకు సందియములేదు. పంచాయతీ ప్రతిష్ఠాపనలు, దేశసాంప్రదాయముల కనుగుణ్యమైనవి. ప్రజలకిది కొత్తగావు. అట్టిస్థితిలో ప్రతి గ్రామమునందును పంచాయతులను నెలకొల్పి అవి పనిజేయునటులజూచుచో, స్వపరిపాలనము సుస్థాపితమగుచుండును. ఇందువలనమిక్కుటమగు లాభము గలుగును. అధికార పోషణక్రింద నున్నప్పటికన్న, ప్రజాదరణక్రింద పంచాయతులు ప్రజలకెక్కుడు సుఖము చేకూర్చగలవు. పంచాయతులవిషయము దేశమింకను తగు శ్రద్ధవహింపలేదు. ఇకనయినను మేల్కొనుట యవసరము. పీనలు కోర్టుక్రింద ఆస్తికిని శరీరమునకును సంబంధించిన నేరములు దగ్గుదల జూపెను. ఇందుకు అసహాయోద్యమముమాత్రము కారణముగాదని, ప్రభుత్వము వారు తమ విమర్శకమునందు దెలిపి జాగ్రత్తపడుచున్నారు. ఇది కారణముగానిచో, పోలీసువారు నేరములను తిన్నగ కనుగొనుటలేదేమో ప్రభుత్వమువారు విచారించవలయును.

సెక్యూరిటీ సెక్షనుల నధికముగ నుపయోగించుటచే, అసలు నేరములసంఖ్య తగ్గిపోయెనని, ప్రభుత్వమువారు సమాధానపరచుకొనుచున్నారు. కాని వీరి యూహ సకారణముగ దోషదు. లోకలుచట్టములక్రింద నెలకొల్పబడిన కేసులసంఖ్య వృద్ధియయ్యెను బుడకొయ్యలవైచి నేరస్థుని శిక్షించుట ఆక్రమమని 1920 సంవత్సరముందే శాసించబడెను. ఇట్టి క్రూరశిక్షను కొన్ని గ్రామములలో నేటి కింకను విధించుచున్నటుల, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు లీవిషయమై ఎట్టిచర్య దీసికొనిరో, ప్రభుత్వమువారు దెలిసికొనగోరుచున్నారు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటులు తగినశ్రద్ధ వహించుచున్నచో, యిట్టియక్రమములు జరుగుట కవకాశముండదు. ఫారెస్టు నేరములసంఖ్య యింకను వృద్ధిలోనుండుట శోచనీయము. ఫారెస్టుపరిపాలనపు వైఖరి పూర్తిగా మారుట యవశ్యకము. ఫారెస్టు నేరముల విచారణను గ్రామస్థులకే మార్చి విడిచిపెట్టినగాని యభివృద్ధిగలుగదు. ఉరిశిక్ష విధింపబడిన 294 కేసులలో హైకోర్టుకు రెఫరెన్సు జేయబడెను. 190 కేసులలో శిక్ష ఖాయకరపబడెను. 44 గురిశిక్ష ద్వీపాంతరవాసశిక్షక్రింద మార్పు జేయబడెను. 7 గురి శిక్ష కఠిన శిక్ష క్రిందకు దగ్గింపబడెను. 37 కేసులలో శిక్ష తొలగింపబడెను. 16 కేసులలో శిక్షను తొలగించి తిరిగి విచారణపలన నుత్తరువీయబడెను. ఉరిశిక్ష ఖాయ

కడినవారిసంఖ్య వెనకటివత్సరముకన్న రెండింతలు పెరిగెను. నల్లరిశిక్షను మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు రద్దుజేసిరి. మొత్తముమీద 186 మంది ఉరిశిక్షాత్తుల యి. సి. విలు క్రిమినల్ కోర్టులరాబడి, 141, 86, 592 రూపాయలయ్యెను. ఖర్చులు 95,42,763 రూపాయలు. నిలువరు 46,43,829 లు. కోర్టులవలన ప్రభుత్వము వారి కేంద్రబుద్ధిమిగులుచున్నదో కనుగొనవచ్చును. ప్రజలు తమలోదాము తగువులాడి వ్యాజ్యముల జూడము క్రింద డబ్బు దండుగ బెట్టుచున్నాడు. గ్రామములలో కలహములు మిక్కుటమగుచున్నవి. కోర్టుల కెక్కుటవలన, ప్రజలకు దుర్లభత్రాప్తించుచున్నది. సంఘభావము ఊణించుచున్నది. ఇకనయినను ప్రజలు మేల్కొని, తమతగవులను గ్రామములలోనే పరిష్కరించుకొనుచుండిన, ఇంతటి ధనవ్యయ ముండజాలదు. గ్రామములం దైకమత్యము ప్రబలి, ఆయ్యవి మరల స్వర్గభామలు గాగలవు. మహాత్ముని యాదేశము ననుసరించి, ప్రజలు కోర్టులను విడిచి పంచాయతుల నేర్పరుచుకొనియున్నచో, యంతదుర్లభపరిగియుండదు. తపస్విత్వ తాము జక్కబరుచుకొనక, తెలుపలివారెవ్వరో ముక్తిని బ్రసాదించెదరని కనిపెట్టుకొని యుండునంతవరకు, ప్రజలకు విమోచన గలుగనేరదు.

వైద్యాలయములు

1922 సంవత్సరములో సంక మొండికి త్రైవార్షిక నివేదిక మిపుడు ప్రచురింపబడినది. ఆర్థిక దుస్థితివలన, ఆరోగ్యశాఖయందు తగిన యభివృద్ధి జరుగలేదని, మామూలు సమాధానము దెలుపబడెను. కాని, ప్రజల కెక్కుడు లాభకరమును, సులభసాధ్యమును, అధిక వ్యయకరమును గాని ఆయుర్వేదవైద్యమునకు ప్రభుత్వమువారి ప్రోత్సాహ మొసగకున్నారో దెలియదు. ప్రస్తుతవద్ధివలన, ప్రజలకు వైద్యసౌకర్యములందు పాటులోనుండజాలవు. డిస్పెన్సరీలవైద్య విప్లవపూర్వకమర్యటనము సలుపుచున్నంతమాత్రమున, విశేషలాభము గలుగదు. ఇప్పటికికను, ప్రాచీనదేశీయవైద్యులే, ప్రజలకు పెక్కువిధముల తోడ్పడుచున్నారు. డబ్బుగల నగరవాసులకుమాత్రమే వైద్యాలయము లెక్కుడుగ నుపయోగపడుచున్నవి. ప్రతితాలూకా పట్టణములో నొక్క ఆస్పత్రి యుండవలెనని ప్రభుత్వము వారు గోరుచున్నారు. పోలీసు ఆస్పత్రులను చాలవరకు రద్దుజేసి, జనరల్ ఆస్పత్రులలోనే నిలిపివేయుచున్నారు. ప్రస్తుతపురీపోర్టు ప్రకారము 55904 మంది కొక ఆస్పత్రి మాత్రమున్నటుల దెలియుచున్నది. స్త్రీలకు 466280 మంది కొక ఆస్పత్రి యున్నదట. ఇది ప్రజలకేమూలకును సరిపోవు. ప్రభుత్వకోశమునందు ధనము తక్కువగనున్నపుడు, వైద్యాభివృద్ధి కవకాశముండదు. దేశీయవైద్యమునకు తగిన ప్రోత్సాహ మొసగిన గాని, వ్యవహారము కొంతవరకయినను చక్కబడదు. 187 చదరపు మైళ్ల విస్తీర్ణమున కొక ఆస్పత్రియున్నటుల పరిగణింపబడినది. కొంకిపురుగురోగము, కుష్టురోగము, కుక్కకాటుజబ్బులను గూర్చి ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహింపబడెనని రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. కుష్టురోగులను వేరుజేయుట యవసరమని, ప్రభుత్వమువారు గ్రహించిరి. కుక్కకాటుకు చికిత్స కొరకడికరకు నిలగిరికి బావలసియ్యుండెను. ఇప్పుడు మద్రాసు జనరల్ ఆస్పత్రికిని, జిల్లా ఆస్పత్రులకును, మందు సప్లయి చేయబడుచున్నది. ఇంతవరకును ఫలితము లనుకూలముగ నున్నటుల సూచింపబడెను. స్త్రీలకును, శిశువులకును ప్రత్యేకపు ఆస్పత్రి యొకటి చెన్నపురిలో సముద్రపు తీర్థము నిర్మింపబడుట యొక విశేషము. మొత్తము మీద

మద్రాసు రాజధానిలో వైద్యాలయాభివృద్ధి ప్రోత్సాహకరముగ గన్పట్టును. 1924-25 సంవత్సరపు బడ్జెటులో గూడ ఎన్నో గినయభివృద్ధి సూచింపబడలేదు. ధనాభావమునకునోడు, ఉన్నతోద్యోగుల హెచ్చుతములును, దేశీయవైద్యనిరసమును జేరి, పరిస్థితులను మరింత విషమము గావించుచున్నవి.

సింగపూరు నౌకశ్రయము

సింగపూరు నౌకశ్రయపు ఏర్పాటును మాని వేయవలయునని బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరియు, వీరినిశ్చయము అధిని వేశ రాజ్యములకు దెలుపబడెనయి, వారి ప్రత్యుత్తరములు చేరువరకు ప్రభుత్వమువారు వేచియుండునయి, దెలియుచున్నది. అధిని వేశ రాజ్యముల కివిర్ణయము సంకల్పింపిరముగ నుండజాలదు. వారు కొంతవడి గుసగుసలాడవచ్చును. కాని, ప్రపంచజేమము నాలోచించుచో మాత్రము, ప్రభుత్వనిశ్చయము సరియని దోచకమానదు. యుద్ధపరికరముల దగ్గించి, కలహకారణముల నంతరింపజేయవలెనని అన్ని దేశములవారును గోరుచుండ, నూతన నౌకశ్రయమును నిర్మించి, అక్కడ యుద్ధనౌకల జేర్చుటవలన, కొత్తకలహము లుదయింపక మానవు. జపానుకు కొద్దమేర్పడగలదు. బ్రిటీషువారితోపాటు ఇతర జాతులవారుగూడ యుద్ధనౌకలను పెంచుటకు ప్రయత్నించెదరు. అధిని వేశ రాజ్య రక్షణకుగాని, హిందూ దేశరక్షణమునకుగాని, నౌకశ్రయము తోడ్పడకపోగ, ఎక్కుడు పద్రవ కారణము గావచ్చును. ఇంతయిగాక, సింగపూరు నౌకశ్రయము అత్యంతవ్యయకరణమగుచున్నది. దేశపున్న రాజ్యమునకు ఖర్చుపెట్టదగినడబ్బును నౌకశ్రయముపై ఖర్చుపెట్టుట, అసభ్యమగును. ఈ కారణము లన్నిటినాలోచించి బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు నౌకశ్రయనిర్మాణము నాపివైచియుండురు. అధిని వేశ రాజ్యములు, కోపము వహింపక, స్వార్థచింతను మరచి, ప్రపంచజేమమునకు ప్రోద్బలము సగడి బ్రిటీషు ప్రభుత్వనిశ్చయమును గౌరవించుట శ్రేయస్కరమగును.

సర్ ఉమర్ హాయత్ ఖానుగారు

వీరినామము నెరుగనివారుండరు. దేశాభివృద్ధికి ప్రతికూలమగు నేర్పాటుల సూచించుటలో, వీరు కడు దిట్టలు. ఓడ్యయరు ప్రభుత్వలకు వీరు తోడునడమై యుండిరి. ప్లేటుకొన్నిసభలలో, బడ్జెటునుగూర్చి వీరు నిన్నటిదినము గావించిన ప్రసంగము, వీరినడవడి కను గుణ్యముగ నున్నది. దేశమంతయు మిలిటరీ ఖర్చు విస్తారమని వాదించుచుండ, దాని నేమాత్రము తగ్గింపగూడదని వీరు వాదించిరి. హిందూ దేశమునకు స్వరాజ్యముచ్చినను కానిని పోషించుటకు తగిన వైద్య ముండకలేప్పదని వీరుదెలుపగ, సర్ ఉమర్ హాయత్ ఖానుగారుండగ కొడు వేమియని, దాదాభాయిగారు ప్రశ్నించిరి. పటాలములులేకుండ తా మొక్కరును దేశమును రక్షింపజాలమని హాయత్ ఖానుగారు విచారించిరి. హాయత్ ఖానుగారికి స్వరాజ్యము పనికిరాదు. హిందూ దేశమునకు స్వరాజ్యములభించిన, హిందూ రాజ్య మేర్పడును గాని మహాత్ముడియుల కెట్టిలాభ ముండదట. అందుచే హిందూ రాజ్యమునకు బదులు, క్రైస్తవరాజ్యము లేక ఇంగ్లీషురాజ్యమే కావలయుననియు, అన్ని రాజ్యములకన్నను, నీరాజ్యమే శ్రేష్ఠమనియు వీరుదెలుపుచున్నారు. వీరి యుద్దేశము ప్రకారము, స్వరాజ్య మెన్నటికిని లభింపగూడదు. ఇట్టియూహ గలవారు మహాత్ముడి యులలో నెవరగును

మండలంలోని జిల్లా పరిషత్తులు. ఉమ్మడి హయత్ భూమి గారి ప్రసంగము, ప్రియమైనాన్ని పునావతావరణమునకు ఆనుకూలముగనే యున్నది.

పాంక్షేయగారి రాజీనామా

పాంక్షేయగారు జిల్లా పరిషత్తు జూపుచున్నవైఖరి, తుదకు ప్రాన్సు దుర్గతకు కారణమగుచున్నది. ప్రాన్సుకు సంబంధించిన ప్రశ్నలను చేయవలసియు, రూపరేఖలను విశేషముగ గమనించు. జిల్లా పరిషత్తు విలువలను పరిశీలించుటనే, ప్రాచీనాస్థాన విలువలను తగ్గిపోయెను. ప్రభుత్వపు ఖర్చును భరించువారముగానక, పాంక్షేయగారు 100-కి 20 వంతున పన్నులను వృద్ధిచేసిరి. ఇందువలన ప్రజలలో నలజడి పోయెను. పాంక్షేయగారు జిల్లా పరిషత్తులోని భారములు లేకుండా, మీదమిక్కిలి పొన్న పన్నులనుగూడ భరించవలసిన దురవస్థ సంభవించి నపుడు, ప్రజలకు రుగ్మతల సహజము. జిల్లా పరిషత్తు ఎటువంటి ను, తామును సుఖముగ నుండవలయునని ప్రాచీన ప్రజలగుట సహజము. సినేటు సభ వా రేర్పరచిన ప్రాన్సుకుమిటీవారు పన్నులవృద్ధిని దొలగించవలెనని సిఫార్సుచేసిరి. ఆర్థిక చట్టమును దున్నుటల యంగీకరించనిచో, తాము రాజీనామా నిచ్చెదమని పాంక్షేయగారు అంత్యసందేశ మందిరి. మంగళహారమునకు మాత్రము గడువు నిచ్చిరి. ముంజేమిజరుగునో తెలియదు. కాని, ప్రాన్సు దేశము సయితము శాంతిని గోరుచున్నది. నిరంతర కలహములు ప్రాచీనాస్థాన రోతబుట్టించుచున్నవి. పాంక్షేయగారు రాజీనామానిచ్చిన, విచారపడ నక్కరలేదు. ప్రాన్సుదేశమునకు శాంతిని సమ కూర్చగల నాయకుడే, రక్షకుడగును.

పరిపాలనము : మాతృభాష

దేశపరిపాలనము మాతృభాషలో జరుగునపుడే, ప్రజల కది హృదయమగును. ఇట్టియాదర్శము ఆంధ్రులకుండుటచేతనే, వారు భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర విభాగమును ప్రతిపాదించియుండిరి. దీనివలన శాసన సభలు, స్థానిక సభలు తమ కార్యక్రమమును మాతృ భాషలో నవలీలగ జరుపుకొనవలగును. తీర్మానములను మాతృభాషలో గావింపవచ్చును. తీర్మానములను మాతృభాషలో నుంచవచ్చును. అనామక వాఖ్యానములను పలుభాషల్లో వారు తమ కార్యక్రమము నికముందునుండి గుజరాతీ భాషలో నడపుటకును, మాతృభాషలో రికార్డుల నుంచుటకును, నిశ్చయించిరి. వీరిమార్గమును ఆంధ్రదేశ స్థానిక సంఘము లవలంబింప వచ్చును. దేశభాష తెలియనివారొక రిక్షరున్నచో, వారు తర్జుమా చేయించుకొనవచ్చును. అధిక శంఖ్యాకులకు దేశ భాష గ్రాహ్యమగునపుడు, అన్యభాషలో కార్యక్రమమును నడపుట అనుచితము. మాతృ భాషలో వ్యవహారములు నడుచుచో, నిజసందర్భముల నెరిగినయభివృద్ధి కలుగునట్లు శ్రద్ధవహించి తోడ్పడగలుగుదురు. విదేశ భాషల ప్రతిబంధ మంతత్వ రలోదొలగిన నంతమేలు.

బ్రిటీషుసామ్రాజ్య ప్రదర్శనము

బ్రిటీషుసామ్రాజ్య ప్రదర్శనముక్రింద బాంబాయి ప్రభుత్వమువారు గోదావర గాంధీనిరాకరింప బడెను. ఈ ప్రదర్శనముపై నేరొప్పుమును అభిమానము నహించుటలేదు. సామ్రాజ్యమునందు భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యములు తొలగింపబడుచుండ, అధినివేశపు రాజ్యములలో నీలువ నీడలేక

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని పుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

Table with 4 columns: Donor Name, Amount, Donor Name, Amount. Includes entries like 'ఇదివరకు 4968-4-0', 'డాక్టరు వేలాల రాఘవరావు 50-0-0', 'పంతులుగారు, వెలగలేరు 50-0-0', 'మొత్తం 5078-4-0'.

యుండ, భారతీయులు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునం దెటుల పాల్గొనగలుగుదురు? హిందూదేశ మంతటి యసమృత్తి జూపుచున్నను, అధికారులు తమ ఏర్పాటులను మానలేదు. హిందూదేశాభిప్రాయము నెటుల చులకనజేయుటచే, వీరు తుదకు పరిహాసప్రాత్రులగుటదక్క వేరులాభముండజాలదు.

స్థానిక వార్తలు

తపాలనోటీసు: - కొలంబో మీదుగ జమ్మి ఆఫీసులో బోయేడి తపాలా బసరుల పోస్టాఫీసులద్ద 1వ తేదీ నాడు కాలము 8-25 దాటిన పిదప తీసికొనబడదు.

కార్పొరేషను మోడలు ఎలిమెంటరీ బాలికా పాఠశాల: - ఈ పాఠశాల గృహప్రవేశోత్సవము 10-3-24 వ తేదీ 23, 24 అమ్మయ్యపేటలో వీధి రాయపేటలో డి. బి. పి. వారాణసిస్వామి పెట్టిగారి ఆధ్వర్యమున జరుగును.

నూతన కాన్సిలు కార్యదర్శులు: - గౌ. పాపయ్యరాజుగారికి కాన్సిలు కార్యదర్శిగా మహమ్మదు ఖుటలాసా పోయినాడనక, గౌ. 25 ఎ. పి. పాత్రోగారికి కార్యదర్శిగా ఎస్. ఆర్. కృష్ణయ్య ఉదయగారును, గౌ. డి. ఎస్. శివప్రసాదగారికి రా. సా. డి. పి. రంగవేణుపేటగారు కాన్సిలు కార్యదర్శిగా నియమింపబడినట్లు తెలియజేయబడినది.

మదరాసు స్టేషనుగుమస్తాల సంఘము: - ఈ సంఘసభ్యులు 4-3-24 తేదీ సమావేశమయిరి. ఎ. రంగారావు గారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. ఈదినకు తీర్మానములు ఆమోదింపబడినవి: - 1) కీలకే. పేరి వారాణసిస్వామి గారి ఆశయమును యీసభ్యులు తోడయి విచారించుచు ఆశయములను అట్లుగత తమసభ్యులగుటచే తీర్మానించుట. 2) ఆయన భావనలను సంఘభవనమునందు నుంచుట తీర్మానించడమైంది.

ట్రాము పనివాండ్ర సంఘము: - ట్రాము పనివాండ్రుల సంఘము ఎన్నికలలో బాల్యవ్యవహారములు గానాలో జరిగినది. తమ కమిషను గురించి, మదరాసు ప్రభుత్వమువారి గలనీ తమయిచ్చుటల నన్నిటిని తెలియజేయుట నశ్యయింపబడెను. కాన్సిలు సంఘము లన్నిటిని నోక ఉపదేశము రావలసింది కొలదియందు నాటి పనివాండ్రుల సంతకములు బుచ్చుకొని, సుఖాధికారులైన నేనులు మోరి, ఫిర్యాదుల తయనున్నట్లు తెలియజేయబడి, ఇట్టిసంఘములను ఉద్దేశములను ఇదియే నూతనమార్గము. మాజీ 12 క్లబ్ సమైక్యంగా కలసి ఉద్దేశములతో కొందఱు కేసులు బుచ్చుకొని తెలియజేయబడి, ఈవిషయములన్నియు సీ. వి. డి. ఉద్దేశములను తెలియజేయబడినది.

రాకపోకలు: - నేటి ఉదయం 8. ఎం. జగ్గయ్య గారు ఎన్నికలనుండి చెన్నైకి వచ్చిరి. మేజరుజనరలు డి. పాన్సెన్సీ, ఎ. 5. మాట్లాడుకొన్నాడు ఎస్. స్మిత్, గారలు మెట్టుపాలెం మెయిన్లో వచ్చిరి. ఎ. వి. భానోజీరావు, కన్నయ, నిన్నరాత్రి కలకత్తా మెయిన్లో వచ్చిరి. లోక్సభాదేవరై తేవను సంఘమువారు నిన్నరాత్రి రత్నపురం పోయిరి. సీ. రంగారెడ్డిగారు కన్నయవరకు, పి. కలకత్తాగారు లక్నోకి నిన్నరాత్రి పోయిరి. సభ్యుల్యోగ్యులు: - ఎం. ఇ. కొత్తమను ఫిఫ్తురైక్ బరీగారిని, రివెన్యూబోర్డు ప్రభు సభ్యునిగ నియమించిరి. ఎం. ఇ. మాడ్గరీ బ్యాంకుగారిని ఫిఫ్తురైక్ బరీగారిని నియమించిరి.

శ్రీమతి అంగాచమ్మగారి ఆరెస్టు

వృద్ధాచలములో జరిగినది శ్రీమతి అంగాచమ్మగారును, శ్రీమతి అంగాచమ్మగారును దక్షిణదేశమునందు 28వగా ఉద్ధృతచారమును చేయించుచుండిరి. గతనెల 18 వ తేదీన వృద్ధాచలములో కల్లుసారాయ దుకాణముల పొటలు జరుగునని తెలిసి, తలము పొడవైన బోధించుటకు వాడైనను ఆనాడు ఉదయమున కలకత్తాకి వచ్చి, వారు తాలూకాకమేటద్ద పెద్దనోటీసుల నడిపించి కాంతముగా వారికి మధ్యమధ్య బోధించుచు ఉండిరి. అందువలన 144 వ సెక్షను క్రింద ఉద్ధృతమున తమకు నిరర్థి వారికి చూపి. వారా ఉద్ధృతము తీరని తీరముగా వెంటనే విచారణచేసి చెయ్యవలసిన చర్యలు తీసి. కలిగిన సంఘముగో శిక్ష నకు భవించు చున్నారు.

ఓంకారానందస్వామి

124 వ క్రింద కేసుచేయుటకు అత్యున్నతకోర్టులో ఆర్డరు 6 తి కాంపానడడకు ఓంకారానందస్వామి ఎం. పి. గాంధీని శ్రీ. ప్రా. కో. 108 వ సెక్షను క్రింద తేదీ 12 కేసును నడుపున శిక్షాస్థితి 124 వ క్రింద మరల కేసుచేసిరి. ఆర్డరులో "శాంతి సంఘము" అను పేర్ల క్రింద ప్రాజెక్టెడ్ వ్యాపకమును గుర్తించి కేసుచేయుటచేన. ప్రకాశ ఉడు దుర్గారాను, మూ. వా. పంతుల పారిసంగు గార్లచేన మూత్రము 108 క్రిందనే కేసుజరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రా.)

హిందీ ప్రచారకన మేల్కనము

ఈ నెల 16, 17, 18 తేదీలలో మధురలో గూడనున్న యీసమేల్కనము కొన్ని కారణాలవలననే చాలయి 24 వ తేదీ వాయిదా చేయబడినది. సరియగు తేదీ ముమ్మందు మరల ప్రతికల వ్యాసా తెలుపబడును. వి. సు. బహ్మణ్యం కార్యదర్శి స్థాన

బొంబాయి మిల్లువనివారి నమ్ర

నమ్రదారులపై పోలీసువారు తుపాకుల ప్రేల్పుట

2 మరణించిరి. కిక్కురాయిములు తగిలెను

ఒక మిల్లువకు అగ్నిదశిగొల్పుట

గవర్నరు, సమాధాన ప్రయత్నములు

బొంబాయి మార్చి 7:— మిల్లువల కార్యకర్తలకు పోలీసులకు ఈ దినమున సంఘర్షణలు జరిగెను. పోలీసు వారు గుంపులైన తుపాకుల ప్రేల్పుగా కరువు మరణించిరి. ముగ్గురకు గాయములు తగిలెను. కార్యకర్తలకు, మిల్లు యజమానలకు సమాధానముగ గురుత్వపూర్వకము బొంబాయి గవర్నరు మిల్లు యజమానల సమాధానముని పిలిపించి చర్చించెను. ఈ సమావేశమున కేమి జరిగి యిటు ఇంకను మాధి. దెలియలేదు.

మందుచున్న నిర్భయ ఆజ్యమువోయుట

బొంబాయి మార్చి 7:— కార్యకర్తలు ఎట్టి మరతులను గోరుకొనుటకు పనిలో జేరవలెనని దలపుచు, మిల్లుయజమానులలో నోటీసును ప్రచురించిరి. ఈ నోటీసు “మందుచున్న మంటలో ఆజ్యము పోసె”ని ఒక సమైక్యదారు అస్సాసియేటరు ప్రతికాపదితో నడిపెను. ఈ నోటీసులో బోజును గలిపిన మాటనే వలపెట్టెను. క్రిందివారములో సమైక్యదారుల స్థితిగతుల నుజ్జీముగ నుండెను. ఇప్పుడు చాలమంది సమైక్యదారుల దినమున కొక్కమారు మాత్రమే భుజింపవలసిన ధృతి సంభవించెను. చాలమంది, ఇంటి నింపి, సామగ్రి విక్రయించుకొనవలసి వచ్చుచు న్నది.

ఈ యదయము 8 X 80 11 లకు మిల్లువకేము దొక యగవ్యక్తి ముగ్గురు మార్చి 7 న మిల్లువోడ్డు, తులసి ప్రేల్పులై కార్యకర్తలను ప్రదేశమున కల్గవలసినట్లు ప్రారంభమయ్యెను. మిల్లువోడ్డును బాగుజేయుట కచ్చటజేయుట కంకరకాల్గించుట బాగా పనికివచ్చెను పెర్మానెంట్ కార్యకర్తలనుండియు పోలీసులనుండియు. అందుచే కార్యకర్తలగుంపులకు కలకలం జెల్లెను. కాని అటువలెనా తా ప్రదేశమున ఆల్లరి జరిగెను. తులసి ప్రేల్పులై కార్యకర్తలను పోలీసులకు ఎదుట చాలకొంతగా తగిలెను. పోలీసులు ధృతి పోలీసు: మిలననలును 12 మంది పోలీసు ఆర్మీలను ఆ విషయమున గమనింపబట్టెను. గుంపులకు, వీరిమెదుట చెల్లాచెల్లె అచ్చటగల వల్లపుమైదానములో జెల్లెరి. పోలీసుమిల్లు ప్రక్కన గల ఒట్టల పైపులకు దొంగవలె యుండెను. పోలీసుమిల్లు గేటులు బ్రద్దలు కొట్టి తెరిచినను, అచ్చట గల సామగ్రిని భయపడెను. మిల్లు యెదుట నున్న బహిరంగ ప్రదేశమున చాలా బెచీను చాలవలె ప్రదర్శనలు మొనరెననని ప్రాగు జేసిననా మొదలగునది. అచ్చట 2 వేల మంది ముగ్గురుండెరి. కాలుతూముల బల్ల నోకదాని కిటికీలను మిల్లుభవన లోనికి పోషించిరి. ఇంకొక బాకాకాకునకు సమైక్యదారుల పోలీసులపై నిరంతరము కల్లవన్న నును సాగించుచుండెరి. సర్వేటు లీదెరిలపై దెబ్బకొనెను, ఒకనినిరస్తుజేసిరి. ఉదయము పదిగంటలకు నకు దిల్లీరోడ్డుమీద కాలానున్న వదిమంది పోలీసుగార్డువారి స్థితి దుర్భరము గుచు విషమము గుచుండెను. సమైక్యదారుల వారిమట్టును ముగ్గురి దెబ్బపెట్టెకల్లను వారిపై గురిపించుచుండెరి. పోలీసు కమిషనరు, ఇద్దరు డిప్యూటీ కమిషనరులతోగల ఒక పెట్రోలు వాహనమునకు సమగ్రముగా వా. ముకుం గుంపులు చెల్లాచెల్లె పరుగెత్తకొచ్చెను. ఒక చోట కాలదగ్గరగా గార్డును కొందరెదిరిరి. అంతట వాకాత్మరతులార్థము ఒకటి రెండుమార్లు తుపాకుల ప్రేల్పురి. కమిషనరు తోనున్న ఒక వాహనం ఒక కల్లగా వచ్చి గుంపులెచ్చి అంతట ప్రోసిజేసిరి. కొంతసేపటికి ముయ్యగార్డు గుంపుచే మట్టుపట్టబడి ఎదుర్కుండెను. అత్యంతదూర మొకటి రెండుమార్లు ప్రేల్పును, గుంపులలో నిర్భయ చుతులైరి. ఒక బాహుని కిక్కురాయిగాయము తగిలెను. ఆల్లరిజేసినవారలపైకి జెల్లెపోయిరి. ఇంకొక మొగ్గులు పిలువంపబడిరి. మొట్టమొదట లాల్ బా, దిల్లీరోడ్డుపై, బ్రిజ్ సోలరులు పెట్రోలు జేయుచుండెరి. ఇ. డి. నర్సూను ఎల్లిక్ట్రను మిల్లునుండి కోన్ని ప్రతిజ్ఞతో అగ్నిని దంకొల్పియు దెలిసెను. ప్రేల్పులైగోడువాడు మంటల వార్షిజేసి. ఆ. ఆ.

ఎల్లిక్ట్రను మిల్లును తగులబెట్టుట
బొంబాయి మార్చి 7:— అస్సాసియేటరు మెన్సు (పరిశిధి ఈమధ్యాహ్నము ఎల్లిక్ట్రను మిల్లు ప్రదేశమునకు జనగా ఆమిల్లులో మంటలతో మంటలనుండి ఈవివరములు దెలియవచ్చెను. సరిగా 12 X 80 11 లకు మిల్లులో మంటలతో మెను. ప్రేల్పులైగోడువాడుగా, సమైక్యదారుల వారిపై రాళ్లులుర్పరి ఆరోపించుచున్నాడు. ఈవివరములను ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసెను. ఇంతవరకు చాచాపు 60 వేలవస్తుముగిరియుండునని యంచనా జేయబడెను. జి. డి. పి. రైల్వే అసిస్టెంటు ఇంజనీరు ఎల్. జే. యగారు కల్లరోడ్డునుండి సమైక్యదారుల వారిపై, కార్యకర్తలవలె మోటారులనుండి వారిని భయపడెను. దెలియవచ్చెను. కాని అతనికే పాపముగిరింపలేదు. అతని మోటారు క్లీనరు కు కలటివైగోడును కొంచెమెద్దకొనెను. బొంబాయి పోల్సులను అసిస్టెంటు ఇంజనీరు కల్ల, గాయము ఎల్. ఎ. వాదిరాగాయను అవరింపమిడున నే వెళ్లుచుండగా, సమైక్యదారుల వారి నెదిర్చిరి. కాని ఈవిషయమున రూఢివార్త దెలియలేదు.

ఉద్రేక కరముగ ప్రకటన

బొంబాయి మార్చి 7:— మిల్లు యజమానుల సమాధానములకు సకలకు వాలాగారి కంకరముతో, నీ యదయమున మిల్లులన్నిటినుండియు నోటీసులు పట్టబడెను. కొంతమంది కార్యకర్తలు ఎట్టి మరతులను లేకయే తగిలెనని ప్రకటించెను. దెలియవచ్చెను కొంతమంది మిల్లు యజమానులు రేపటినుండియు మిల్లులను తెరచుటకు నిర్ణయించుకొని రినియు వేసవములు రెండు దినముల యంతరము సులభమనియు, వా నోటీసునందు లదు. ఈ ప్రకటన కార్యకర్తల కర్మలైగోడునా పరవశమున నర్చెనని దెలియవచ్చెను.

మిల్లులను తగులబెట్టెమని బెదరింపు

బొంబాయి మార్చి 7:— మిల్లులను తెరచి, పనిచేసి టిసికా నా యెదుట తగులబెట్టెమని బెదరించుచు, ఒక ఆకాశము ప్రకటనము ద్వారా దెలియబడెను. ఈ ప్రకటన బాబ్ కర్నిలు పోలీసులను గోడవై: టి. పబ్లి యుండెను. ఇంకను మిల్లులలో పోలీసులను యుగముల జేపువారివైనను, కాపలా వారివైనను కల్లను వివరవలెనని ప్రాప్తిపించుచు మరయు: ప్రకటనము ఎల్లిక్ట్రను వారివలెనని దెలియబడెను.

సమైక్యదారులకు టుంబు సమానసంఘము వారు గవర్నరు గారి కోపం జూపెను, ప్రభుత్వమువారి యెదుటకు జేబుదెప్పి దెలియచున్నది.

కానసంభయం చు

బొంబాయి మార్చి 7:— బొంబాయి కానసంభవారివైన మన ఫలవారాంతరము తిరిగి సమావేశమైపును, బోలోగారు (నియోజితవాది కారకభ్యుక్తు) పోలీసులు కార్యకర్తలపై తుపాకుల ప్రేల్పుర సదృశముల జరిగిన విషయములను దెలియవలెనని ప్రభుత్వసమన్లు గోరి అంతట గొ. కరిమరస్ హెడ్డుగారు ఈకింది వివరముల దెలిపెను.

ప్రభుత్వప్రకటనము

ఈయన జమున డిల్లీరోడ్డునందు, బొంబాయి నగరమున క్లిష్ట కాలమున డి. 22 గుమ్మ సమైక్యముగ్గురి ప్రభుత్వములచే గొప్ప ఆల్లరి జరిగి:ందుల కెంతయు విచారించుచున్నాను. విచ్చలవిడిగా దిగుకు సమైక్యదారుల గుంపులు, కాలికి కాపాడుటకు డిల్లీరోడ్డున కాపలాముంచబడిన పోలీసు పికెట్టులపై కల్లవన్న గురిపించిరి. అంతట పోలీసువారు గుంపులపై తుపాకుల ప్రేల్పురి. సమైక్యదారుల నిర్భయ మరణించిరి. ముగ్గురకు గాయములు తగిలెను. తుపాకులై వారియెదుట ప్రభుత్వము వారు మనఃపూర్వకము సానభూతి దెబ్బపుచున్నాడు. దీక్ష కాలము నుండి సమైక్యదారులను అర్పించినందున, డి. 22 సమైక్యదారుల చాల ప్రకటనలు ముగ్గురికి, ఇ. 22 మిల్లుల ఆల్లరులు జరుగబడెనోకర్మములకు ప్రయత్నము లొనర్పబడెను. మిల్లుల పోలీసులు మోటారులపై పోషించుచుండెను. ప్రభుత్వపిల్లల తీవ్రతను ప్రభుత్వమువారు బాగుగా గమనించిరి. కార్యకర్తలకు మిల్లు యజమానులకు సమావేశమొనగూర్చి వివాదాంతముల పరిశీలించేవరకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నముల నొనర్చుచున్నాడు. గవర్నరు గారి రిస్కుడు మిల్లు యజమానుల సమాధానములతో సంబంధించుచున్నాడు.

అభ్యుత్సాహము:— ఈ ప్రకటన మొదలగుటలో ప్రభుత్వసభ్యుడు దెలిపిన విచారమును ఈసభ వారందఱు పాల్గొనుచున్నారని ఎంచుచున్నాను. అంతట మోలెన్ ఫిల్డిన్ అనామ్యురు గారు మాటలాడుటకు లేవగా ఈవిషయమున కార్యకర్తలను గొప్ప నీతిలేదనియు, కల్లలమోతమగుచున్నదియు అభ్యుత్సాహము నుడిపెను.

బోలోగారు:— ఈమె ప్రారంభమైన చా దినుండియు నిన్ని దినములు కాలమును పనిచాచు యజమానుల కకల నచే నాన్సికము. వా: నా ము. దిరి?

* భ్య:— ఈవిషయమున యెక్కువ ముక్తముల చర్చించుట కిప్పుడు వీలులేదు. ఇంక మొన: వివరములు గావలసినవో సమగ్రమయ్యెను. గొ. కనీ 10 సంభ్యుకు తనకు దెలిపినంతవరకు వివరముల నిన్నిటిని దెబ్బపును.

బోలోగారు:— మిల్లు ఏ జెంటులు, మిల్లులలో జరిగించిన నోటీసుయే ఈ ఆల్లరికి కారణము ముగ్గురి దెలియగోరెను

గర్. మా రి స్ హె వార్త:— ఈ విషయమును చర్చించుచో, మిల్లు యజమానుల వాద: యెడల గా, పనిచారి వాదన యెడలగాని దురభిప్రాయ మేర్పడగలదు. అందుచే వానియను నిర్భయకు చర్చించవలదని గోరుచున్నాను.

లి. జి. ప్రధాన్ గారు:— మిల్లులలో ఆ స్థితి మొదలయ్యెను గరిననా?

గర్. హె వార్త:— కేసు నాటించిన ప్రకటన స్పష్టముగా నన్ను దిలబడెను. ఈయనకు ముగ్గురి జరిగెను. ఇ. 22 మిల్లుల జరుగకుండ నేర్పాటులు జేయబడెను. ఇప్పుటి. రకు ఇంత కెక్కువ వివరములు దెలియలేదు.

లాల్లీ వారా:— జి. గారు, కై పక్కనే తిరిగియుండిరి.

హె వార్త:— కొన్ని కిటికీల బద్దములు విరుగగొట్టబడెనని యు కొలెనగ దొ. కొనుటచూడె చుగెననియు దెలిసెను. ఎక్కువ వస్తుముగిరిగట్టు వాకింకను దెలియలేదు.

వారా:— మా జిల్లీటు ఆర్డరునుండియే తుపాకులకు ప్రేల్పురా?

అభ్య:— కే. 22 కనుమతి వొసగునా. ఈవిషయము లన్నియు కరువారిత వచ్చును. ఈసభ వారు చాలతీవ్రముగ విషయముగ పరిశీలించు ఒక సంకీర్తిని గురించి ప్రశ్నించుటకు బోలోగారి ననుమతికొనగిరి. వివరముల దెలిసి: నుటకు ప్రభుత్వసభ్యుడి కనుభ్యువకి లేవోయి నప్పటికిరి తనకు దెలిసిన విషయముల వారకు దెలిపెను.

నలమన్ గారు:— పోలీసువారిలో జేరవలెనని చరణి: కా?

గర్. హె వార్త:— కొంతమందికి దెబ్బలు తగిలెను ఒక పోలీసు ఆభ్యువకు: తీవ్రము దెబ్బలు తగిలెను. అతడు వైద్యశాలకు గొంపోబడెను.

గవర్నరు మిల్లుయజమానుల అభ్యుత్సాహము

సంప్రదించుట

బొంబాయి మార్చి 7:— ఈ మధ్యాహ్నము గవర్నరు గారు, మిల్లు యజమానుల సమాధానములకు సకలకు వాలా గారిని పిలిపించి సంప్రదించిరి. మిల్లు యజమానుల సంఘము వారి కర్మలగునని సా యంత్రము సమావేశమై, ఈ విషయమునే చర్చించిరి. గవర్నరు గారి మాటలను, ఈ మిల్లీ వారి తీర్మానములను గూడ అతి: హస్తముగ నుంచబడెను. అస్సాసియేటరు మెన్సు (పరిశిధి) కలతచువాలాగాని, కార్యకర్తలను ప్రశ్నించగా, కమిటీవారి యభిప్రాయమును కలతచువాలా గారు గవర్నరున కెగించి చర్చించుటకు నిది రహస్యముగ నుంచబడునని దెలిపెరి. సకల కువాలా గారు రాత్రికి గవర్నరును తిరిగి దర్శించెను.

గవర్నరుగారి సూచనలు

బొంబాయి మార్చి 7:— కానసంభా కార్యక్రమము ముగిసి నతరువాత కానసంభ్యులు గంపులునాడి, సమైక్యదారుల గురించి ఇష్టాగోష్ఠిని చర్చించుచుండెరి. గవర్నరు గారి సూచనలను, మిల్లు యజమానుల ప్రత్యుత్తరములు ఇంకను అ. ద. పోయెను. గవర్నరు గారు సకలకు వాలా గారిని, కార్యకర్తలను సంగీకరించునట్లు ప్రోత్సహించెననియు, అట్లుగానివో సగమువరకయిన సంగీకరింపవలెనని నడిపెననియు, ఈ సమైక్యము వెంటనే పోషించుటకు గవర్నరు గారు ప్రయత్నించు చున్నారనియు అభి: కార్యకర్తల భ్యుత్సాహము అంతమునాచు, కార్యకర్తలలో చర్చించుటకు సమావేశముల నేర్పరుచుటకు మిల్లు యజమానుల లంగీకరింపబడెనని దెలియచున్నది. మిల్లు యజమానులను, కార్యకర్తలను రేపు సమావేశమై చర్చించెను. (ఆ. 22)

* * *

ప్రభుత్వమువారి మరతుల వివరము

మిల్లు యజమానుల సమాధానములకు సకలకు వాలా గారి తిరిగి నిన్ను సా యంత్రము సంకీర్తింపపు గవర్నరు గారి కిరింది సూచనల నొనర్చెను.

1 పనిచారు పనిలో ప్రవేశించినను ప్రవేశించక పోయినను గూడ బో. సువకు భంగము లేనందగనే జనజరి నెల జేరముల

మదరాసు శాసనసభ

నేటి దినచర్య

మార్చి 8:—శాసనసభ మరల యాయుదయము 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. గౌ. బి. బి. ఎల్. డి. స్వామికణ్ణ ప్రెసిడెంట్ గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. సేతు సుమారు 40 ఉపసభ్యులు మాత్రమేయుండిరి.

సేతు ప్రశ్నోత్తరములు జరుగలేదు. అందుచేత పార్లమెంటు సమావేశమైనది చర్య మొదలుపెట్టబడెను.

సర్. కే. వి. రెడ్డినాయుడుగారు మొదట తమ విమర్శనమును ప్రారంభించిరి. సర్ చారల్యుటాడ్తురుగారు అందును సంవత్సరముల కాలము బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టెను. ఆర్థికశాఖ సే. గాక, ఆయున, ఏయద్యోగమునం దుండినను, గడచిన 80 సంవత్సరములకాలము ఈదేశమునకు చాల శ్రద్ధతో సేవచేసిరి. ఆచార్యులు ఈదేశమును వదిలిపెట్టినపుడు, ఈ రాజధానినీతి వారిలోనుండును (కరతాశ్చర్యములు.) వారినిగూర్చి నాయకప్రాయ మెట్లున్నను, ఈమారు బడ్జెటునుగూర్చి అంగణముండినంత సదశ్చిప్రాయము నాకులేకున్నది. భారతప్రభుత్వముతోటి ఈరాజధాని సంబంధము స్పష్టముగ లేదు. ఎక్సైజు శాఖపరిపాలనము రహిత్యైక్తికముగ లేదు. ఆశాఖయందు నష్టము వచ్చినను మనము స్పష్టముగానెవలెను, ఆర్థికసభ్యుడు ప్రజలమైనందు దుర్భరమగు బాపన్నులను తగ్గించుట కేమాత్రమును ప్రయత్నింపలేదు. దేశములో నంతటను అన్నివిధములగు పన్నులను, మదరాసు రాజధాని ఎక్కడ మొత్తమును భరించుచున్నది. పన్ను లెక్కచగ నున్నవి. ప్రజలపేదరికమును ఎక్కువగ నున్నది. ఆపేదరికమును తొలగించుట కెట్టి ప్రయత్నములచేయలేదు. పేదరికమును తొలగించుటకు వ్యవసాయమును, పరిశ్రమలను అవసరమని సర్ రెడ్డిగారు చెప్పిరి.

ఉప్పిసాహెబుగారు మాపరిపాలనకాలమున ప్రభుత్వమువారును పోలీసువారును పుచ్చుకొనిన చర్యలను ఖండించిరి. మలచారు జిల్లాలోని జనసామాన్యమును బీదనీతిముండి తప్పించుటకు తగిన చట్టములను గావించవలెనని ఆయన కోరెను.

సి. వి. సర్ నరసింహరాజుగారు బడ్జెటునందు లోటులేకుండెనను భావము నంగీకరించుచుండిరి. సర్. భారల్యుటాడ్తురుగారు సంవత్సరముల క్రితము ఆర్థికసభ్యుని పదవికి వచ్చినపుడు 1919-20 సంవత్సరమున 210 లక్షల నిలువయుండినను, ఇప్పుడాయన రెట్టెరెపోవునపుడు లోటుమీయు లేనంత అంతయు కుద్రముగ నుండుచుండినని చెప్పెను. కాని వివరములను జూచిన ఆదాయము రానియంతములపై 61 లక్షల అప్పుకొన్నది. ఆయన తానధికారమునకు వచ్చినపుడుండిన నిలువన తన ఖర్చుపెట్టుటయే గాక, రాజధానిని మీదుమీర్చి అప్పులపాలు చేసి పోవుచున్నాడని నరసింహరాజుగారు చెప్పిరి.

సత్యమూర్తిగారు

పిమ్మట ఎన్ సత్యమూర్తిగారు ఇట్లుపన్నవించిరి. గౌ. ఆర్థిక సభ్యుడు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటునకు ఆతనిని శాసనసభ్యులు పలవురు అభినందించిరి. సేను మాత్రము వారివలె అందుల కభినందింప జాలకుండులరు చింతిలుచున్నాను. కాని శాసన సభాసభ్యుడుగ నుండిన పోదానబట్టిహత్ర మొకంత చెప్పవలదిని. శాసనసభలోని యాతని ప్రవర్తనము, వినచ్చితముమనని ప్రతిబింబితము. (2) ఈమధ్యంతిను పదవారి ప్రతిభతో ఈదేశమున చచ్చింపవలెను. విచారణ సుఖము నానివేదము జేరినతోడనే, బోసనుపదమున స్పష్టమని నింతింపనేర్చుచుకొను. ఈమధ్య ప్రతిభతో గల పి చచ్చింపవలెను. ప్రస్తుతానికి చాక్లిప్తుడుగనుండుటచే ఈమధ్యకుల నగ్గిరించి ఇ. అ. వేనకల దీక్షిణింపవలెనని శాఖ్యుల ముంద గోరి, ఈమధ్యకుల యజమానులంగీకరించెనని ప్రభుత్వమునా రెండుచున్నాడు. ఆం. పై.

అధికారి సభ్యుల అక్రమచర్యలు

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయి మార్చి 7:—వోటింగునందున్న అధికారి సభ్యుల అక్రమచర్యలు చర్చించుటకు శాస్త్రమేళా శాఖలేదని బొంబాయి శాసనసభలో వచ్చిన గాంధీ ప్రతిపాదనకు సభ్యులను తగ్గి నిరాకరించిరి. అధికారి సభ్యులు అధికారతర సభ్యులను తగ్గి వోటింగున ప్రవేశపెట్టెను. అందుచేత దాను మాదిరిన నదినుకొన గాని. (ఆం. పై.)

యము, సౌజన్యము, ఓర్పు మున్నగు నంశములు ప్రభుత్వవర్గములోని ఇతరుల కాదర్శ ప్రాయములై యుండవలెను. అతడుమాపిన మార్గమును ఆతని సహచరులు అనుసరింతురని సేను నమ్ముచున్నాను.

శాసన సభలో గడచిన రెండు దినములనుండి అధికారతర శాసనసభ్యులు మాటలాడుచుండిన విధమును మించినబడ్జెటును శాసనసభ్యులందు ప్రవేశపెట్టిన కాలమువలెనే యున్నదిగాని వేరుగలేదు. బడ్జెటు నూచనలు సంబంధించినంతవరకు సంస్కరణములకు పూర్వమెట్లుంటేమో నేడును అట్లే యుంటిమి.

కార్యనిర్వాహకసభ్యులలో భారతీయు లికవురుండినను ముగ్గురుమౌత్రులుండినను పార్లమెంటు ప్రభుత్వవిధానముపట్టి వలెనే ప్రజాశ్చిప్రాయమును లక్ష్యముచేయకనే సానిపోవుచున్నది. శాసనసభ్యులనూచనలుగాని ప్రజాశ్చి నూచనలుగాని ఒక్కటియైనను ప్రభుత్వమువారిచే ఆమోదింపబడుటలేదు. ఈమాడుదినములనుండి ఇంక నేలలను దున్నుటమాడ ప్రాత విధానమే జ్ఞాప్తి వచ్చుచున్నది.

గ్రాంట్లులను మమ్మును అడుగుటకు పూర్వము శాసన సభ్యులకోర్కెలు ఎంతవరకు ఆమోదింపబడెనో ఎంతవరకు నిరాకరింపబడెనో మాట ఒక నివేదిక సమర్పించిన మా యభిప్రాయమును తెలుపుటకు వీలుండును.

సర్ మడవాంటురు సంవత్సరము ముగియగానే అట్లుచేయుట ఆచారము. ఇంకను సంవత్సరము ముగియలేదు.

సత్యమూర్తిగారు. అయినంతవరకును ప్రకటించియుండవచ్చును. బడ్జెటు ఉపన్యాసముందు మౌత్రులు కొన్ని స్క్రీములను ద్రవ్యములేనందున వదులకొనవలసి వచ్చెనని ఆర్థికసభ్యుడు తెలిపెను. ద్రవ్య వినియోగమును గూర్చి కార్య నిర్వాహక సభ్యులకును మౌత్రులకును భేదాభిప్రాయములుండునపుడు, మౌత్రులు తమయభిప్రాయమును గవర్నరుకు తెలుపగా, గవర్నరే పంచిపెట్టవలెననియు జాయింటుకమిటీ రిపోర్టుచుండును. కాని ఇక్కడ ఆర్థికసభ్యుడు కొంతఇచ్చి మిగిలినది నిరాకరించినను, చాలనని మౌత్రులు అంతటితో నున్నారు. ఆర్థికసభ్యుని నిర్ణయమునకు వారు లోబడి సంతృప్తి చెందియున్నారు. మౌత్రులు తమ యభిప్రాయమును కార్యముపట్ల చూపరైరి.

ఆదాయము, వ్యయము

బడ్జెటులోని ఆదాయవ్యయముల జూచిన రాజనీతి ఇచ్చట ఎంత వికృతముగ నున్నదో కనిపించును. భూమిమీద, త్రాగుడు మీద, కోర్టుల కేసులమీద ఆదాయమువచ్చుచున్నది. త్రాగుడును, కోర్టులకేసులయందు సత్కార్యములు గావు, ఇట్టిసత్కార్యములపై సామ్యము వహించేయుచుండుట నాగరక లక్షణముగా నేరదు. ఈద్రవ్యమునంతను తీసికొని ఎక్కువ జీతములనుపొందు ఉద్యోగులను పోషించుచున్నారు. ఈఉద్యోగుల సంఖ్య ఒక గొప్పవైస్యమువలె పెరిగిపోవుచున్నది. వీరికై 225 లక్షల రూపాయలను ఖర్చుపెట్టుచున్నాము. మనము ప్రజలను విద్యావంతుల జేయుటయందుకున్న పోలీసు తనిఖీలో బరుచుట చుండు ఎక్కువసామ్యము ఖర్చుపెట్టుచున్నాము. ప్రజల స్వాతంత్ర్యము నరికట్టి, శాఖలయందు సామ్య దుర్వ్యయ మగుచున్నది. ఆదాయమును బాగుగ గమనించి దానికి తగినట్లు ఖర్చుపెట్టుట రాజనీతి. ఈరాజనీతిని శ్రీరామచంద్రుడు తన తమ్ముడు భరతుని బోధించియుండెను. కాని ఇటీరజనీతులు మన ప్రభుత్వమునకు పనికి వచ్చుననిగావు ప్రజలంత అసమర్థులను చేయవచ్చునో, అంత అసమర్థులను చేయుటయైనది ఉప్పుపన్నును రూ 2ల కన్నను తగ్గించుటకు పూనుకొనవలసినయో పూనుకొనిన మదరాసుకు భారతప్రభుత్వమునుండి 80 లక్షలు రావనియు మన ఆర్థిక సభ్యుడు వాదించెను. కాని ఆతని యాహ్వానమును ఇచ్చటి శాసనసభ్యులు ఏకగ్రీవముగ నిరాకరించినందుకు సేను సంతసించుచున్నాను. హైందవశాసనసభలోని ఏభారతసభ్యుడుగూడ ఈ రూ 2ల పన్నును అంగీకరించి యుండలేదు. రాష్ట్రీయకపక్షములు తగ్గవలెనని నాకును ఉత్సాహముగలదు కాని అందుల కీమార్గముగాదు. హైందవశాసనసభ ఈదుర్భరమగు రాష్ట్రీయ కపక్షములను రెంటిని నిరాకరింప గలుగునని సేను నమ్మెదను. ఆరీవియరుప్రభువు ఉప్పుపన్నును గూర్చి తెలులన ఆభిప్రాయమును మార్చుకొనెను. కాని తేకమున కాతని యభిప్రాయముతో నిమిత్తములేదు “భారతప్రభుత్వము” అను గ్రంథమున రామ్మోహనానాథుగారుకూడ ఉప్పుపన్ను ప్రజలను పీడించునని స్పష్టముగ వ్రాసియున్నాడు. రీనెటర్లుంటు నూచనలను అమలులో పెట్టవలెనని రాజధానియందు గొప్పఅంతోష యుండినను, ప్రభుత్వమువారు

ఆశాఖనుండి 14 లక్షల ఆదాయమును మూపి ఆంధ్రులకు గౌరవమును పొందగోరుచున్నాడు. తంజావూరు మీరాశీదారుల డెప్యూటీమను సందర్శించి ఒకమాస మైనతి. కాని ప్రభుత్వమువారింకను ఆలోచించుచునే యున్నాడు. బహుశః పోలీసువారిని, మిలిటరీని పెట్టుకొని కనులను వహించేయదుకేమో యని తలంచెదను. కాని ఇట్లుచేయుట వలన వారేప్రజలందు అసంతృప్తిని ఎక్కువజేసికొనుచున్నార. ఖైదీలను గౌరవముగ చూడవలెనుగాని వారిని పీనముగ చూడరాదు. మలబారులోనివారి స్థితినిగూర్చి ఇప్పటికే కొందరు శాసనసభ్యులు ముచ్చటికొని యున్నారు. పోలీసులను ముఖ్యముగ సి. వి. డి వారు నాబోంట్లు చుట్టుతీరుగుట తప్పుమతమి చేయుచున్నారో తెలియుటలేదు. వీరిని అనవగరముగ పోషించుటకన్న సేరముల యన్వేషణయందు ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించిన బాగుగ నుండును.

మౌత్రుల నిస్సహాయస్థితి

మౌత్రులశాఖలలోని యుద్యోగుల నియామకము మరింత పోద్యోగికి వచ్చినది. భారత ప్రభుత్వ చట్ట ప్రకారము ఆ యుద్యోగములు మౌత్రులనులహితో గవర్నరుచేయవలెననిగలదు. కాని మౌత్రులనులహితో గాని, వారిపొట్టలముగాని బొత్తుగోయినది. గవర్నరు తనయిచ్చమువచ్చినవారిని స్వతంత్రముగ నియమించుచున్నాడు. మౌత్రులు తమయభి కాముగ గవర్నరుకు వదిలిపెట్టిమి 2 క కూర్చొనియున్నారు. ప్లాన్ స్వపరిపాలనా శాఖయందు సరియైన అభివృద్ధి జరుగలేదు. మౌత్రీయు ఆరుభివృద్ధికి అన్నివిధముల అడ్డుపడుచున్నాడు. ఆయనయందు ప్రజలకుగల విశ్వాసమును చక్కగ వినియోగింపవలసి యున్నది. విద్యాశాఖ మౌత్రీ స్థితియంతటివిచిత్రముగ నున్నది. తనశాఖకు ద్రవ్యములేదని ఆతడు సమాధానముతోసగి తప్పించుకొనజాలడు. విద్యకు భారతజాతి కనుగుణముగ చేయవలెనను ఆలోచనయే ఆయనకు స్ఫురింపదు. ఆకారములేకున్నను సరకయినను ఉన్నదాయని మించిన ఆదాయులేదు. ఎవరైనను సదుద్దేశ్యములగుల యూరోపియను విద్యాశాఖదైక్ష్తరుగ నున్న ఆతడు గావించని సంస్కరణములను మౌత్రీ ఏమియు గావించి యుండలేదు. మద్యపానము వినయమై తనకు దృఢాభిప్రాయములుండినని ఆయన ఈయధ్య గంభీరముగ బలికెను. ఆయనను రెండు సంవత్సరములకాలమును మౌత్రీ నుడదీచ్చిన ఆతడు ఇంతకన్న ముచేయదలచినది ఏమియు నుండదు. పదినాన్వత్సరములకాలములోపలనైనను రాజధానియందు సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధమును ఏలగునట్లు చేయుటకు ఆయన ఏల పూనుకొనరాదని సేను ప్రశ్నించుచున్నాను. ఈ మాత్రము చేసినను ఆయన తన యుద్యోగమును వదులకొనునపుడు కీర్తితోపదలుకొనువాడగును.

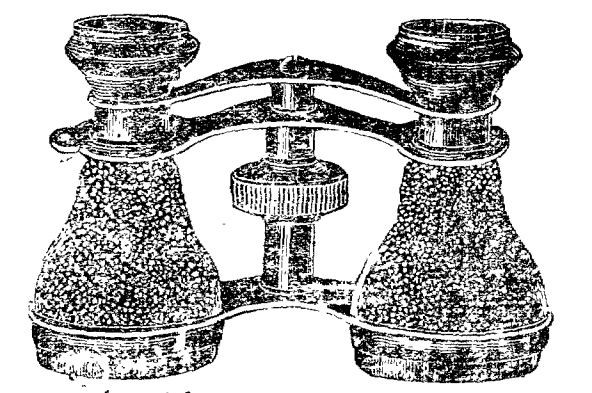
పారిశ్రామికమంత్రిని తీసివేయవచ్చును.

పారిశ్రామిక శాఖ గడచినమాడుసంవత్సరముల కాలము నండి కరాళము. లోనుడి యున్నది. ఆశాఖను తీసివేయవలెనని మిగిలిన ఇతరులకుమౌత్రులకును వచ్చిచెప్పిన కొంతద్రవ్యమై: నుమిగులును. పూర్వము రాజధానిపరిపాలనకుండిన గవర్నరు యుగ్గురు కార్యనిర్వాహకసభ్యులు: యు. ఇత్తుకు గవర్నరుగారు గాకను 4 గురు కార్య నిర్వాహకసభ్యులు: యుగ్గురు మౌత్రులు ఒక ఉపాధ్యక్షుడు, యుగ్గురు కార్యద్రవ్య ఇంజనీరుండు యున్నాడు. ఇతరు కార్యనిర్వాహకసభ్యులను ఇతరుల ముగ్గురు మౌత్రులు. ఈపాటిసంస్కరణలను గావించినది కొన్నిలక్షలు మిలము.

గత ఇంకను జరుగుచున్నది. నేటితో ప్రస్తుతము శాసనసభ అగిపోయె మరలబడ్జెటు గ్రాంట్లుపై సోమవారము 17 వ తేదీ సమావేశ మయిన నేటి ద్రవ్యమును చర్చించుంతయు సోమవారము నాటిప. తా. ప్రా. టి: ప. చును.

త్యరపడుడు రెడ్డిగారున్నది

బైనాకులర్

కొత్త గాజర్యనీనుంచి రప్పించియున్నాడు. మందరపు 25 రూపాయలు. మారమునుండు చింబముదగ్గరగా దెలుసును. వేల రూ. 2.8-0

లక్ష్మీదేవి అంకు కంచెని 18, రామానుజయ్య వీధి, సామలకూరపేట, మద్రాసు

మనస్సు అయి శ్వాసరత్నం, పండిత, బి. యస్. రావు బ్రదర్లు, ప్రొవైజురు అయి శ్వేతాపాలయము, బరంపురం, గంజాం, (ఇండియా)

ఖాళిఫాను లొలగించుట

మరమద్యుక్తు పిత్తాలుగారి ప్రకటనము

బొంబాయి ప్రాంతము ప్రతికాసంపాదకుడు డి. పి. క్లాగ్ గారి కుటుంబము ప్రకటించిరి. ఖాళిఫా పదవి ఎట్టిదికని కలదు. అది మత సంబంధముగాని కేవలము భౌతసంబంధము గాదు. మహమ్మదీయప్రపంచమున టర్కీ దేశాధిపతి నేడు కనబడినంత స్పష్టముగా నిరీకర కన్నడును గూడ కనబడలేదు. ఇప్పుడు ఖుల్ఫితమను ఖాళిఫానుగూర్చి విషయమును తక్కిన మహమ్మదీయులలో వెల్లడించు ఆరాచింపబడిన టర్కీ రాజ్యాంగసభ యలకనగా ప్రకటించిరి. దాని నాక్షేపింపక క్రింద మహమ్మదీయుల తోచును కనుబడుటలేదు. నిష్కర్షణముగా పరిశోధించు ఖాళిఫా అబ్దుల్ మజీద్ ఖాన్ గారి కడగ్రస్తుని విచించుదులకు తక్కిన మహమ్మదీయులు కందరిని చాల గిడుక పడిన మజీదుఖాన్ గారిని యాపట్టికని తక్కిన మహమ్మదీయులందఱును ఖాళిఫాగా బాంబాయి ఆయకు తోడ్పడగోరుచున్నాడు. దేశాధిపతియగు నీ ఖాళిఫాను ఏ దృఢము వారై కనిపిండు అదరించువో వారి మహమ్మదీయులు పురుషిమిత్రులుగా భావించదు. కాని టర్కీదేశము ప్రాతినిధ్యమున వహించువో (నా విషయమున నికరములను మృత్యుకలకలకము) తక్కిన మహమ్మదీయులు ఖాళిఫాను నిరీకరములను నిశ్చయముగా ఖాళిఫానుగూర్చి టర్కీవారి నిశ్చయమును స్పష్టముగా తెలుపకుండుట తలసికి. కలసియున్నది. తన విధును పూర్తిచేయుటకు పూర్తిగా కలసియున్నవో వారికి కష్టము కలుగకమాదు. మహమ్మదీయుల మతాభివృద్ధికిని సతి కందంగా మనకును చిన్నముగా నన్న ఖాళిఫా పదవిని నిలుపజేయుటకు తక్కిన మహమ్మదీయులు అందఱు తగిన ఏర్పాటును చేసినవో టర్కీవారిందులకుగూడ సభ్యులమున పేరెదగు నాకు కోరుతులేదు. టర్కీదేశమునకు సంబంధించినంతవరకే దివిరకు ఖాళిఫా నిర్వహించుచున్న అధికారమును మాత్రమే టర్కీవారి కోరికవో తక్కిన మహమ్మదీయులు ఖాళిఫాను గూర్చి తగిన ఏర్పాటు చేయుటకు వారిగాక్షేపణయుండదుయో తోచుచున్నది. అటుగాక ఖాళిఫా అధికారము తరువాతికే ఉండవలెనని వారు కోరినవో ఇతర మహమ్మదీయులకు సంబంధించిన విధులను వారెట్లు సరిచేరెదరో తెలుపవలసియుండును. ఈవిషయమున నిపుడు గల మహమ్మదీయులకును మంజులకు నియ్యదగినవారు ఖాళిఫాను మజీదుఖాన్ గారి కరు తప్ప మరొకరును లేక. ఇంతవరకును ఖాళిఫాను కాపాడుచున్న వారను మహమ్మదీయులలో విభేదములు కలుగకుండ చూడగోరువారు నగు నకల దేశములవారును వెంటనే సమావేశమై తిని నిర్ణయము చేయవలెను. ఇంతవరకును భారతదేశమున కటఫ్టుగా నన్న మహమ్మదీయులందఱును సంస్థాపకమును ప్రకటించువారును గూడ నిపుడు పూనుకొను టర్కీవారిముఖము కనిపిత్తాలుగాగ ప్రకటించిరి.

ఆచార్యగిద్వానీ, డాక్టరు కిచలాగారు

గిద్వానీగారికి వెనుకటికియను మరల నలుమజరిపిరి

క్రొత్తకేసులనుగూడ చేసిరి

మే 25 వ తేది మధ్యాహ్నము 10 గంటలకు ఆచార్య గిద్వానీగారిని వెంటపాలకు తీసికొనిపోయి ఒక నిడికొట్టులో నుండిరి. నన్నెంకిరిగా నుంచక తక్కిన ఖయియలదగ్గరే యుంచవలెనని గిద్వానీగారి కడుగగా ఉద్యోగము నిరాకరించి నందున గిద్వానీగారు భోజనము మాని వేసిరి. వెనుక పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూ, ఆచార్యగిద్వానీ, సంతాంగార్లు నాథాకు కలెక్షరు వారికి మధ్య కని విధింపబడి రద్దుపరుపబడిన శిక్షకు మరల గిద్వానీగారి కనుభవింపవలెనని ఉద్యోగము విధించిరి తెలియుచున్నది. కలెక్షరు 125, 148 శక్తుల ప్రకారము కిచలా గిద్వానీగార్లవై నిపుడు కేసుచేసి బడునిగూడ తెలియుచున్నది. (125 శక్తుల సంస్థాపకాధిపతియై యధ్యక్షతనమున నేరమునకు వర్తించును. దీనికి 7 ఏ. డ్యురకు ను క్షేపణచేయవచ్చును. 148 వ శక్తుల దొడ్డిని నేరమునకు వర్తించును. దీనికి మూడేడలవరకు క్షేపణచేయవచ్చును) అని కోర్టుచే నంపుమువారు ప్రకటించిరి యీనెల 8 వ తేదీని ఆర లీక్షితి కలెక్షరు వారయడెను.

ఖిలాఫతు—కేసులు పక్షమువారు

మహలానా ఖిలాఫతువారి పక్షమునము

కరాచీ కరకాస్తప్రభులు ఖిలాఫతు ప్రచారకలకు ప్రభుత్వమున కెన్నపురిలో నున్నవారు నగు మహాత్మా ప్రకటనార్థము కేసు మాకు లేఖను పంపిరి.

“టర్కీ రాజ్యాంగసభవారు ఖిలాఫతును రద్దుచేసి ఖాళిఫాను పదవియును గావించి రను వార్తను విన్నవో కాకత్యంత సంతాపము కలిగినది. ఖాళిఫానుగానుండిన కొందరు వ్యక్తుల యందెట్టి ప్రభుత్వముండినను ఖిలాఫతులను మహమ్మదీయమతమువేళ్లనుమనకు చాల లాభము కలిగినది. అంతయేగాక మూల ప్రపంచమున కంతకును గూడ వెనుక మహాసభాగము జరిగినది. ఖాళిఫాను చరణమున అధిక శ్రేణులవలె కాపాడి వ్యాపకము రిండుటవలననే శుభ్యముగములను స్పెయియ దేశమున సత్ప్రేక్ష్యములకు విశ్వవిద్యాలయము తగ్గుటయగును అపుడు క్రైస్తవ ప్రపంచము కందరికలసియు విద్యార్థు లత్యధికముగా నావిశ్వవిద్యాలయమునకు వచ్చువారు కలసిరినది. అకస్మికముగ నేను తనకు సిరియగుటకులక కచ్చు ధికారి మహాధికారమునుండి టర్కీదేశమునకు తప్పించుకొనుటకు పోయెను. ఓస్మానుకుటుంబమును గూర్చి టర్కీ ప్రజాభక్తులు వారెమిదీను చేయవచ్చునుగాని మహమ్మదీయులకు మరేయెడలే కచ్చుకొచ్చునో ఖిలాఫతును మాత్రము టర్కీవారి గౌరవింపఁ తప్పదని వారికి నొక్కి చెప్పటకు బాంబాయి మహమ్మదీయుల కధికారము కలదు. ఏలయునగా భారత మహమ్మదీయులకు ఖిలాఫతు కందరికలసియు భక్త్యురగాములు అందుటవలననే టర్కీ భారతీయులు టర్కీవారికి మహాత్తరమును సహాయము చేసెయ్యువాని గావారి కట్టికాళ్లు కలసి. టర్కీ ప్రభుత్వమువారికి ప్రస్తుతము కలిగిన మనోహేల్యమున వారు ఖిలాఫతు సందక్షణమును పూర్తిగా కదలకొనదులనినవో ఖిలాఫతు మహమ్మదీయులకు మతమును మూలకంబుగాను దానిని మరింతసేరకు నాధారములవై నెలకొలుపు భారమును భారత మహమ్మదీయులే కహించి అన్ని మహమ్మదీయుల దేశము ప్రతి నిధులను పిలువవలసి భవేసి ఏర్పాటులను చేయవలసిన విషయమయిన్నా పని వాగారు ప్రాసిరి

అ॥ భా॥ ఖిలాఫతు కార్యసంఘసభ

అతిథులలో 9-వ తేదీని జరుగును

ఖాళిఫా విషయమున చర్చించుటకు అఖిలభారత ఖిలాఫతు కార్యసంఘసభ శేపు (9-వ తేది ఆదివారము) అతిథులలో జరుగును.

డాక్టరు అన్నారిగారు

కేసులు పామాగారి కిటుల తంతివార్త నంపిరి

మరియును వివిధముల ప్రకారము భౌతికాధ్యాత్మికాధికారియును 10 ఖాళిఫానే ఎన్నుకొందుననే నాశించెను. ఏదోయో కుటుంబమువారినే అపదకి ఎన్నుకొనుచుండవలెనని కథనమిది మిద రద్దుపరుపిండుల కలెక్షరికి ఆక్షేపణలేదుగాని ఖాళిఫాపదవి కేమిద రద్దుపరుపిండు మహమ్మదీయప్రపంచస్థాయిర్యమునకు చాలామధ్య కలుగుటయేగాక టర్కీ ప్రభుత్వమునకుగూడ చాలాపని కలుగకమాను. కాన మరల ఎన్నుకమును కలిగించునట్టి రూఢివార్తను పంపవలెనను. అని డాక్టరు అన్నారిగారు అంగోకా రాజ్యాంగసభాభ్యర్థకులకు తంతివార్త నంపిరి. (అ॥ వె)

కృష్ణాపత్రికపై కేసు

కృష్ణాజిల్లాబోర్డుఅధ్యక్షుడు

రాజీనామానిచ్చు ననువదంతి

రాను : రోషియని విచారణోపసంఘమువారు తీర్పు చెప్పినవో రాను అధ్యక్షుడవనికి రాజీనామా నిచ్చెదననియు కృష్ణాపత్రికపై కేసు రద్దుచేసికొందు ననియు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు తెలిపెనుగాని కృష్ణాపత్రికా సంపాదక ప్రకాశకులందుల కంగీకరింతుట లేదని యిచ్చు వదంతి చాల ప్రబలముగా నున్నది గాన ఉపసంఘమువారు ప్రజల విశ్వాసమున కొల్పోకుండుటకు గట్టి ప్రయత్నములు చేయవలెను అని స్పష్టములేఖరి మంజిరి పట్టణమునండి తంతివార్త నంపెను.

బొంబాయి శాసనసభ

మాజరిల్ మోహనగారి కారాగృహవిషయము

బొంబాయి:— 6 మార్చి:— బొంబాయి శాసనసభలో కలెక్షరు జ. వా. లు. చె. ప్ల. య. స. ర్. మా. రి. ను పే నార్డుగారి ట్టు చెప్పిరి. మహలానా నాచరిల్ మోహనగారిని మరణశిక్షనకుభింపనున్నవారి నుంచు కారాగృహముంచుటలేదు. ఒక్క ఖిలాఫతు కిప్పకయ్యయొద్ద మరొక పుస్తకమునుంచలేదు. కలిసికత్తి విధింపబడియుండుటచే అనుదినము స్నానముచేయుట కలదువ్యక్తులను మొదలగు ఏకములు చేయుటకని కర్తవ్యము. ఏదైతేకిరి వెంటి కాబడను గావున మోహనగారి దగ్గరకునూడ వెలుగును రానియ్యలేదు.

బ్రిటిషు సామాజ్య ప్రదర్శనమును

బహిష్కరించుట

బ్రిటిషు సామాజ్య ప్రదర్శనమునకు బొంబాయి శాసనసభ సలసిన 48, 805 మొత్తమును బదిలీచే వలెనను తీర్మానము చేదు బొంబాయి శాసనసభలో 48 టిట్లవల ఆమోదింపబడెను. దీక్షివ్యక్తి కేసుగా 42 టిట్లుమాత్రమే వచ్చెను. ఈతీర్మానమును నిర్బీడినము (బొంబాయి, స్వరాజ్యవారి) జె. కె. మోహనగారి యనపాదించిరి. దానిని లాల్లి శాగాయణ (భారత ప్రకటన) గారినిబిందిరి. మ్యూమ్ వాసనీ జతఃరగార్లు నున్నను అనుద్యోగము కలవరది ఆపాజిమకులో వి. ఏ. (కందము) (బొంబాయి షే. బరు) గాను నానుకునుగా నుండెను. అనరుల్ కాడె 40 టిట్లనుపే నార్డుగారు వాని బలపరి. కాని తదకు తీర్మాన ముమోదింపబడెను.

నర్. ఇ. బ్రహ్మం రహిమతుల్లాగారు అలివరు ప్రభువుకు తంతిచేయుట.

అలివరు (భభువు ఉపవ్యాసమునగూర్చి బొంబాయి శాసనసభలో గామోదింపిరి తీర్మానమునని బొంబాయి శాసనసభలో గూర్చి తీర్మానమునకును కిప్పితిని అలివరు ప్రభువుకు తంతివార్త నంపిరినని నర్. ఇ. బ్రహ్మం రహిమతుల్లాగారు శాసనసభలో ప్రకటించిరి.

పరిశ్రమలక్రింద కావలసిన మొత్తమును వదలి వేయవలెనని లాల్లి నారాయణశిగారి తీర్మానము

పరిశ్రమలక్రింద కావలసిన మొత్తమును వదలివేయవలసిన దని లాల్లి శారాణజీగారు తెచ్చిన తీర్మానము చేదు బొంబాయి శాసనసభలో విచారింపబడెను. 40 మంది మోహనగారు (నో. శు. మొ. బరు) గారు ఉపపాదకు డీ. వి. య. ముట్లాడుటకు వీలులేదని నానుటయును విషయములను తగుముట్టు చేపెరు.

మరియుగారి అభ్యంతరము స్వతంత్రపాలన దేశములలో అనుకరించినను హిందూదేశమున మాత్రము ప్రతిపాలనము నిర్మాణ అభ్యర్థుడు ఉత్తరుచిచ్చెను. విచారణ యింకను జరుగుచున్నది.

రాజీ

పరిశ్రమలక్రింద కావలసిన మొత్తమును వదలివేయవలెనని లాల్లి శారాణజీగారు తెచ్చిన తీర్మానము రాజీనామా కిగెను. మొత్తము 2,11,000 రూపాయలకు విద్యార్థుల మృతి 28,000 కు తగ్గింపుచు 2,50,000. పరిశ్రమలక్రింద పదవిని లొలగించుటకుగూడ వీరు ఒప్పుకొనిరి. శారాణజీగారి రాజీనామానే తీర్మానమున సరింప అది యేర్పగిరముగా ఆమోదింపబడెను. రెండు అనుద్యోగ తీర్మానములలో ప్రభుత్వము గలుపందెను. ఒకతీర్మానము “హైకోర్టు అడిషనల్ కలెక్షరు కిచ్చి వదలి కొరెను. మో. జి. సి. ము. జా. డి. క. వి. మ. న. కోర్టులో క్రొత్త ప్రాంతములకుచేయవలసియున్న ఖర్చుకొన్నింపు ము నూచించెను. ఈ రెండుతీర్మానములను ఓడిపోయెను.

బొంబాయి బోసనువిచారణ సంఘము

మార్చి 6:—వారి యెదుటికివచ్చిన సాక్ష్యమును విచారింతుట కప్ప బోసనుకలెక్షరు యెట్టి శిక్షారములను చేయుటకు తరుకధికారము లేదని బోసను విచారణ సంఘమువారు అసాక్షియేలెడు ప్రెస్సుకు తెలిపిరి. బోసనుల నీ తరుకప్పనో యియల రాదో కమిటీవారు విచారణచేసి చెప్పుదురని పరివాంధను కొనుట నిరాధారముని యీకమిటీ చెప్పుచున్నది.

శనివారమునాడు లేబరు ఆఫీసు డైరెక్టురు, మిల్లు యజమానుల యితర ప్రతినిధులను విచారింపబడుచురని తెలియుచున్నది. ఇప్పటివరకు మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు 1917 సంవత్సరమునండి ప్రతిమిల్లు పరిశ్రమలోగల ఆర్థికనీతులను లాభములను తెలుపుచు ఒక స్టేటుమెంటు నిచ్చి యున్నారు.

(అ. వె.)

చమురుపనివాండ్ర సమ్మె ముగిసినది

బొంబాయి, మార్చి 6:—ఏ. డి. యా. టి. కె. టోలియం కంపెనీవారు పరివాండ్ర లోపములను స్వచ్ఛముచేయుటకు యియలమున నోటిను కంటించి యుండుటచే పనివాంధ్రుల కారముగా పనిలో ప్రవేశించిరి. సమ్మె ముగిసినది. (అ. వె)

ఉదయం దేను. అందు ఈ దృశ్యములను అభివీక్షించుచుండిరి. గదా! మరియొక విషయము. ప్రధానమంత్రిగారు తేలికయందలి విషయములను తీసి సంపూర్ణముగా తెలిపి “వైశేషికములను ప్రకటించి బాలసాగరమును” విశ్రేణిగా నున్నది. విషయములన్నియు చెప్పినపుడు బాలసాగరము ప్రకటించి విషయమై సంగీత మొదలు పందలమునో తెలియజేస్తుంది.

విమర్శకులు ముఖ్యముగా ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము అంత మొదలయ్యెను. ఉన్నతదృశ్యములను భారతీయుల సంఖ్య అధికముగా నున్నందున నియు చెప్పి ఈ రెండు విషయములపై గాని ప్రభుత్వప్రభుత్వము యొక్క యుద్ధములయొక్కయు అభిప్రాయమును తెలిసికొనుటకు సభ్యులు అత్యవసరముగా వచ్చిరి.

ఆర్. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు

ఆర్. శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు ఎక్సెన్సు కాఖపరిపాలనను అంకించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఎక్సెన్సుకాఖ ఆయాముల ప్రభుత్వమున గలదు. ఇందులకు మంత్రిగారు ఒక విధాన మవలంబించుచును. స్వరాజ్యమునకు అధికారమునకు వచ్చిన మాన్యుగముగలదు.

రామస్వామియ్యంగారు: స్వరాజ్యమునకు వారు అధికారమునకు వచ్చినవారు ఎక్సెన్సు ఆయాముల నిర్వహించు రుని గౌరవసభ్యులు నమ్ముచున్నారా?

సభ్యులూరి గారు:— స్వరాజ్యమునకు వారి తరపున నేను మాన్యుటకు గౌరవసభ్యులు అంగీకరించిన రామస్వామియ్యంగారుకి ప్రభుత్వము చెప్పినది. స్వరాజ్య ప్రభుత్వమునకు ఎక్సెన్సు ఒక్కదమ్మిడి ఆయాములను పొందుటకు ఆగిరింపరు.

రెన్ కాంతుగారు గౌరవ సభ్యులకు అధికారముని ప్రశ్నించుచు అధిక విషయములను రాష్ట్రము స్వాతంత్ర్యమునకు వలయునని చెప్పిరి. అంతయును తెలియచున్న విధమున భారతీయులపై కూడ వార్షికపు పన్ను విధించబడవలయునని కోరిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసంగారు నిమ్మబాతుల అభివృద్ధి విషయమై మాట్లాడిరి. వారి ఉపకారమును వారాధికల గృహ రీతిం దుండువారికి రాగుగ నివసదలేదు.

బడ్జెటువర్ష ఇంకను ముగియలేదు. నేటిదినము 11 గంటలకు చర్చపారంభమగును. నేటిదినము మధ్యాహ్నము ప్రభుత్వసభ్యులు మంత్రులు చర్చకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

* * * *

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రభుత్వములందు వివిధజాతులను ప్రాతినిధ్య మొసగు మదరాసు ప్రభుత్వమువారి పద్ధతినిగూర్చి ఇండియా దొర తనమువారు ఏయైన ఉత్తరు వొసంగియుండిరా యని డా. యు. రామరావుగారు ప్రశ్నింపగా, లేదని ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

లేబరు కమిషనరుగారు

మితవ్యయ విచారణ సంఘమువారి ఫోర్ములనుసరించి లేబరు కమిషనరు పదవిని తీసివైచి, ఆపని యితరకాఖలవారికి అప్పగింపవలెనను నూచనలు వచ్చుటలేదని పి. వి. ఎన్. సుందరమూర్తిగారిడిగిన ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము వచ్చెను.

నాటక ప్రదర్శనమును నిషేధించుట

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—ప్ర. మాక్మిలనుగారు రచించిన “ఇండియను థియేటర్” యనుకథలలో నొకదాని నాటకరూప భాషాంతరీకరణమయిన “పోయినపీటిక” యను నాటకమును సుబ్రహ్మణ్యశివగారు ప్రదర్శింపగూడదని చిదంబరం సబుడివిజనలు అక్షిపరుగారు నిషేధించి యుండిరా? ఏల యట్లుచేసిరి?

ఉ:—గా. సభ్యుడు “కవాడీ” చరిత్రము నాటకముగూర్చియే చెప్పచుండినవో, అది నిషేధింపబడినదే. ఇది మాక్మిలనుగారి కథకు భాషాంతరీకరణమని స్థానికాధికారులకు తెలిసియుండక పోవచ్చును. నబడివిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారి ఆదరుపై వచ్చిన అప్పిలును జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు కొట్టివైచిరి.

క్రిష్ణజిల్లా మైనరు ఇరిగేషను పనులు

పి. వె. దీరాజు గారు:—కృష్ణజిల్లాలో, ఎన్ని మైనరు ఇరిగేషనుపనులు గలవు?

ఉ:—పల్లికుమర్సు కాఖపరి చేతికింద 71, 8వెన్యూ కాఖపరి చేతికింద 881 గలవు.

(2) అందెన్ని ప్రస్తుతము మరమ్మత్తు గోరుచున్నవి? ఎంత వ్యయమగును?

ఉ:—19 పనులు. వ్యయము రూ 4,958.

ప్ర:—1928-24 సంవత్సరమున నెన్ని మరమ్మత్తు కాబడినవి. వానివ్యయ మెంత?

ఉ:—18, రూ 8,255.

ప్ర:—రానున్న వత్సరమున నెన్ని బాగుచేయించెదరు. వాటి కెంత వ్యయమగును?

ఉ:—18 పనులు, రూ 16,600 ఇవన్నియు 8వెన్యూ కాఖపరి పనులే. పల్లికుమర్సువారి యధీనమునకున్న పనుల గూర్చి సమాచారము తెలియదు.

నెక్కును అక్షిపర్లు

పి. వె. దీరాజుగారు. ప్ర:—నెక్కును అక్షిపర్లుగూర్చింద గోదావరి పశ్చిమజిల్లానుందును, కృష్ణా తూర్పు జిల్లానుందును ఎంతభూమి గలదు?

ఉ:—గోదావరి పశ్చిమ జిల్లానుందు 88, 600 ఎకరములు, కృష్ణాతూర్పుజిల్లాలో 88,400 ఎకరములు.

ప్ర:—ఆ జిల్లాలలో 80,000 ఎకరములకు పైగా విస్తీర్ణమును జూచుచున్న నెక్కును అక్షిపర్లు ఎంతమంది గలరు?

ఉ:—గోదావరి ప. జిల్లాలో 8 మంది, కృష్ణ తూ. జిల్లాలో 7 గురు.

కృష్ణజిల్లాభోర్లు

పి. వె. దీరాజుగారు. ప్ర:—1928 నవంబరులో కృష్ణజిల్లాభోర్లునకు నామినేటు జేసినభోర్లు ఏవటవారు?

ఉ:—ఒకడు కాపులమువాడు, రెండవవాడు త్మయిడు.

ప్ర:—వారు నిమ్మబాతులవారా కాకున్నవో నిమ్మబాతులవారుండగా వారి నేల నియమించిరి.

ఉ:—కారు. జిల్లాభోర్లులోని 4 రు నియమితభోర్లు పశ్చిమ కృష్ణావారు. ప్రభుత్వమువారు తూర్పుకృష్ణానుండి ప్రతినిధులను నియమించిరి. ఇదివరకే నిమ్మబాతుల ప్రతినిధి జిల్లాభోర్లు నందు గలడు.

ప్ర:—వీరు ఇదివరకు తాలూకాభోర్లు ఎన్నికలలో ఓడిపోయిరా? ఉ:—ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు.

ప్ర:—వీరిని నియమింపకమునపు వీరిజాతినుండి యెంతమంది ప్రతినిధులు జిల్లాభోర్లులో గలిగియుండిరి?

ఉ:—8 కాపులు, 4 త్మయిలు.

జిల్లా, పుర పాలక సంఘ చట్టమునకు సవరణ

ఎ. వి. భానోజీరావు గారు:—ప్ర:—జిల్లాపురపాలక సంఘచట్టమునకు సవరణతీర్మానము లేవయిన కాసనభోర్లో ప్రతినిధులను వాటిపై పురపాలకసంఘములవారంపిన అభిప్రాయములను బట్టి సుచంగారము.

ఉ:—జిల్లమును సవరించుటకు నూచించబడినది 1928 జనవరిలో ప్రకటించబడినది. దీనిపై వచ్చిన అభిప్రాయములు, నూచనల ననుసరించి సవరింపబడుచున్నది. ఈ సవరణ యగుట తోడనే తిరిగి కాసనభోర్లో ప్రతినిధులను పురపాలకసంఘము లంపిన అభిప్రాయములను బట్టి సుచడమైనది.

జిల్లా రిజిస్ట్రారుల అధికారములు

ఎస్. సత్యమూర్తి గారు:—1921 ఆక్టోబరు 4వ తేది ప్రభుత్వ ఉత్తరు నందు రూ 85-61 వేతనములు గల గుమాస్తాలను నియమించుట తీసివేయుట మున్నగు సర్వాధికారములు జిల్లా రిజిస్ట్రారుల కొసంగబడియుండ, ప్రస్తుత మున్న ఇన స్పెక్టరు జనరలు గారు రాగానే యీ యధికారములను ప్రభుత్వమువారి అజ్ఞలేనిదే యేల రద్దుపరచెను?

ఉ:—అయధికారములు రద్దుపరచుటలేదు. జిల్లారిజిస్ట్రారులు స్థిరఉద్యోగములను గుమస్తాలకిచ్చు నపుడు ముందుగా తన అనుజ్ఞను బహములనని ఇనస్పెక్టరు జనరలు గోరియుండెను. 1922 ఆగష్టు 15 వ తేదీ ఉత్తరువుననుసరించి గుమస్తాలలో గూడ అన్ని జాతులకు సరిసమానముగా ప్రాతినిధ్యముండనట్లు చేయుటకు, ఒకజిల్లాలో అవసరమగు జాతియందు గుమస్తాలలేనట్లుచో వేరొకజిల్లానుండి తెప్పించుటకును వీలు గలుగజేయుట కట్టాల్సియు.

కృష్ణా రైతుల సంఘము

కార్యదర్శిపదవిని బాపిసిడుగారు నిరాకరించిరి

“కృష్ణజిల్లా రైతుల సంఘమునకు కార్యదర్శిగా నుండ జాల నందులకు చింతించుచున్నాను.” అని శ్రీయత మాగంటి బాపిసిడుగారు నేడు కలకత్తానుండి మాకు కలిపి వార్త నుపిరి.

చెన్నపురి చిత్రకళా ప్రదర్శనము

ఆంధ్ర చిత్రకారుల ప్రతిభ బహుశాకరింపబడుట (మొన్నటితరువాము)

ఆంధ్రచిత్రకారులలో నెల్ల దామెల్ల రామారావు వి. వెంకటరత్నము, మిస్. డి. బుచ్చికృష్ణచ్యుగార్య బహుమానముల బడసిరి. “శ్రీరామవివసనము” అనుశీర్షిక గలిగి, దామెల్ల రామారావుగారిచే రచింపబడి, ఫితాపురం మహారాజాగారి బహుమానమును బడసిన చిత్రమునందు, విగ్రహములయొక్కతె, వాలకము, ముక్కుతీరు, కంఠములమిగిలినపుత్రు, నుందిర స్తంభముల యాకారము మొదలగునవన్నియు గ్రీకులను వారిమందిరములను తలపించుచున్నవి. కాని కృతయుగమువాటిరఘువంశజులను అయోధ్యానగరస్థరాజువనములను తలపించుటలేదు. ఇట్లునుటలో చిత్రము రమ్యముగ లేదని మాతలంపుకాదు. దశరథునిరాజుల భావములందుకల నిస్సర్గభేదములు వారి నేత్రములలో నే చిత్రకారుడు ప్రదర్శింపగలిగెను. రేఖాలాిత్యము, విగ్రహస్వాసకాశము చిత్రమునకు వన్నె తెచ్చుచునేయున్నవి. కాని చిత్రముయొక్క భావన (atmosphere) లో గ్రీకు చిత్రసంప్రదాయమే ఎక్కువగ దృశ్యకమగుచున్నదిని మాయభిప్రాయము. “వేణుగానము” అనుశీర్షికతో పి. వేంకటరత్నముగారిచే రచింపబడి లిటితోపేల్సగారి బహుమానము బడసిన చిత్రమునందు భిల్లబాలకుని వేణుగానముయొక్క యవ్యక్తమాధుర్యము మనకుమనకుగ నున్న ప్రకృతియొక్క యవ్యక్తకాంతభావముతో చక్కగ మేళవింపబడినది. “రాధాకృష్ణ” అను శీర్షికతో మిస్ బుచ్చికృష్ణచ్యుగారిచే వ్రాయబడిన చిత్రము రమ్యముగ నేయున్నది. రా. బ. టి. రంగాచారియార్ గారి బహుమానమును బడసిన “సాయంసమయమున గోదావరి” అను చిత్రమునందు వేంకటరత్నముగారు గోదావరిసౌందర్యమును లలితముగ చిత్రించిరి. “ఆశయే మార్గము జూపించ” అను శీర్షికతో వ్రాయబడిన చిత్రమునందు భవిషిషాటి రామసోమయాజులుగారు హరిభాగుడయ్యుకేవల మాశేషుడనే జీవితము నెట్లో కొనసాగించుచున్న మానవునియవస్థను చిత్రించిరి. కాని వర్ణవిన్యాసవిధానము నేలలో అస్పష్టత పాలుచేసిరి. “పల్లెటూరి చెరువునుండి నీళ్లు తెచ్చుచున్న బాలిక” అను చిత్రమున వీరు చక్కని రేఖాలాిత్యమును చూపిరి. “దమయంతీ వనవాస” అను చిత్రమున దామెల్ల రామారావుగారు దమయంతీ విగ్రహమును వృక్షకాండమును చక్కని relief లో చిత్రించిరి.

“పుష్పాలంకారము” అను చిత్రమున రామారావుగారు ఆంధ్రబాలికాచేష్టావిలాసమును చక్కగ చిత్రించిరి. ఈచిత్రమునందలి వర్ణవిన్యాసకాశాలను ప్రశంసాస్తము. వీరిచే రచింపబడిన “నందిపూజ యనుచిత్రమున నందివిగ్రహము చక్కని (relief) లో చిత్రింపబడినది. వారత్తికై యనుబడిన దీపిక రసమునకు పోషకముగ నేయున్నది. కాని నందిపూజ కాంచించుచుండిన శ్రీని సగమువరకు నగ్నగా చిత్రించుచుకలచిత్రమునందలి భక్తిభావమున కెట్లుదోహదము లభించునో తోచుచున్నది. యం. రామకృష్ణరావుగారి చిత్రములు రూ. సౌందర్యముతో నొప్పదు బ్రోమెడ్ ఎన్ లార్జి మెంట్ చేయబడిన బొమ్మలకు రంగువేసిరాయను సందియముకలిగించుచున్నవి. పి. భావ్యకార్త స్వామి శాస్త్రిగార్ల చిత్రములలో భావమూర్తి చాల తక్కువగనున్నది. కే. పి. సోమయాజిగారిచే రచింపబడిన చిత్రములలో పురాణగాథలు కేవలము కంపెనీ తేలపై చిత్రములబోలే చిత్రింపబడినవి. కాని భావనాశక్తి దృశ్యకమగుటలేదు. పి. పి. భాగీరథిగారిచే రచింపబడిన చిత్రములలో లాలిత్యము లేకపోలేదు; కాని భావనావిశేషము కన్పట్టదు.

కాని ఆంధ్రులందరు చిత్రకళాం దభిమానముంచి ప్రదర్శనమునకు చిత్రములనుంపుట ఎంతోమదాయకము. కాకినాడలో జరుగనున్న ఆంధ్రచిత్రకళా ప్రదర్శనమునకూడ నీ చిత్రకారులందరు పాల్గొని సత్కారమునకు పాత్రులయ్యెదరుగాక (బి. అ.)

అహమదాబాద్ నుండి సీపలు సంఘసభ

వేశభావలోనే ప్రాతికేరిలను జరుపదలచిరి.

ఇకమిగిలిన హిందూసీపలు సభ్యులుగూ ప్రాతకను లన్నియును వేశభావమున (శుభ్రత) దగవలెనని యీ సంఘమువారు తీర్మానించిరి. అది యట్లు రుద్దముగా దా యిది ఒక సభ్యుడు ప్రశ్నించెను. కాదని అధ్యక్షుడు ల్ల భాయి పటేలుగారు తెలిసిరి. (అ. వె)

బాంబాయి సోషలిస్టు పత్రికా సంపాదకు డా. దం. శే. గా
రు వాసికనుండలనివాసి, బ్రాహ్మణుడు. వయసు 28 ఏండ్లు
గాంధీజీ మాతృని సిద్ధాంతము లీశ్వరభూతనింపవు. అనినుగా
రి సిద్ధాంతముల నిక డా.మోదినీచును. (తాతమార్గ)

మహాత్మ నినిర్రాణకార్యక్రమము ప్రశంసించబడుట

అభ్యుదయలిగాడు

మా పిల్లల ఇద్దరూ

పుష్కరము

రంగనాథంమొదలిగారు

కా॥ పాత్రోగారి గారడీవిద్య

రత్నసాగరిగాడు

రెవిన్యూ వసూలు ఖర్చులు

అడవులు

డాక్టరు నుబ్బరావునుగారు

రాజకీయ ఖయదీలు

భూమి మా పా

శుభ్రరాయను:—నిజమేమి? పార్టీకి చేసినవారు ఉద్యోగముల నియోజకలయ్యనని మిమ్ములను తోరిది. ఇది ఎంతమాత్రము తప్పు కాదు. మిమ్మల్ని అంతయు ఉద్యోగములమీదనే ఆధార

నీటిపారుదల వసతులు

అభివృద్ధిని సమర్థము విచారించుటకు సంఘము

ప్రేటుకొన్నింటిని తీర్చుట

ధీల్లీ మార్చి 6:—ప్రేటుకొన్నింటిని తీర్చుట, ఇర్రీగేషన్ వసతుల యభివృద్ధి కొనసాగుటకు గురించి యోగింద్రసింగు గారు పాపాదించిన తీర్మానమును చూచిరి. ఇటీవల గలిగిన సైంటిఫిక్ అభివృద్ధిని పురస్కరించు కొని, నడులనుండియు, బావుల నుండియు, నీటిపారుదల వసతుల సంతకర కభివృద్ధి చేయవలెనని విషయమును విచారించవలెననియు విద్యుత్సహాయంతో బావులనుండి నీటిని తీర్చి, నీటిపారుదల వసతుల గల్పించుటకు ఒక స్కీము సేర్పరుపవలెననియు పీఠీర్మానము గోరుచున్నది.

యోగింద్ర సింగుగారు

యోగింద్రసింగుగారు తీర్మానమును సుపాదించుచు, నీటి పారుదల వసతుల గల లక్షలకొలది ఎకరములు నిలచియున్నవని చెబుచు లెక్కల నుదహరించెను. ౧౯౧౧-౧౨ గాఢముగా లెక్కలను బట్టి జూలై నెలలో నీటివనమున ప్రతిసంవత్సరమును 810 లక్షల టన్నుల ఆవరణావసరములు మాత్రమే ఉత్పత్తియగుచున్నదనియు, భారతదేశమున గల 190 లక్షల ప్రజలకు సంవత్సరము ౧౬౦౦౦౦ 790 లక్షల టన్నులు గావలసియుండుననియు చెబుచుగలను. భారతీయుల యుత్పత్తిని, వారి జీవితావశ్యకతలను గావలసిన మొత్తమును భేదము లేకుండు మితియనుటకు మాత్రమే ఒక్కవత్సరమున కజవువచ్చిన దనకొనుడు? అప్పు డీదేశపుగతియేమి? భారతదేశమునందు మలముల మాడవలసి యుండును. ఇట్టి పరిస్థితుల ఏమాత్రమును సంశ్లేషికరముగ లేవు. నడులలోను, నూరులలోను కావలసినంత నీరుగలదు. నడులలోనుండి నీటిరసంధారకు కొంత పరిమితి యుండవచ్చును. కాని తగుమూలభవమును వచ్చించునెడల బావులనుండి నీటిని రథరా కెట్టిపరిమితి యునుండజాలదు. అట్లు చేయుచో, ప్రస్తుతము సాగుబడి చేయబడుచున్న పరిమితికంటె నాల్గురెట్టభూమిని సాగులోనికి చేవచ్చును. తరువాత సుపర్యావరణము, బావులనుండి నీరు కైకిదియుటకు విద్యుద్ద్యోతముల సుపయోగించుచో గల లక్షలభవముల వికసించి, ఈవిషయమును విచారించుటకు, కామ్రాన్సుల సంఘ మొక సేర్పరుపవలెనని గోరెను.

సర్. ఉమర్ హాయత్ ఖాన్

సర్. ఉమర్ హాయత్ ఖాన్ గారు తీర్మానమును బలపరుచుచు, ప్రస్తుతము దేశమున కత్యవసరముగ నున్నది. ఆహారముగాని స్వరాజ్యముగాదని నుడివెరి.

నవాబ్ మక్కు మల్లాఖాన్, రాజారాంపాణింగుగార్లు తీర్మానమును బలపరుచుచు, వ్యవసాయములన్నిటి దినదినము దుర్భరమగుచున్నదని నుడివెరి.

లే గారు

పారిశ్రామిక కార్యదర్శి యగు లే గారు తీర్మానము నెదిర్చి, ఇట్టి విచారణకు ప్రస్తుతమానశ్యకతలేదని వారుచెప్పిరి. బావుల క్రింద నీటిపారుదల వసతులగుంచి మాత్రమే దా నిష్పాదమును మునుపు చూచినెను. ఇది ఎక్కువ ప్రయోజన యోగింద్రసింగుగారు గోరునది 1901 నుండి నియమింపబడిన కమిషనువంటి సంఘము 1901 నుండి కమిషనువారి విచారణవలన చాల ఇర్రీగేషన్ వసతులకు ప్రోత్సాహము గలిగెను. గత 20 వత్సరములలోను, కాలవల క్రింద సాగుబడిచేయబడు వైశాల్యము 1900 లక్షల ఎకరములనుండి 280 లక్షలకు పెచ్చెను. త్వరలోనే ముగింపబడుచున్న ఇర్రీగేషన్ వసతులవలన మరి 10 లక్షల ఎకరములు సాగులోనికివచ్చును. మద్రాసులో కావేరి రిజర్వాయరు ప్రాజెక్టుగలదు. దీనికి అంగీకారముగల నెడల ఇర్రీగేషన్ అధికారులకు చాలవరకు దాని పనియే సరిపోవును. బొంబాయి ప్రాంతములలో టాయరు బాకటి ప్రాజెక్టుగలదు. ప్రపంచమున నింత గొప్ప ఇర్రీగేషన్ ప్రాజెక్టు వేరొకటిలేదు. పంజాబులో సుర్యేష్ నది ప్రాజెక్టుగలదు. ఇవిగాక ఇంకా చాల పెద్ద ఇర్రీగేషన్ స్కీములు గలవు. మధ్యరాష్ట్రములలో గూడ చాల ఇర్రీగేషన్ స్కీములు అభివృద్ధిలో నున్నవి. ఈ విషయముల గమనించిన యెడల 20 వత్సరములవరకు, ఇర్రీగేషన్ కాఖరు పూర్తిగా పని నొసగు కార్యము లెన్నియో అప్పటికేగలవని చెలియగలదు. అట్టి పరిస్థితిలో, విచారణ కనసరమేమి? ఇట్టి విచారణ కెట్టి అవసరమును లేదని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము.

లాలా రామశర్మదాసు, కరండికరు గార్లు సరియగు నీటిపారుదల వసతులు లేవని యాక్షేపించుచు ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు దానినభివృద్ధిలోనుండి రని నిందించిరి.

సర్. నరసింహశర్మ

నీటిపారుదల వసతుల సేర్పరుచు విషయమున, ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న చర్యలను శక్తిగా గురించి. ప్రస్తుతము, దేశమందంతటను ఒక్క సంఘమువారు తిరిగి ఈ విషయమును విచారించువలన సుపయోగముండదు గాన ప్రతిపాదకుడు తన తీర్మానము నుపసంహరించుకొనవలెనని గోరెను. కాలవలవనతి క్రింద సాగుబడి ఎట్లు పెచ్చెదెచ్చెదెచ్చెనే గాన చెప్పియుండిరి. బావుల క్రింద సాగుచేయబడు ప్రదేశములలో కొలది వత్సరములలో దాదాపు 21 లక్షల ఎకరములు సాగుబడిలోనికి చేరెను. పంజాబులో 858 బావులును, సంయుక్త ప్రదేశాలలో 850 బావులును, మద్రాసులో 493 బావులును ప్రస్తుతము ప్రస్తుతమున నింకను అభివృద్ధిలోనికి చేరగాని ప్రజలు తగుయత్నాహము జూపలేదు తగిన భవములకుండుచున్నచో, ప్రభుత్వమువారికి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కవసరమగు సహాయ మొసర్చుటకు సిద్ధమున న్నారు. ఇర్రీగేషన్ కార్యముల నభివృద్ధియొనర్పవలెనని ఈనభివృద్ధి గోరుచున్న విషయమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు చెల్లెదెను. అంతకంటె చేయదగినది లేరు.

యోగింద్రసింగుగారు వ్యవస్థాపక ప్రభుత్వ మొనగిరి. తన వాదననే బలపరుచుకొనెను. తీర్మానమువోలునకు బట్టగా నధిక సంఖ్యకులచే నామోదంపబడెను. ప్రభుత్వకార్యము తీర్మానము నెదిర్చిన కానిడిషనును గోరలేదు.

ప్రాంతీయ అగ్రగణ్య సంఘమునకు ఈ క్రింది సభ్యుల సేర్పణ అభ్యర్థన ప్రకటించెను. టి. ఆ. కాశ్మీ. (అధ్యక్షుడు) సర్. మహమ్మదుషఫీ, కై. గారు జి.ఎ. నటేశ్వర, సర్. దేవ ప్రసాదసర్వాధికారి, పర్యాయయోగింద్ర సింగు, సర్. మాణిక్య దాదాభాయి, రజా ఆలీగారు.

ఆయవ్యయ పట్టికపై చర్చ

శుక్రవారము మధ్యాహ్నము 1 గంటలకు 80 నిమిషము శనివారము 1 గంట 30 నిమిషము ఆయవ్యయ పట్టికపై కాన్సిలు నందు చర్చ జరుగునని సర్ మహమ్మదుషఫీగారు ప్రకటించిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

ప్రభుత్వపు బిల్లులు

ధీల్లీ మార్చి 6:— భారతకానసభవారిచే నామోదంపబడిన మూడు ప్రభుత్వబిల్లులు ప్రేటుకొన్నింటిని చర్చకు దిచ్చిరి. మొదట నాణిక కార్యదర్శి (మెక్యూరన్) నాణెముల ముద్రాకాన సవరణచట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. ప్రస్తుత కానములో పారామితున వదలివేయబడిన నిబంధనలను మాత్రమే ఈ సవరణచట్ట ముద్దేశంపబడెనని యాతడు నుడివెను; అంతియగాక, ఇందుకు తగిన రక్షణలుగూడ నొసగబడెను. ఏదైన నొక నాణెమును రద్దుచేయునెడల, ఆ విషయము ప్రకటించినతరువాత వారు నెలలవరకు నాణెము ప్రభుత్వమువారి కైజరీలలో నంగీకరించుచునేయుండురు. బిల్లును చర్చించుటకు సభివారంగీకరించిరి.

ఒక సవరణ

నాణెమును రద్దుచేసిన తరువాత 6 నెలలవరకు మాత్రమే గాక 12 నెలలవరకుగూడ నట్టి నాణెమును పుచ్చుకొనుచుండవలెనని ఈ సవరణ గోరుచున్నది.

సర్. మహమ్మదుషఫీగారు సవరణ నెదుర్చుచు, అది అంతయుభ్యుమేనది గాదనియు, అనవసరముగ సవరణ నొసర్చునెడల నీబిల్లు తిరిగి కానసభకు వెళ్లవలసినవచ్చుననియు, అచ్చట వారు దానిని నిరాకరింపకపోయినను అంగీకరించుటకు చాల ఆలస్య మగుననియు నుడివెను.

రజా ఆలీ, క్యాబినెట్ మెంబరు శ, కరండికరుగార్లు రజా ఆలీగారిని బలపరిచిరి. సర్ దిన్నావాచా, లాలా రామశర్మదాసు, నెత్తాకపర్తి గార్లు సవరణను బలపరిచిరి. మెక్యూరన్ గారు సవరణ నెదిర్చిరి.

సవరణ యంగీకరింపబడుట

డాక్టరు ద్వారకనాథమిత్ర స్వయం యోగింద్రసింగుగార్లు, సవరణను బలపరుచుచు, గవర్నరు జేవరలుగారు నాణెముల రద్దుచేయుచు ప్రకటించినపుడు నాణెముల కైజరీలో నొసగుటకు 12 నెలలకు తక్కువగాని కాలవ్యధి నొసగునని వాదన మొనగుచు, బిల్లును సవరింపకయే అంగీకరింతుమనియు, లేనిచో నెదిర్చదమనియు చెల్లిపిరి.

సర్ మాణిక్య దాదాభాయిగారి సవరణను వోలునకు బట్టగా 18 ప్రతిపక్షముగను 22 అనుకూలముగను సమ్యక్తముగను గుఱుచే అంగీకరింపబడినట్లు ప్రకటంపబడెను. సవరింపబడినదిని బిల్లు అంగీకరింపబడును.

సెంట్రలు రెవిన్యూబోర్డు బిల్లు

మెక్యూరన్ గారు, తరువాత సెంట్రలు రెవిన్యూబోర్డు నిర్మాణచట్టమును ప్రవేశపెట్టెను. రిటెంచిమెంటు సంఘము వారి మాచనక్రమే చట్టము చేబడెననియు, ఈ బోర్డువారు కష్టమును ఉప్పు, ఎత్తెన్నెజు, స్టాంపు కాగితము వధికారము వహించుననియు, నుడివెను.

ఎక్కువచచ్చు తేకయే బిల్లు అంగీకరింపబడెను.

పీనలుకోడు సవరణబిల్లు

కై. గారు గారు, పీనలుకోడు సవరణబిల్లును సుపాదించిరి. 872, 78 సెక్షనులలో, శ్రీలమైనారిటీపరిమితిని 16 నుండి 18 వత్సరములకు పెంచువలెనని ఈబిల్లు గోరుచున్నది. లల్లాభాయి క్యామలదాసుగారు బలపరిచిరి. సర్. ఉమర్ హాయత్ ఖాన్ గారు బిల్లు నెదిర్చి, ఈబిల్లు మహమ్మదీయమతభర్తామునకు భంగకరముగ నున్నదని నుడివెరి.

సభవారు బిల్లును ప్రవేశపెట్టుట కనుమతి నొసగిరి.

సర్. మహమ్మదు షఫీగారు బిల్లును బలపరుచుచు, బిల్లు మహమ్మదీయభర్తాత్మమున కనుగుణముగ నే యుండెననియు, మహమ్మదీయభర్తాత్మము వ్యభిచారమును నిరసించుచున్నదనియు నుడివెరి. నవాబుముజుమ్మగారు షఫీగారిని బలపరిచిరి.

తరువాత బిల్లు అంగీకరింపబడెను.

ఈబిల్లును ఆచరణలోనికి దెచ్చునప్పుడే 1922 నుండి 20-వ కానను గూడ నాచరణలోనికి చేబడునని కై. గారుగారు ప్రకటించిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను. తిరిగి రేపు: మాజేశమై ఆయవ్యయ పట్టికను చర్చించెదరు. (ఆ. మె.)

* * * * *

సర్. మడ్డిమన్ గారు దేశీయాంగనభ్యుదయ నియమింపబడుట

ప్రేటుకొన్నింటిని సభ్యుల పత్రం

ధీల్లీ, మార్చి 7:— ప్రేటుకొన్నింటిని వారు ఈ దినమున ఆయవ్యయ పట్టికను చర్చించెను. ఈ దినమున ఆయవ్యయ పట్టికను చర్చించెను. ఈ దినమున భారతకానసభ సభ సమావేశము లేకపోవుటచే, చాలకుండి కానసభ్యులు ప్రేటుకొన్నింటిని చర్చించెను. కాన్సిలు సభ్యులు, అధ్యక్షుడును కలసి ఫోటో షిట్ తీసిరి. ప్రేటుకొన్నింటిని అధ్యక్షుడు సర్. అల్లాబాద్ల వడ్డిమన్ గారు, సర్. ముక్తూర హయత్ గారి స్థానమున భారతదేశీయాంగనభ్యుదయ నియమింపబడెనని ప్రకటించుటచే నీసమావేశము చాల యల్పకాలావధికి లకు సుకార్యములు గావించబడెను. తక్కిన ప్రభుత్వము ముగిసిన తరువాత, సభివారు కల సభ్యులు, సర్. అల్లాబాద్ల వడ్డిమన్ గారు ప్రకటించిరి. (ఆ. మె.)

నో టీ సు

మాడపాటివారి తాలూకు కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం తాలూకాలో చేసిన వ్యయార్థుల గ్రామంలోని కమితంపల్లం మొరకభూములన్ను తోటలున్ను పచ్చికబీళ్లున్ను బందరు సబ్ కోర్టు వారిసల్ల నియమింపబడిన రిశీవరుగావెల్ల 1834 వసలీకి యేకు సాలుకు కవులకు యిచ్చుటకుగాను సదకు గ్రామంలో సదరు యేప్రేటు తాలూకు బంగాళా యదట 21-3-1924 న వగలు 11 ఘంటలకు వేలంపాట జరుపబడును గనుక ఇగుములముగా తెలియ పర్చడమైనది. పాట పాడేవారు మనిషి 1 కి రు 500 లు Initial Deposit ధరావత్తుకట్టి మిరీపాట పాడవలెను. సదరు సబ్ కోర్టువారి మంజూరు వుత్తరువులకు లోబడి పాట కొట్టివెయ్యబడును. అఖరు పాటదారు సదరు సబ్ కోర్టువారు మంజూరు చేసిన ముసాయిదా ప్రకారం రిశీవరుగారి పేరను యేకుసాలుకుఖత్తువాసి రిజిస్టరీచేసి యివ్వవలెను. మిగు. తామరతులు పాట కాలమందు తెలియపర్చడ మవును. రిశీవరు ఆఫీసు, బందరు } కమ్రారి కృష్ణానందం 5-3-24 } గిజ్జెళ్ళ

విజ్ఞప్తి

గత సంవత్సర మంతయు కొన్ని కొన్ని ప్రదేశములకు కొందరి సహాయముచే కొంతద్రవ్యమును చేర్చుకొని ఎటులనో ఇంతవరకు మాచే పోషించియున్న హిందూయవతి తెనుగు పక్షాత్రికయున్న అందుతో జరుగుచున్న హిందూయవతి కరణాలమును పోషింపబడుచుచున్నది. ఈ సంవత్సరము మరల తిరిగి సంపాదించుటకు ఓంటరియన్మువలన చాల విక్రమముగ నున్నది. ఆశ్రమమునందు నలుగురు బాలికలును, ఒక యవ తీవజ్ఞియు గలరు. వారిచే తగినచేతిపరిశ్రమ లెవ్వయినను గావించి ఆశ్రమమును పోషింపలగునది చేయవలయునని మాసంకల్పము. అందుకు తగిన వ్యతిగృహము మాకు లభింపనందున మిక్కిలి చింతిల్లవలసివచ్చుచున్నది. మద్రాసునందలి గొప్పపట్టణమున ఈ పుత్రోద్యమము సాగుచున్నది. నింకొక్కడ సాగుగలదు ఈ పట్టణములో ఉదారహృదయు లండవచ్చును. సంస్కర్త లండవచ్చును. కలువిధములైన శ్రీ సమాజములు, విద్యాలములు, సేవాసదనములు గలవు. అందు నెవ్వరైనను ఈ ఉద్యమమున దుష్టభర్తయు గురైతిని, ఉరదృష్టవంతులగు కళావంతుల సోదరీయబంధునిగతు లాజ్ఞాపించువాడ లెదరు. కొందఱుమాత్రము ఈ సదుద్యమము నభివృద్ధిగాంచునది నడచిపోయినాముతో ఏదో విధముగా కొంచెము సహాయము చేయుచు నేయున్నారు. ఉద్యమము నూతనమగుటవలనను దేశమునందు పలువిధములైన చందాలు ప్రబలుటవలనను కొందరికి కష్టముగా దొరకుచున్నది. ఎవరికెట్లు దోచినను కానున్న కార్యములు కాకమానవు, అనునట్లు మా కార్యము లెట్లో సాగుచునేయున్నవి. దయామయులైన ప్రజలు ఈ ఉద్యమముయొక్క తత్వము యథార్థముగా గురైతిని గిరిని తగినసహాయము చేయకుండచునది మాదృఢవిశ్వాసము. మా ఆశ్రమకార్య భారముతో పాటు గాంధీ బాలీయబాలికా పాఠశాలసహా అభివృద్ధి గాంచవలెననిది కోరికతోనున్నాము ప్రస్తుతము స్త్రీలకు కావలసినవిద్య వండుట, వడకుట, నేయుట, వట్టుట, శుశుభ్రతలును మొదలగు గృహకృత్యములు చక్కగా నర్పింపింపవలెనని మరల ఏ వరమును విద్యతో నేమిపనియున్నది? 1921, 1923 వరకు నాలుగు వడకుట, నాలుగు వడకుట అనెను ధ్వనులే చేతమెల్లవల మారుమోగినది. ఇప్పుడు

ప్రశాంతముగా పనిచేయుతరుణులు లభించినది. హిందూ గృహ మన నెట్లుండవలయునో పూర్వము మనరామకృష్ణాద్యవతారము తెలియ జేయుచున్నది. కృష్ణుడు చిన్న పల్లెల నందు వెలిగి వన భూములన్నియు సంచరించి గోవులగాయము తన వృదుమధుర మైన వేణుగానముచే సమస్త చైతన్యప్రపంచమును స్రుక్కు జేసెను. ప్రకృతిసౌందర్యములో వెలిగినందున గొప్ప బలాన్నియు దైకపటరాక్షసుల నెందరినో కాలితన్నుచే నుక్కుడంగించెను. పూతనవంటి మాయావేషధారలను తన దంతపటివచే దగ్ధమొనరించెను. మరల మన బాలీయతను మనము సంపాదించవలె నన్ను దేశమునకు గొప్పకల్లలను తయారు చేయుటకు తగిన బాలీయబాలికాపాఠశాలను, స్త్రీలభోగతిపాలు గాకుండ నుండుటకు తగిన కరణాలమును సాపించి గంభీరమును, ను బోధకములగు భావములను వారలకు గరపుచు ముఖ్యముగా రాటు మునుండి నూలు తయారు చేయించుటయే విధియని మా నమ్మకము. దైవకృపవలన మా కార్యమునకు అనుకూలవాతావరణ మేర్పడునని కొంతంత ఆశతోనున్నాము. ఇప్పుడు మేము కోరుకొని ఏదియన విశాలమైన స్థళము. భవనము నొసంగగలదు లకు మద్రాసు వాస్తవ్యులను మరీమరీకోరుచున్నాము. తరువాత మాకార్యప్రతిభ మీరలే చూడగలరు. ఇతర మండలములవారు వారివారిలో చిహ్నితని సహాయ మొనర్చవలెను. మా పుత్ర కాపాతకు తెల్లగుడు తమతమ చందాలను జంపుటయేగాక ఆశ్రమమునకు విరాళము లొసంగుటకు కోరుచున్నాము. యామిసిపూర్ణ తిలకమృత.

శ్రీద్రమండు దంపతులకు కాకినాడ బ్రాహ్మ సమాజమువారి స్వాగతము
ఉదారమత అంతర్జాతీయమహాజనసభాకార్యదర్శి అయిన డబ్లియం. హెచ్చి. ద్రమండువారగు భార్యసమేతులై కాకినాడకు ఈనెల 14 తేదీన తాము చేయుచున్న ప్రపంచయాత్రాసందర్భమున విచ్చేయుచున్నాము. వారలోమాడ బొంబాయివాస్తవ్యులను, బ్రాహ్మసమాజ ప్రచారకులను, నిన్ను జాతుబద్ధరణకై పాలుపడువారిలో ప్రముఖులును నగు వి. ఆర్. సిండిగాయను దయచేయుచున్నాము. కాకినాడలో కిరు ఈనెల 16 తేదీన వరకు నుండెదరు. కాకినాడ బ్రాహ్మసమాజ

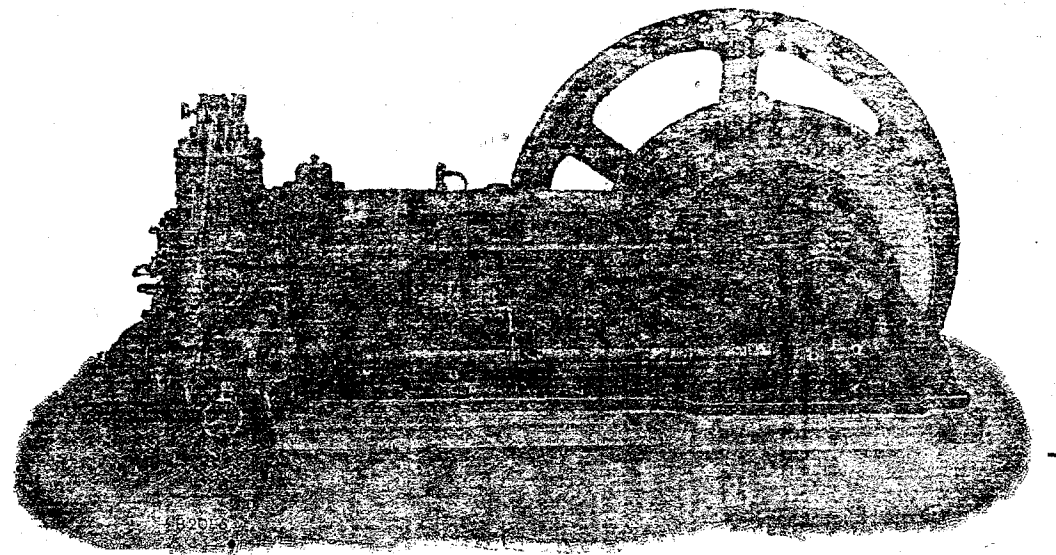
మువారు వారి కొసంగు స్వాగత సత్కారములందును ఆపుడు జరుగవోవు బహిరంగసభలు, సాంఘిక సమావేశములు, ప్రసంగములందును పాల్గొని వారిసాంగత్యలాభమును పొందుటకు ప్రార్థించుచున్నాము. మన ఆంధ్రదేశమున వారు సంచారము చేయుటకు ఇమిడియొకటియె యగుటచేత సోదరులు యీ తరుణమును బోనాడమందుగాక, రాగోరువారు ఈనెల 12 తేదీ లోపుగా సమాజకార్యదర్శికి తెలుపగోరుచున్నాము.
కాకినాడ బ్రాహ్మసమాజము } వాడ్రేపు రామయ్యార్, కార్యదర్శి.
6-2-24.

వెలగ లేరు

ఈ రి తేది బుధవారము నర్సాపురం తాలూకా దేశారాధకులు శ్రీయుతులు పోడూరి పేర్రాజుగారు, భాస్కర్ల గోపాల కృష్ణమూర్తిగారు యిచ్చటికి వచ్చిరి. రాత్రి బహిరంగ సభ ఏర్పాటు కావించబడెను. కాంగ్రెసు ఆదేశములనుగూర్చి ప్రజలకు తెలియజేయబడెను. ఇచ్చటనున్న చాక్లరు వేలాల రాఘవరావుభంతులుగారు ప్రజలకు ద్రవ్యమునుగూర్చి గంభీరపన్థానము గావించి మహాత్మాగాంధీ పూజానిధికి ఏబది రూపాయలు విరాళము నిచ్చెదమని వాగ్దానము గావించిరి. మాజీకొలం తరు చూపింపబడెను. చాలవంది కాంగ్రెసు సంఘమునందు సభ్యులుగా చేర్చబడిరి. (ఒక విలేఖరి.)

పయిసిరుప్రతిక వార్తలు

అల్లాబాదు, మార్చి 6: - రైల్వేగార్డిమును చేరుకొని యుద్ధదీని సూర్య ఆశాపించుటకు, కాకనభవాను నియమించిన సభ్యులు వారి దీని విచారణను ప్రహసనావేశమువలన ఆపుచేయుటకు శిఫారసు చేయుదురు అని పయిసిరుప్రతిక చెప్పుచున్నది. ఈశిఫారసుకు ప్రభుత్వమునా కంగి రిపబ్లికన్ సమ్మతము.
రాజ్ లిండింగ్ దనున్న వాస్తవ కావలల జానీ కాజంగు న్నేనునుద్ద బండిపోలువారులు వచ్చి రైలుబండికి దోచుకొంటు పయిసిరు పత్రిక ప్రకటించిన రైల్వేముకుపెట్టి తాళములను గొమ్మరి గార్డు దెబ్బపడెను. 490 సామ్మ అభిహరింపబడెను. దొంగలు పోలీసులకు (ల. నె)

ఇంగను ధరలు
తగ్గించబడినది
16 340 బి. హెచ్. పి.
గ ల డి.
అన్నికొలతలలో
గ ల వు.

కొలతలు
16.20-23 34,42,52
బి. హెచ్. పి.
ప్రస్తుతిము మావద్ద
ని లు వ లో
యున్నవి

రప్టన్ - హారన్సు బై
కోజ్జి ప్లాట్టింగు
క్రాడ్ ఆయిల్ ఎంజినులు
(హారిజాంటల్ మాడిరిడి)

పొయ్యి ఖర్చు తక్కువ. పూచీయివ్వబడును
పొయ్యి నూనె మిక్కిలి సరసమైన ధరకు దొరకును
చల్లగా నున్నప్పుడు వనిని ప్రారంభించును
వేడిబల్బుగాని లేక దీపము గాని అవసరములేను. చతురత పన్నితదు.

20 బి. హెచ్. పి. ఎంజిను. ఏ. నెం: 1 రు రైస్
పూర్తిగా పాలిషయిలో ఒకదినమునకు 5 గాలనల పొయ్యి
చమురుతో పనిచేయును.

నెం 4512 ఏ చిత్రపటముల క్యాటలాగునకును,
త్వస్తిగా పనిచేయునట్టి సామానుల జాబితా కు ను
జూచుడు.

MASSEY & Co. Ltd.
MAIN ROAD, RAYAPURAM
MADRAS.

10 Post Box
60
Madras

Telegrams
Massey
Madras

కావదు బంక కా

నూర్య చంద్ర

బాలామణి

చిత్రవిచిత్ర గజాలకు పుట్టినిల్లు

ప్రస్తుతకాలమునకు తగిన బంగారు గజాలు పలుకము లలో అనేక కొలతలలో అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.

2½ సవరము మొదలు 6 సవరములవరకు తయారగును. చేదారము సహా మజారి జత 1-కి మజారి రూ 10.00. ఒకసారి మావద్ద చేరముచేసిన అంతయు మీకే తెలియును. సవరము బంగారుకు సీమవెండికి భూచీ యివ్వబడును.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు - చంద్రాను.

బెజవాడ

శ్రీమాక శ్రీనివాస అయ్యంగారి యువన్యాసము

(స్వ కీ య వి తే ఖ రి)

బెజవాడ, రి-రి-24:- శ్రీమాక శ్రీనివాస అయ్యంగారి నిన్న సాయంత్రము రామమోహన బ్రహ్మచారిగారు కాం గ్రామ సంఘమున సామంతము గూర్చి భావకర్తలమైన గె.భి. కోపకాశ్యపము నిర్వహించి, మ. రా. రా. అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యంగారి సభ్యత్వము వహించిరి.

ప్రస్తుత రాజకీయ వాతావరణము నిర్వహణము నందుట కి కారణము 1921 సంవత్సరమునందు జరిగిన మహాచలన మని వారు కల్పించిరి. ఒక మహావాతావరణపు వివరములు, తుంభ కర్షణము వలన పిచ్చులు ఎటుల ఆకాశము నిర్వహణమున ప్రకాం తముగను ఉండునో అటులనే రాజకీయరంగమున అఖండ మైన ప్రబోధము కలిగిన పిచ్చులు కొన్ని దినములు బేళములో కాంతి ప్రబలము స్వభావము యనియు, మరియు హిందూజాతముల స్వభావకర్తలమైన సంకల్పమేనూ, వాద్దోరీ తీర్మాన పర్యవసానము లను ప్రస్తుతకాలిక కారణములై యుండునోపు ననిరి. అంతిమముగాని జేతములో తరిగియు చక్కగ తేవని చక్కనీలు జేదారి. 1921 సం వత్సరమునందు మహాత్మాజీమహన, ధైర్యసాహసములను చూచి ఈ భావకర్తలమీ ఆనందము జేయు కలిగినది. అధికారస్వామి యతో రక్షణ కిని చూపగలదనిరి.

జేతములో ఉత్సాహము భూమికి గలదు. త్యాగము గల ద్విధిరహ. ధైర్యమునుగూర్చి చెప్పినక్కర్లేయేలేదు. బర్మానీ యుద్ధ సమయమున మనజేతపు సిపాయిములు ఖండాంతరములకు వెళ్లి తమ కత్తిసాచర్యములను జూపిరి. జేతు ఆకాశము కను ధైర్యోత్సాహములతో ప్రపంచమును మేల్కొలుపుచున్నారని. కాని మన లో ఒక కొలతకూర్చుంటు, మనము ఒకటట్టితో నీలవ కాలుగన్నాము. అందువలననే మనముభోగి అయిండున్నాము. అు గురము చేరి ఒక సంఘమును స్థాపించుము. ఒకరియొకరి యొకరు వివేచిలేదు. ఎవరికీవారే యమునా తీర ఆన్వట్టుగా ప్రతివానియొక సాగవలె ననేది. సాగవలెనే మరెవరికీ సంఘ మున స్థాపించేది. ప్రతివాడు చెప్పేవాడై, వివేచాదు తోడ్పడు సంఘములు మూలబడుట తటస్థించక తప్పదు గదా? మనలో ఒకరియొకరి మరెవరికీ బద్ధసంఘమునే మనము కొట్టాకొట్టు అనులమైయు, తెల్లవారు కొద్దిమంది మాత్రమే కచ్చి మనమై రా జ్యముచేయుచున్నారని. వారిని చూచియెవరను మనము జేర్చుకో వలెను. సంఘభావము బలమని వారు గ్రహించినారు. వారిలో ఒకరు ఏదైనామాట చెప్పిన పక్షమున ఇతరులలో లోపల ఎన్ని ఆక్షేపణలు చెప్పినను సత్య వివేచనతో ఆమాట మీదనే నిలుస్తారు. మనలోనో రెల్ల కిందులు, లోపల అన్నియొకటి ఒప్పుకొంటాము. ఇట్టికాలో కచ్చినప్పుడు ఒకరియొకరి ఇంకొకరి కిది పవను. ప్రస్తుతము దీర్ఘింధుగా చూచండి. అదంత ఒకమాట అను కొని ఒకపార్టీగా చేరవారు. ఇప్పుడో ఎవరివారి వాడి ఆర్యో లాగున ఉన్నది. కనుక మనము ఇంగ్లీషువారిని చూచి నిఘ్నభావము బలమనెన్ని, ఒక కట్టుబాటుకు లొంగి అందరు ఒకమార్గము నవలంబించుట ప్రతిస్పృహమయినది జేర్చుకొనవలయును. గనుక ప్రతివారు కాంగ్రెసుసంఘములో మనస్ఫూర్తిగ చేరి, కాంగ్రెసు విధానమును పూర్తిచేసి, ఒక కట్టుబాటుకు లొబడి, ఒకతెద్ద చెప్పినట్లు నడుచుకొనుచు, కనుకము చిక్కి నప్పుడెల్ల స్వరాజ్య సంపాదకై ప్రభుత్వములో సంఘటింపయి మన జాతి యొక్క కార్యమును మెంపొందించుకై ప్రతిష్ఠింపవలయు నని చెప్పిరి. గాథి మహాత్ముడు ఒక్కడే స్వరాజ్యము సంపా దించి మన కిచ్చెదనని తలంపట వెర్రియనియు, వలయుతెల్లగు లిని తుణేయనిది మహాత్ములవా లొక్కడే స్వరాజ్యముకై పోయి కట్టుకు దీర్గధమనియు, కలము రూపములగు కానుక నిచ్చుటకంటె కాంగ్రెసు విధానము నవలంబించి పనిచేసి చూపిం చినది మహాత్ములవారు వలెననిచెదనియు, గనుక ఎల్లరు ఈ కుని కట్టుకలతో చేరుటకై ప్రతిష్ఠింపబడదని బోధించిరి.

అగ్రాసవాధిపతి గారిని, ఉపస్వామిగారిని వందనము లతో సభ ముగింపబడెను.

అల్లాబాదు

మార్చి 6:- ఖరీఫాను తొలగించిన విషయము అల్లా బాదులో విశేషకలహము గలిగించినట్లు కనబడెను. వివాదాం కులు కానీ మహమ్మదీయు లీవార్తను ఉపేక్ష భావముతోను తూచుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. (అ. వె)

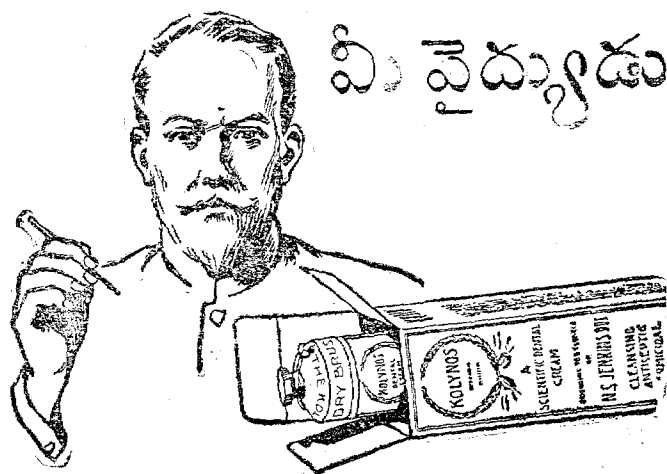
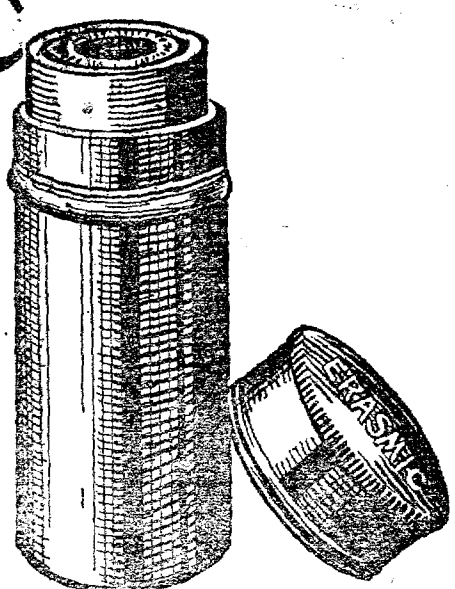
ERASMIC Shaving Stick.

Does not dry on the face. Its rich creamy lather helps the razor to give that close clean shave which is so desired.

BRITISH & BEST.

ERASMIC. Perfumers, LONDON, PARIS.

TO BE OBTAINED FROM ALL STORES & DEALERS.

మీ వైద్యుడు

మీకు కలుగు అపాయమును గుఱించి తెలుపును

మీకు భయంకరమైన వ్యాధిని కలిగించుటకై నిరంతరము మీ నోటియందును, కుత్తుకయందును కాచుకొని, ఇటు అటు తిరుగు చున్న అపాయకరమైన పురుగులను గుఱించి మీ వైద్యుడు మీకు తెలుపనిండు.

గట్టిగా కొలిచాను కొలిచాను డెంటాలు క్రిమును ప్రతిదినము వాడుటచే లెఖలేని గొట్టమునకే కట్టబడి చిన్న పురుగులు నశించి పోవునని మాడ అతడు మీకు తెలుపును. యున్నది. అనినదలు అది మృదువుగా నున్నను మిక్కిలి గణమునిచ్చును. దంతము కాదు. పడిపోదు. లను పుచ్చనీయదు.

క్రిమును చెడిపోనీ కొలిచాను మీ దంతములను శుభ్రముగాను, కాంతిగాను నుంచును. పసుపు పచ్చని నుంచబడియుండు పొట్టుమున పసుపు భంగము కలుగదు. పచ్చని గొట్టమును నేడే కొనదు.

KOLYNOS

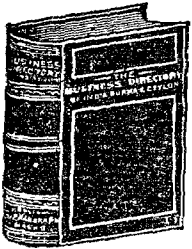
డెంటాల్ క్రిము

THE KOLYNOS COMPANY, New Haven, Conn., U. S. A.
Representatives for India: DAYTON, PRICE & CO., Ltd.
Madras Calcutta Bombay Karachi Rangoon Colombo

BEST MEDIUM FOR PROGRESSIVE ADVERTISERS.

THE BUSINESS DIRECTORY

OF INDIA, BURMA & CEYLON.

Published for the mutual Benefit of the
Foreign and Indian Business Houses

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters and Importers, Firms, Factories, Manufactures Mills and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Advertisement Rates in 1924 edition.

Full Page (a copy free)	...	Rs. 150	2 inches Single Column	...	Rs. 20
Half Page	...	" 80	1 inch. Single Column	...	" 10
Quarter page	...	" 50	Name alone in Bold Types	...	" 5

1 Page in Art Paper in 2 Colour Printing Rs. 200.

Price Per copy Rs 10 or £ 1 net.

TESTIMONIALS OF**THE BUSINESS DIRECTORY OF INDIA, BURMA & CEYLON.****The British Printer, London.**

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Jam-e-Jamshed, Bombay.

A mass of useful information relating to the chief cities of India that ought to satisfy the requirements of the most exacting business houses. The information is classified and arranged according to the cities alphabetically that relating to the Presidency towns of Bombay, Madras, Calcutta and Colombo being almost complete and authoritative. A brief but interesting introductory note precedes the information given about each town or place of commercial importance, a feature that adds considerably to the usefulness of the Directory.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Indian Review, Madras.

This is an All-India Directory of useful information for all businessmen. It contains descriptive accounts of trading and import centres in India, Burma and Ceylon, together with a list of trades and business terms in the respective cities. The Directory is amply illustrated.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras, the 1923 edition of which has just reached us. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs tariffs.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

West coast spectator, Calicut.

The Business Directory contains a fund of information which will be found of considerable use not only by businessmen in this country, but also manufacturers, merchants and exporters in foreign countries, desirous of forming or extending trade relations with the Indian Empire.

The Bombay Chronicle.

The Business Directory has an attractive get-up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attraction of cities give some relieving interest. Some tips to salemen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of foreign Banks and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

The Cochin Argus, Cochin.

A mass of information of interest and service to merchants, traders, bankers, exporters and importers, commercial travellers, pressmen and others, has been brought together in a very handy form. This Business Directory is a book that should prove a useful addition to any reference library, while it is also calculated in its own way, to help forward the progress of Indian commerce and industry.

Madras Mail, Madras.

It is a well got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. Prefixed to the volume is much valuable information regarding business abbreviations, weights and measures, Indian Customs duties, etc. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

Editor, The British Printer, London.

You are to be congratulated upon the success of his very substantial volume.

The Western Star, Trivandrum.

The bulk of the publication is devoted to interesting and appropriate descriptive accounts of the principal cities, ports and industrial towns all over the Indian Empire together with comprehensive details of trades, arts and industries, several of these accounts being embellished with illustrations of the principal buildings and places of interest.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai. (China : Kobe (Japan), Singapore etc. This is a new diversion for which the Directory should be liked, by merchants at wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed decently bound and cheaply priced.

The Champion, Calicut.

A business gazetteer of the chief cities, sea-ports industrial and trading towns within the Indian Empire.

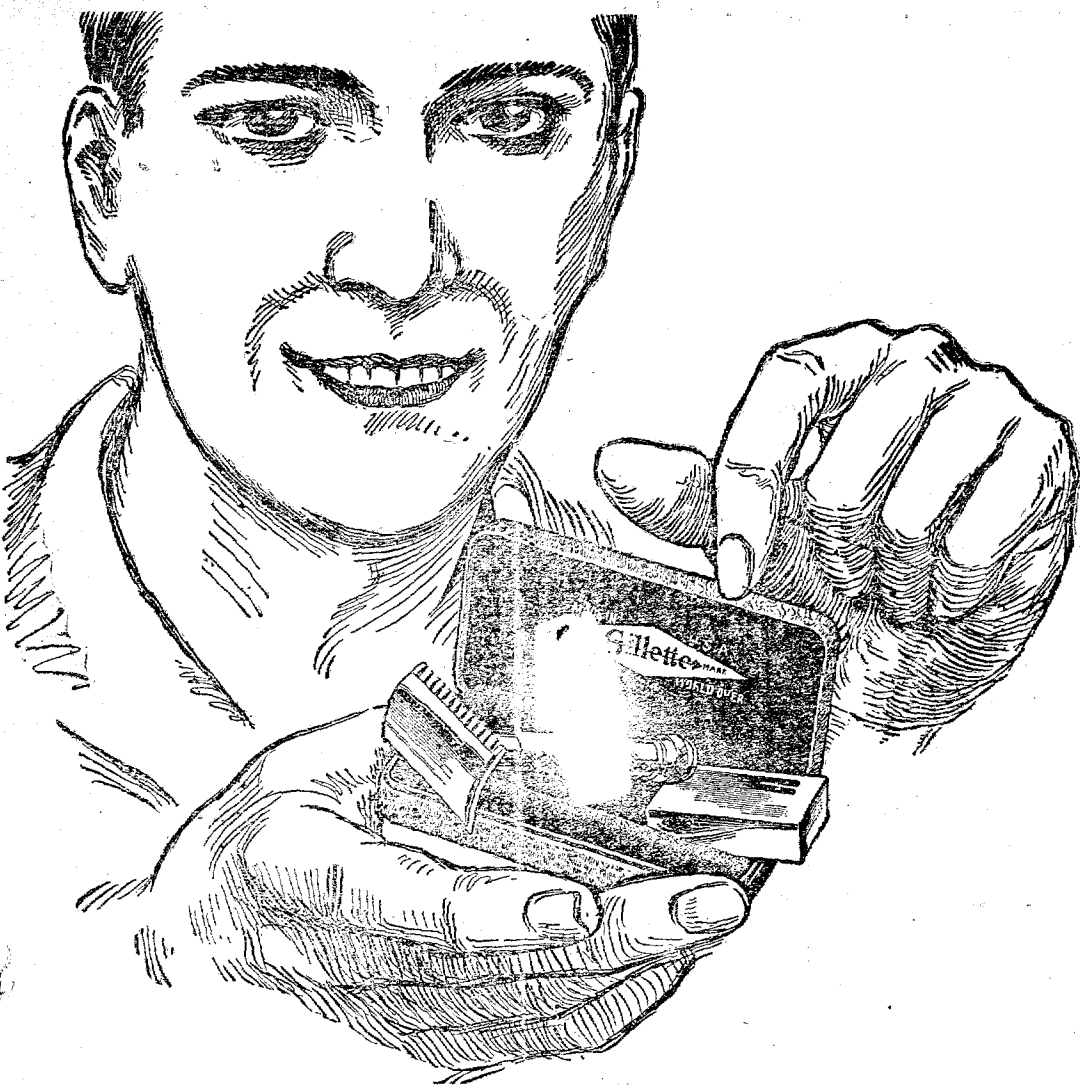
Wanted Agents Every Where, Liberal Commission.

Designers, Printers & Publishers :

THE KANARA PRESS, MADRAS

Telegrams : "KETHEKI"

Phone 540.

యావనులు ట్రేరము చేసికొనుటకు ప్రారంభించినప్పుడు

యావనులకు దాడి పెరగుటకు ప్రారంభించినప్పుడు, వారు స్వయముగానే ట్రేరము చేసికొనుటకు నేర్చుకొనవలెను. అట్టివాడు ఉపయోగించుచున్నది గిల్లెట్టు సేఫ్టీ రేజరు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు నిపుణత నవసరము లేదు. అది వెంట్రుకలను వికవక శుభ్రముగా ట్రేరము చేయును. ముఖమునందు గాయములు తగులదు, చర్మమునందు నొప్పి యుండదు, కొద్దిగా వ్యయ మగుచు; ఒకే కత్తి అనేక ట్రేరములకు ఉపయోగపడును.

జైమందు వర్తక గురుతుగలదే శ్రేష్ఠమైన గిల్లెట్టు రేజరు, కత్తులు అని తెలిసికొనుడు. వాటికిబదులు మరియొకటిని మీరు కొనకుండుటకై జాగ్రత్తపడుడు.

Representative: MULLER & PHIPPS (India), Ltd.

Calcutta Madras Karachi Rangoon

Gillette

SAFETY
RAZOR

Made in Boston, U. S. A. By the Gillette Safety Razor Company

చెన్నపురి బజారుధరలు

మార్చి 8 వ తేదీ శనివారము

(1) ధాన్యములు

దరియలు బా 1-కి రు 45-0-0	మొదలు 55-0-0	కలకు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు, వరకు	
కుసుమ తెనాలి ,, ప 45 గలది	రు 18-0-0	14-0-0
సెల్లూరిని ,, డిటా	,, 16-8-0	17-0-0
డిల్లీని ,, డిటా	,, 16-8-0	17-0-0
రాగిలు రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8-12-0	9-0-0
సువ్వలు ,,	,, 24-0-0	26-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు 12-0-0	రు 18-4-0
సెనగలు ,, డిటా	,, 9-12-0	10-4-0
పెసలు ,, డిటా	,, 11-8-0	12-8-0
మినుములు ,, డిటా	,, 12-8-0	18-12-0
ఉలవలు ర 164 ,,	,, 7-8-0	8-0-0

(3) నూనె వస్తువులు

సవ్వలు నూనె బా 1-కి	రు 180-0-0	185-0-0
సెయ్యి మ 1-కి	,, 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం పేరుసెనగపప్పుబా 1-కి	,, 60-0-0	62-0-0
యితర ప్రదేశము ,,	,, 55-0-0	58-0-0
పేరుసెనగనూనె గానగ బా 1-కి రు 140	మినుకొనూనె 147	
ఆముదము నూనె బా 1-కి	రు 154-0-0	155-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు 210-0-0	
కూరపసుపు ,,	రు 165-0-0	170-0-0
మిరప కాములు (గుంటూరు) బా 1-కి	రు 80-0-0	105-0-0
గుంటూరుపాముకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45,	60	
కాళహస్తి పాముకట్టు ,,	రు 60,	70
బెల్లము బా 1-కి	రు 50-0-0	65-0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు 28-0-0	40-0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం బా 1-కి	రు 82-0-0	82-0-0
చదరం ,,	84-0-0	85-0-0
రవుండు ,,	86-0-0	44-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు	రు 78-0-0	82-4-0
బంగారము, తులము 1-కి	రు 25-8-0	25-12-0
గవరం 1-కి		16-8-3
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 270-0-0	292-0-0
రాగి డిటా	రు 820-0-0	825-0-0
అస్కా చక్కెర బ 1-కి	రు 57-5-0	

(7) రంగులు ఆలిజరైను

అల్పకృష్ణము	20 డిగ్రీలు రు 115-0-0	
కొట్టి కృష్ణము	డిటా	

శ్రీ గుబ్బి చన్నబసవేశ్వర నాటక సమాజము, మైసూరు

మేనేజరు ఎస్. నాగేశ్వరాచార్యుగారు సమాజముతో సంబంధమును వదలుకొనిరి

ఈ సమాజమున కిప్పటివరకును మేనేజరుగానుండిన ఎస్ నాగేశ్వరాచార్యుగారు కేటించి యీ సమాజముతో నిల సంబంధమును వూర్తిగా వదలుకొనిరి గాన యింతటినుండి యీ సమాజము వలన వచ్చున నాగేశ్వరాచార్యుగారు చేయు వ్యాపారముల కీ సమాజమువారు బాధ్యులు కారని మీ శ్రుతికాములముగా నేను తెల్లడింప నోరుచున్నాను.

వినోద రత్నాకర జి. హెచ్. వీరన్న, మహా చన్నరత్నం, 7-8-1924. (ప్రకృతి)

మొన్నటిదిను చి. శివనాటక ప్రదర్శనకు దర్శకుని పదములకి పూర్తిధారుడై ఉత్సాహం వీరేశ్వరాచార్యుగారికి పరకము నిచ్చిన మని ప్రకటించినవారు సర్వము మేనేజరుగైతరులు (ది ఎ.) గారు.

జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు బి. ఏ.

7-8-1924

గోదావరీమండల సమాకార సమీక్షనము

ఆహ్వానసంఘ సమావేశము

ఆలమూరు ఫిబ్రవరి 27:— కయిసమావేశము గోదావరీమండల రామచంద్రపురం తాలూకా ఆలమూరు గ్రామమున ఆలమూరు లోకల్ కోఆపరేటివ్ యూనియన్ ఆఫీసులో మ-రా-రా-శ్రీ రాజావరేకేశ్వరా మెకట సుబ్బారావు జమీన్దార్ గారి ఆధిపత్యమున గావించబడినది. రామచంద్రపురం నుండి శ్రీ శ్రీ వెన్నెటి సత్యనారాయణ గారును, పయి ఆలమూరు దివిజ్జలలోని కె.వి. గ్రామము నుండి సమాకారవారును వచ్చిరి. సభ సలహాించి సభను జాతీయము జరిపించిరి. రామచంద్రపురం తాలూకాలోని సమాకారవారును, అన్ని సమాకారవారు కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులను జేసిరి. 2 మ-రా-రా-శ్రీ స.సింహదేవర సత్యనారాయణ గారిని కార్యనిర్వాహక సంఘ కార్యదర్శిగా ఆశ్రయింపున సత్యనారాయణ, ద్వితీయము సుబ్బారావుగారు, అంబా భావా సత్యనారాయణ, మల్లెపూడి బాసకీరామయ్య, బోతుకూచి నరసింహమూర్తి, తిమ్మలూరి రామమూర్తిగారు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా నుండుటకును, (3) ఇంకను పయిసంఘమున సభ్యులుగా జేర్చుటకు పయివారు పాటుపడుటకును, (4) అచ్చుపనలు పూర్తిచేయుటకు, (5) వారకములనుండి వెరకేర్చుటకు కార్యదర్శిగారి కధికారమిచ్చుటకును, (6) రాబోవు మండల సమీక్షనమునకు మ-రా-రా-శ్రీ భాగరాజు పట్టాభిషేకరామయ్య గారి సగౌరవకాంతిగ నుండగలుగుటకు, (6) గోదావరీమండల మహాసభ అన్ని సమాకారసంఘములు యూనియనులు, బ్యాంకులు కలకలము ప్రతినిధుల నెన్నుకొని, విరాళములను ప్రతినిధి కట్టుచును పంపుటకు మొదలగు ఆంక్షములలో తీర్మానములు గావించబడినవి. సభ్యులవారి కారములలో సభ ముగిసెను. ఈ సభ అంక్షములకు సంబంధించి పయి యూనియన్ మహాసభ సభ్యుల నుండి జనుప్రకరము జరుపబడినది.

నరసింహదేవర సత్యనారాయణ,
ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

పాముకాటుకు చికిత్స

1 ఉత్తరేణి చెట్టును 2 తెలగ పిండి చెట్టును (దీనికేకొండ పిండి చెట్టు అని అందరు) ఆరెండు చెట్లను సమానముగా నూడఁ దెలిసి నీడను ఎడమపై వేరువేరుగా చూర్చుచునే వేరువేరుగా నీపాలయించుచు చాచుకరచిన వెంటనే ఒక్కొక్క చూర్చుము 1 చేదయెత్తు చొప్పున 2 చూర్చుములు మిశ్రమముచేసి ఆపున (కోరేణి పాచుకరచిన మగపిడి యిచ్చినచో సమస్తమైనపాచు కాటులకు సంకీర్ణత త్వరలో పుచ్చేనీతికను.

నల్లమిల్లి పద్దిరెడ్డి,
నేటిపుడార్వరు, కవిలెం శృష్టాజిల్లా.

బీజ్ బండ్. తెనుగు దేశములో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి జెందినది. వృక్షముందు గాని మూత్రముతో గాని, వీర్యము చప్పమవుచున్న యెడల వెంటనే నిలిపివేయును. ముసలితనమును తొలగించి యవ్వన మొనంగును. త్వరలో నరములకు బలము నిచ్చి ఆశ్చర్యమును వీర్యపుష్టి నిచ్చును. ఘోరముగు శుక్ల నవ్వుమునుండి అనేకమంది విద్యార్థులను రక్షించినది. దురభ్యాసముల వల్లగలిగిన శక్తిహీనతచే కృశించువారిని వెంటనే ప్రకంచ సుఖము అనుభవించునట్లుజేసి సంతాన వంతులుగ జేయును. ఈమందు యొక్క అచ్చుత గుణములను వివరించి ప్రకటించుటకు మద్రాసు గవర్నమెంటువారు అమలించ నందున ప్రకటించజాలము మందుపుచ్చకొనువిధము మందుతో పంపబడును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును.

20 మాత్రలసిసారు 2-0-0, వి.పి. నార్సిపేరు.

ఆర్యవైద్యాశ్రమం

38 వైరాగిమఠం వీధి, మద్రాసు.

సాలూరు (విశాఖపట్నం జిల్లా) (ఒక విలేఖరి)

ఈసంవత్సరము కాకినాడ మహాసభ ఫలితముగ (వచ్చు దిన న యత్నానాము యచ్చటగూడ ప్రబలుటయు) ప్రచార మొక్కడు జరుగుచుండుటను గ్రామవాసులు జాగ్రత్తగా సమాచారము చేయబూతుకొని ఇచ్చట ప్రతిపంతులము, రాట్నము, మగ్గుముల సంఖ్య అధికముగ యుండుటచే ఇద్దరుకృత్తి కొరకు తగు యోర్నాట్లు చేయవలయునని శ్రీయత ము వెం. రామమూర్తిగారు (గ్రామపెద్దలను బాది) తుంకు 1 కి రూ 5/ అ చొ॥ 100 వంతులు చేయించి ఈ రూ 500/ అ కు మరూ 500/ అ జిల్లా ఇద్దరుబోధకులనుండి అప్పు దెచ్చుటకు నిశ్చయించి యావంతు దార్జును సమావేశపరచి "మహాశాస్త్ర ఇద్దరు పరిశ్రమించుటకు" చేరు తో నొక పా ల క స ం ఘ ము నీ క్రింది సభ్యులతో ఏర్పాటు చేసెను. 1. కె.రా.శ్రీ మున్నుడి శైలి రామనరసింహంశెట్టిగారు, అధ్యక్షులు; 2. బోతుకూచి చిన నారాయణగారు, 3 గంటా మంగయ్యగారు కార్యదర్శులు; 4 చందూరి రంగారావు పంతులుగారు 5 సిద్దవోలు నారాయణ రావుగారు 6 వెం. రామమూర్తిగారు, ఈశ్వరకృత్తి కొరకు తగు ఏర్పాట్లుచేసి శ్రీయత బుద్ధిపు అప్పగింపుగారిని ఈ కార్యము నడిపించుటకు నియమించిరి.

ఈగ్రామమున ఇప్పటికి 100 మంది కాలగ్రామ సభ్యులను తేర్చి 28-2-24 మార్చి 18లో సభ జేసి యాక్రింది అధికారులతో నొక సంఘమును స్థాపించిరి. ము. రా. శ్రీ బోతుకూచి చిన నారాయణగారు అధ్యక్షులు, నుతాపల్లి కామరాజుగారు ఉపాధ్యక్షులు, ము. వెం. రామమూర్తి గంటా వెంకటమంగయ్యగారు కార్యదర్శులు, మున్నుడిశెట్టి యరకయ్యశెట్టిగారు కోశాధ్యక్షులు. మరి 12 వరు సభ్యులతో నొక కార్యనిర్వాహక సభగూడ ఏర్పాటుచేసెను.

తే 24-2-24 ని పాల్గొనెను నూతన కార్యనిర్వాహక సంఘము సమావేశమై మార్చి తే 18 ని మహాత్ముని శతస్మృతి దినముగ గ్రామమున ఉత్సవము జరుపుటకును ఆసాటికి అగ్రహారముల నెవ్వరినైన కప్పించుటకును, గ్రామమున ఆసాటికే 500 మంది సభ్యులను చేర్చుటకును రూ 500 లు శ్రీ శ్రీ నిధికి వసూలు చేయుటకును తీర్మానించిరి.

అహోబిలము (1)

ఈపుణ్యక్షేత్రము పురాణ శక్తివంతమై యిచ్చట పురాణ కాలమున గరుడగ్రంథము తపస్సుచేయుటకై ఇచ్చట శ్రీరామ వృసింహారామమున విరాజిల్లుచున్నాడు. ఇది తిరువత్తీత్రము వలెనే ఎగున అహోబిలమునామనియుదిగున అహోబిలమనియును రెండు భాగములు కలసి క్రింది యహోబిలముకును వైయహోబిలము కును యేర్పడెను. ఇచ్చటికి 7,8 మైళ్లదూరములోనే నరనారిసింహాక్షేత్రము కలవు. ఇచ్చటనే వృసింహమూర్తి లోకకంటకుడగు హిరణ్యకేతుని సంహరించి ప్రహ్లాదాని రక్షించెనని ప్రతీతికలదు.

ఇచ్చటి కల్పకావైపుణ్యము కర్ణశాత్రము. పురాతన కాలపు హిందూరాజుల దానకాసనములు కలమిదను రాగలేఖ లమిదను అనేకములు కలవు. ఇచ్చట రాతిచెక్కడములు హంపిత్తేత్రపుచ్చడముల కేమాత్రమున తీసిపోవు.

ప్రతివత్సరము ఫాల్గుణ శుద్ధ పంచమి మొదలు బహుళ పాడ్యమి వరకును శ్రీమదహోబిలస్వామివారి బ్రహ్మాగ్నిసమకర్మకృత్తమున భక్తులకు బ్రహ్మశ్రీ ఇశ్వరలై నందీ వశ్యాగారి యాజమాన్యమున జరుగును. అసమమున ష్టేత్రము ను దర్శించినంతమాత్రమున కేకాటి ప్రజలు నాగరక విశేషముగా తెలియగలదు. అంగసాక్షుల చేయు అన్నదానము కర్షణము.

ఇదియొక వైష్ణవపీఠమునకు నూర్పుసాముగ 100 సంవత్సరముల క్రిందిటిదియనుచుండెడిది. మతమువారి చెగవుకట్టులు తెగిసరివారతే త్రమున నీటి పడుపాచుములు తక్కువయ్యుటచే వారు తుంభకొణముచేరి అహోబిలమున దాని యద్వైతమునకే వదిలివేరిరి. తగు విచారణ లేమిచే క్రమక్రమముగ ష్టితప నారంభించెను.

అహోబిలము మహాస్థానీతియందుండివును కలాధారములు నిర్మల బలపూరితములై యుండెడివి. ఇప్పటికిల్పకాచార్యులుచే విరాజిల్లు యాత్మమృణములు వర్ష కాలమున నూరి నిర్మలములై యున్నవి. ఇట్టిసీతయందు పరిసరమున నుండు భార్గవస్వామిహస్తాని వారి జలసమృద్ధమైన పుష్కరిణి నుండు

గొట్టములవ్యాధి నీటిని స్వామివర్చిధి కోనేరు మొదలయిన జలాశయములకు నీరు తెచ్చుటకు ఏర్పాటు చేయవలయునని ఆలోచనముచేసి యుండుగా ఆహోబిలమురాజుపతులు ఏ ఏర్పాటు క్రమమునానొనరుటకు కోరినారు. ఇచ్చటికి వచ్చువాని నం దార్జుల నేమనులో దివలయిన.

(ఒక విలేఖరి)

నూతన ప్రచురములు

బమ్మెర బోతనామాస్య పరిచయము

ఆంధ్ర బాగవతము	1-4	5-0-0
డిటో మేల్పుతతి 2 సంపుటములు		8-0-0
ఆంధ్రబ్రహ్మసంహిత రాజాగారు	1-4	5-0-0
అనంతరంగ రాట్నాచర్యులు	1-4	1-8-0
అనంతసింధుదాసులు	1-6	0-14-0
అచ్చుకృత్తియము	1-4	2-8-0
అధర్వణకారికలు, భూత	1-5	1-0-0

ఇంకను అనేక సంఖ్యలపాఠశాలసంఘములు నూతనప్రకరములు. క్యాటలాగులు పొందకొనవచ్చును.

వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
బీజ్ పేట వద్ద వేద. విప్లవము

చమత్కార గణితము.

ఈ గ్రంథములో చమత్కార గణితము, విశ్లేషణగణితము, విశోధా గణితము, చునో గణితము, త్రికోణగణిత గణితములు, చిత్రములు, అచ్చుములు, చిట్టములు, చిత్తకర్మములు, యంత్రకర్మములు, సమాసాలెక్కలు, గణితావధానము గలవు. మంచివాడు, మనోవిలుమున, తెలివిన వృద్ధిచేయు రహస్యములను చిత్రచిత్రలెక్కలు ఇందులో నున్నవి. ఈ గ్రంథము చదివిన గణితమునం దనమానప్రజ్ఞయొక చమత్కారమున, యాక్తియు తెలివియు కలుగును. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసిన పుస్తకము. దీనికల రు 1 అ. వి. పి. చార్జి ఆ ర అ. కిరణము రు 5 అ. వలయువారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా) అని పొందుకలెను.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0.10-0 (పది అణాలు)
తెల గులకము! (ప్రార్థనార్థము) (సత్యేకము) గుణ మధికము!!
కేరీయూలో ఉష్ణాధికముచే గలిగెడి కైత్య కాక కీ మాత్రలు దివ్యాన్యుతము. అత్యధము, అనుచి, అత్యంతము, అగ్ని మాంసము, దాహము, దప్పి, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యెదురుబడుటయు, పిక్కిలు, పూర్వములు, శిరస్సు, కేర్లు, అశ్మలు, మొదలగువానియందు గలిగెను నొప్పలను బోగొట్టి వేపాయాను యాశ్మయమును దెచ్చును. ఈ మాత్రలు మేనానాకే మంచి నొప్పలకు వెంటనే శుణమిచ్చును. యందు అనేక విషయము చేరినవి. అంధకముల బొవగయెరుటచేరక వరయజుండుకీయ అని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడియారిత నిజము తెలియగలదు. దిరు నామా:— ఆయుర్వేదవైద్యునిలయూ, పోస్టు కుమారులు, ఎడమగ్రా, శృష్టాజిల్లా.

ఆంధ్రద్యోతివాలము

1. జాతక క్రమముయొక్క సకల గాని.
2. పట్టికలేది, జననకాల ఫలితము (తే) గంటలు గాని,
3. మాకు ఉత్తరము వాయువు సమము, ప్రస్తుత వాతముగాని మాకు పుడినయెడల జాతకవిరూపము, భవము మొదలగు 25 సంగతులు (వానిని 1-4-0 లకు పొందెదము పూర్వా జాతకము ఆహారము ముఖము మిథ్యామతి ము 5 అ అలను. యందు రు 2-0-0 అ అధ్యాత్మ బలవంతము జరుగబోవు 1 సంవత్సర ఫలితము ప్రాయములకు రు 1-4-0 అ అలను. కాలగినివారక పి. పి. గా పొందెదము.

అకెళ్ల వెంకటేశ్వరస్వామి, గోపాలపురము,
కొత్తపేటపోస్టు, గోదావరీజిల్లా.

అమృత తిండినము

అమృత తిండినము మంచిరెండు
అమృతాంజనండిబో, బొంబాయి - మదరాసు.

ఉచితము

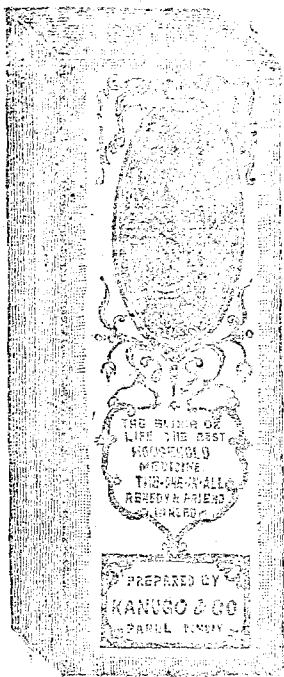
నూయెద్ద జిల్లాలు, మూలవ్యాధి, కుసుకు, బుడకూబ, గనేయా, ఫలసా, వంధ్యత్వము మొదలగు వ్యాధులకు మూలికలు గలవి. పోటీజిల్లాము 0-2-0 చీట్లను పంపిన వో గుణము పరిక్షించుటకు కొంచుండు ఉచితముగా పంపుదు. గుణము పరిక్షించిన, ఏ వ్యాధియైనను రు 1-8-0 లు పంపి వో వ్యాధి సంవృత్తయిన నివారించుటకు చుండు పంపబడును. వ్యాధి వివరముగ తెలుపవలయును.

ఓషధ్యాలయము,
కొత్తూరు, అమృతలూరిస్ట్రీ, తెనాలి తాలూకా.

తేలుమందు

పెల సీసా 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. సహా 0-12-0.
తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు తేలు కాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరములపెంట్ పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినవోటను బండపారునటులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. కుట్టినవోట కొంచుము మందు పోసిన బాధ మాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింటు నుండదగినది. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

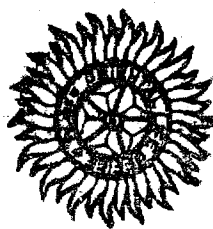
అమృతధృతి

శిరస్సు మొదలు కాలచిటికె వ్రేలువరకు సంభవించు అన్ని విధములైన రోగములను బాధలను పోగొట్టుగలిగిన దివ్యోషధము ప్రతిబొట్టు మందును అమృతమై యున్నది. 80 మోతాదుల గల బుడ్డి 1-కి రు 2-0-0 లు వి. పి. రు 0-8-0 లు

ప్రతి అమృతధృతి తోపంపబడు రు 100-0-0 బహుమతి టిక్కెట్టు పోగొట్టుకొనక యుంచుకొనును.

కానుగో అండు కంపెనీ, పా రే ల్
KANUGO & Co., Parel, Bombay.

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అన్యూరన్య కంపెనీ లిమిటెడ్.

స్థాపితము 1874 బావిలి సంవత్సరము 1924
గొప్పమూలధనముగల హిందూదేశ భీమాకంపెనీ హక్కుదారులకు చెల్లించిన దాదాపు మొత్తము రు 8,00,00,000 అస్తులు 6,00,00,000 వైగానే గలదు.
సంగత్య ఆదాయపుపన్ను రు 1,00,00,000 వైగానే గలదు. పాతిసీ హోల్డరులు 80,000లకు వైగానే గలరు.
ఆఫీసులు ఈదిగువస్థలములందు కలవు
అహమదాబాదు బెంగళూరు
అజ్మీరు బొంబాయి
అలహాబాదు కలకత్తా
దెల్లీ కొలంబో
కాండి మంగళూరు
కరాచి నాగపూరు
కోలాలపూరు పూనా
లాహోరు రంపూరు
మద్రాసు రావల్ పిండి
మాండల తిరువేండూరు
భీమా చేయించుటకు యిష్టముగలవా రందరు తక్షణమే చేసి దానివలన గలుగు లాభమును పొందుటకుంచిది, దీని లాభములు యింకను ఎక్కువగా అభివృద్ధిచుకు నూచనము గలవు.
ఓరియంటల్ మిక్సిల్ లైఫ్ అశురమైన ప్రత్యేకసదుపాదములని యిస్తును. అని మిక్సిల్ లి జననమృతమైనది.
ప్రవిధలాభములను పాలిసి, పసివిడ్డలకుగల ప్రత్యేకపాలి సీలు మాన్యుగునని తెలుపు వివరముల పట్టికై కంపెనీకి వాయుడ.

Oriental Assurance Buildings } F. L. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy,
Bangalore Branch:—No 3 South Parade
Bangalore
Trivandrum Branch:—Trivandrum.

నూతన గ్రంథములు

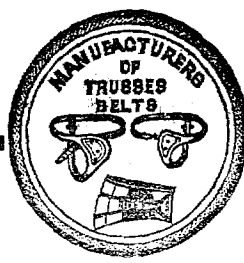
- 1 నీజరు చరిత్రము:—ప్రభావశక్తియును గోరు ప్రతియొండును చదివి తీరవలసింది. కొన్నిను దివానులుగా నుండిన శ్రీయుతి సెమలి పట్టాభిరామరావుగారును విజయనగరం కాలేజి ప్రొఫెసర్ శ్రీ శంకటరంగయ్యగారును పీఠికలుపాసి యున్నారు. రు. 1.
 2. హరిశ్చంద్రచరిత్రము:—శంకర గౌరవకవుల లోని పద్యములచే విలసిల్లుచు నులభితైలిని వ్రాయబడిన పద్య గంధము రు. 0-12-0
 3. బుద్ధుడు:—తేజమాటలతో వ్రాయబడినది. బొమ్మలు కలవు. రు. 0-8-0
 4. చెన్న రాజధాని:—5 వ తరగతికి అభ్యుదయ పది. బొమ్మలచే నిండియున్నది. రు. 0-6-0
- వ.రా:—ఈ సెలలోగా వైవానిలో నే మాటివై:ను కొనవారలకు 100-కి రు. 25 చొప్పున కమిషను ఇవ్వబడును.
గ్రంథకర్త: ముడియం సీతారామరావుగారు,
తియి. యల్. టి., మదనకల్లి, శిత్తూరుజిల్లా.
రామ్ అండ్ సన్సు, మదనపల్లి.

దేహము

అందువిషయమున అపరిమిత మగు జాగ్రతి శ్రేయస్కరము. అట్లు ఆరోగ్యము పరిమాణంద మని ఎల్లరున్నా చెప్పుచున్నా రు కదా, ఇందుకుగాను ఆతంకనిగ్రహమూత్రలచుడపయోగించవలెను క్రయం 32 కి 1 రూపాయ మాత్రమే
మూత్రలు చిన్నవి గాని అద్భుతగుణములు
• వాటిల్లురు. 219
సర్వములగాను:—
ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాలయము
26 బాజ్య, మదరాసు.
అని వ్రాయండి.

Powell's Extract of Golden

3421 పవలుగారి అమోఘమైన గెనో నెగ రోగమునకు అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

అంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది. సైగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండములయొక్క వాపు, శుక్లశ్లేష్మము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కురుద్చునట్టి దివ్యోషధము.
గుణము:—6 మోతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే ప్రసవము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు నూయింతును. మూత్రమందు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.
తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి సెం 1 ఒకటికి ధర రు. 1-4-0
దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి సెం 2 ఒకటికి ధర రు. 1-8-0
మా దివ్యోషధములు సుప్రసిద్ధమైనదుకాణములన్నిటిలోను దొరకును.
మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.
ఉత్తరము లన్నియు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపుతో దొరకును

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్య 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్య 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము దీపో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

వాణిముద్రాక్రమాల, బెజవాడ.

అచ్చు బెండుపనలు, రబ్బరుపాంపులు, సిగ్గు, రాగి, బంగారము, వెండిసామా
నులపై చక్కలు, బ్లాకులుచేయుట, ప్లేవనరీ సామానులు (600

ఎం గ్రేవింగు

హనుమాన్ కాపింగ్ పెన్సలు

లోక ప్రసిద్ధ
మైనది.

దీన్ని సమానమైనది వేరులేదు.

ఎస్. గంగనాథం శెట్టి అండుబ్రదర్, 12 బందరువీధి, మదరాసు.

వెంట్రుకలే అందము?
రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దుష్టనలో ఉడిరాకమునుచే త్వరగదుడు.
ఉడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడై పోవును.
అంతవరకు రానియవద్దు
నేడే
కామినీయా నూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు
(ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది.)
వెంట్రుకల కష్టి రాగమున్నను, కిలో మాంసపు మాంసము, యిది విశ్వవ్యాప్తము
వెంట్రుకలు విట్టుట నాసి, గడజుగ నాసి యుండదు
మీ వెంట్రుకలకు వరల చెప్పవలె మెత్తదనమును గల్గి చట్టువలె నుండి మెర
యు చుండును.

"Everybody's favourite
Toilets, Kaminiya Oil,
& Otto Dillabhar, Sold
everywhere."

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"టటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజెప్టరు చేయబడినది, అత్యుత్తమమైన సువాసనగలది.

కొన్ని బుడ్డి 18 ఫం డ్యు 2.00-0
బ్రాసు బుడ్డి 18 ఫం డ్యు 0.12-0
బ్రాసు బుడ్డి 1.5 ఫం డ్యు 0.8-0
కొన్ని చుక్కలు చేతియెడలయందు చల్లిన మిక్కిలి
మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మంచి అమృతాంజనమైనది, వరకు కన్నువారవద్దనుచు దొరుకును. లేకున్న,
బొంబాయి నుండి:- అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
115 నామ్యామరీడు, బొంబాయి.

126

కావలెను!

ప్రతి చోట కూడా క్యాండ్లను విక్ర
యించుటకు ఏజెంట్లు కావలెను మిక్కిలి లా
భకరమైన వ్యాపారము, దరఖాస్తు పంపిన
వరకులు తెలుసుబడును.

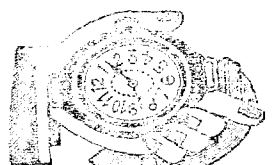
Rajvaid Sri Ramandasji Kaviraj
152 Harrison Road, Calcutta

ప్రతాపరుద్రీయ నాటకము
గొప్పపోటీ పరీక్ష ఆవుదల

శ్రీశమ్ములమడక భూద్ధానందగారి కరీంజులూ చాల
బబ్బుగా యున్నది గాన ప్రతాప రుద్రీయములో గొప్ప పోటీపరీ
క్షను ప్రస్తుతము మాంజోర్వార. ముందెప్పుడు జరుగునది ఈద
త్రి! మూలముగా తెలుసుబడును.

శంబు శాస్త్రిగారు, గవర్నరుపేట, బెజవాడ,
వేదాంతం లక్ష్మీకాంతంగారు, గవర్నరుపేట,
బెజవాడ.

ఈదినమే మీకు సుదినము?

మీ యొక్క కేరి
గడియారము మీకు చేతి
లోధరించిన పరిధైనకా
లమును చూపును, చేతి
లక ఆధారము. దీనిని
ధరించిన దినము మొదలు, మీ స్నేహితులు, యింకను
అనేకులు మీ యొక్క అడుగులుయే గాక, మీయ్యల
నుగియు టి తెప్పించి యియ్యమని ఆమెనుచును మా
కు ముందరనుచును ఉత్తరవాదము చేతిలో కట్టుట
బుట్టలో నుకొన్నా. 7.8-0 శరవమును.
విలాసిము:—పీటర్ వాచ్ కంపెనీ
బొంబాయి 21, అబ్రహామ్